

INTEGRATION

RAPPORT 11

SCB

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Integration

– utrikes föddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige

Integration

– utrikes föddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige

Integration: Rapport 11

Utrikes föddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige

Integration: Report 11

Matching between education and occupation among foreign-born in Sweden

Statistics Sweden
2017

Tidigare publicering	Integration – en beskrivning av läget i Sverige 2008 Integration – utrikesfödda på arbetsmarknaden 2009 Integration – ett regionalt perspektiv 2010 Integration – utrikes födda i gymnasieskolan 2011 Integration – utrikesfödda i pensionsåldern 2012 Integration – en beskrivning av läget i Sverige 2013 Integration – etablering på arbetsmarknaden 2014 Integration – med fokus på 15 stadsdelar 2015 Integration – utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet Integration – flyktingarnas flyttmönster i Sverige 2016
Previous publication	Integration – a description of the situation in Sweden 2008 Integration – foreign born persons and the labour market 2009 Integration – a regional perspective 2010 Integration – foreign born persons in upper secondary school 2011 Integration – foreign born persons of retirement age 2012 Integration – a description of the situation in Sweden 2013 Integration – establishment on the labour market 2014 Integration – focus on 15 municipal districts 2015 Integration – establishment of foreign born persons in working life and in society Integration – internal migration among refugees in Sweden 2017
Producent Producer	SCB, avdelningen för befolkning och välfärd Statistics Sweden, Population and Welfare Department SE-701 89 Örebro +46 10 479 40 00
Förfrågningar Enquiries	Russell Schmieder +46 10 479 40 81 Russell.schmieder@scb.se Therese Landerholm +46 10 479 40 39 Therese.landerholm@scb.se Stefan Vikenmark +46 10 479 43 78 Stefan.vikenmark@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, *Integration – utrikes föddas matchning på arbetsmarknaden i Sverige*

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, *Integration – Matching between education and occupation among foreign-born in Sweden*

Omslag/Cover: Ateljén, SCB. Foto/Photo: Scandinav bildbyrå

URN:NBN:SE:SCB-2017-BE57BR1701_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se

This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Sedan år 2008 har Statistiska centralbyrån haft i uppdrag att genomföra analyser inom integrationsområdet. Dessa ges ut i serien Integration och föreliggande rapport är den elfte i ordningen.

Syftet med denna rapport är att belysa i vilken utsträckning utrikes födda personer har arbete som matchar deras utbildning. Rapporten fokuserar huvudsakligen på personer med en eftergymnasial utbildning som är 3 år eller längre. Frågeställningen är i vilken omfattning utrikes föddas kompetens tas tillvara och inom vilka områden deras kompetens på ett bättre sätt skulle kunna tillvaratas.

Rapporten har utarbetats av Therese Landerholm, Russell Schmieder och Stefan Vikenmark. Catarina Annetorp Hörnsten har bidragit med värdefulla synpunkter.

Statistiska centralbyrån i juni 2017

Petra Otterblad Olausson

Eiwor Höglund Dávila

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	11
Inledning	15
1. Utbildningsnivå	17
2. Utbildningsstruktur	23
3. Arbetsmarknadsstatus	27
4. Yrkenas kvalifikationsnivå	31
5. Egenföretagande	39
6. Matchningen på arbetsmarknaden	43
6.1 Sammanfattande resultat	43
6.2 Civilingenjörsutbildade	47
Arbetsmarknadsstatus	48
Yrkesfördelning	52
Sammanfattningsvis	56
6.3 Naturvetenskapligt utbildade	56
Arbetsmarknadsstatus	58
Yrkesfördelning	61
Sammanfattningsvis	64
6.4 Ekonomutbildade	64
Arbetsmarknadsstatus	65
Yrkesfördelning	69
Sammanfattningsvis	73
6.5 Lärarutbildade	74
Arbetsmarknadsstatus	75
Yrkesfördelning	78
Sammanfattningsvis	81
6.6 Sjuksköterskeutbildade	82
Arbetsmarknadsstatus	83
Yrkesfördelning	86
Sammanfattningsvis	89
Fakta om statistiken	91
Referenser	97
Tabellbilaga	99
In English	119
Summary	119
List of tables and diagrams	123

List of terms)	129
----------------	-----

Tabellförteckning

Tabell 1.1 Inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter utbildningsnivå, 2015. Procent	17
Tabell 1.2 Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige och utbildningsnivå, 2015. Procent	18
Tabell 1.3 Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter grund för bosättning och utbildningsnivå, 2015. Procent	20
Tabell 1.4 Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter födelseland (grupperat) och utbildningsnivå, 2015. Procent	21
Tabell 2.1 Andel utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter utbildningsinriktning, 2015. Procent	23
Tabell 2.2 Utbildningsstrukturen bland eftergymnasialt utbildade utrikes födda i åldern 25-64 år efter vistelsetid, 2015. Procent	24
Tabell 2.3 Utbildningsstrukturen bland eftergymnasialt utbildade utrikes födda i åldern 25-64 år efter födelseland (grupperat), 2015. Procent	24
Tabell 3.1 Inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	27
Tabell 3.2 Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter vistelsetid i Sverige och arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	28
Tabell 3.3 Andel utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter grund för bosättning i Sverige och arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	29
Tabell 3.4 Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter födelseland (grupperat) och arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	30
Tabell 4.1 Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent	32
Tabell 4.2 Inrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent	33
Tabell 4.3 Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter vistelsetid i Sverige och fördelning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent	34
Tabell 4.4 Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter svensk/utländsk utbildning och yrkets kompetenskrav, 2015. Procent	36
Tabell 4.5 Andel av förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning som har ett chefsyrke eller ett yrke som kräver högskolekompetens efter vistelsetid och svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent	37
Tabell 5.1 Andel egenföretagare i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning fördelat per bransch, 2015. Procent	41

Tabell 6.1.1 Antal utbildade civilingenjörer, naturvetare, ekonomer, lärare och sjuksköterskor, av dessa andel förvärvsarbetande, andel av förvärvsarbetande med yrke på matchande nivå samt andel av utbildade med yrke på matchande nivå (matchning), inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år. Procent	45
Tabell 6.2.1 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter civilingenjör-, master- och forskarexamen, 2015. Procent.....	47
Tabell 6.2.2 Utrikes och inrikes födda civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25–64 år, 2015 efter inriktning på utbildningen. Procent	47
Tabell 6.2.3 Utrikes födda civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25–64 år efter svensk och utländsk utbildning, 2015. Procent	48
Tabell 6.2.4 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med civilingenjörsutbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent.....	48
Tabell 6.2.5 Antal civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	49
Tabell 6.2.6 Antal civilingenjörsutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	49
Tabell 6.2.7 Antal civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp samt andel förvärvsarbetande av dessa efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent.....	50
Tabell 6.2.8 Antal utrikes och inrikes kvinnor och män i åldern 25-64 med civilingenjörsutbildning, och av dem andel förvärvsarbetande, per län, 2015. Procent	51
Tabell 6.2.9 Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent.....	53
Tabell 6.3.1 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter utbildningsnivå, 2015. Procent.....	57
Tabell 6.3.2 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter inriktning på utbildningen, 2015. Procent.....	57
Tabell 6.3.3 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent. ..	58
Tabell 6.3.4 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	58
Tabell 6.3.5 Antal utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	59
Tabell 6.3.6 Antal utrikes födda män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	59
Tabell 6.3.7 Andel förvärvsarbetande med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent.....	59

Tabell 6.3.8 Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent	61
Tabell 6.4.1 Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter examen, 2015. Procent	65
Tabell 6.4.2 Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent	65
Tabell 6.4.3 Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	66
Tabell 6.4.4 Antal ekonomutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent	66
Tabell 6.4.5 Antal ekonomutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent	67
Tabell 6.4.6 Andel förvärvsarbete ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent	68
Tabell 6.4.7 Antal ekonomutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år och av dem andel förvärvsarbete, per bostadslän, 2015. Procent	69
Tabell 6.4.8 Yrkesfördelning bland ekonomutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent	70
Tabell 6.5.1 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med lärarutbildning efter utbildningsinriktning, 2015. Procent	74
Tabell 6.5.2 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent	75
Tabell 6.5.3 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent	75
Tabell 6.5.4 Antal lärarutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent	76
Tabell 6.5.5 Antal lärarutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent	76
Tabell 6.5.6 Andel förvärvsarbete i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent	77
Tabell 6.5.7 Utrikes och inrikes födda i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter län, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Antal och procent	78
Tabell 6.5.8 Yrkesfördelningen bland utrikes och inrikes födda kvinnor och män med lärarutbildning i åldern 25-64 år, 2015. Procent	79
Tabell 6.6.1 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter utbildningsinriktning, 2015. Procent	82

Tabell 6.6.2 Utrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent.....	83
Tabell 6.6.3 Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent.	83
Tabell 6.6.4 Antal sjuksköterskeutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	84
Tabell 6.6.5 Antal sjuksköterskeutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent	85
Tabell 6.6.6 Andel förvärvsarbetande med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent	85
Tabell 6.6.7 Yrkesfördelningen bland utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år, 2015. Procent	87

Diagramförteckning

Diagram 1.1 Andel inrikes och utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning efter åldersgrupp 2015. Procent	19
Diagram 3.1 Andel förvärvsarbetande utrikes födda vars vistelsetid i Sverige är minst 20 år samt inrikes födda, per åldersklass, 2015. Procent	28
Diagram 5.1 Andel egenföretagare i åldern 25-64 år, 2015. Procent	39
Diagram 5.2 Andel egenföretagare i åldern 25-64 år efter utbildningsnivå, 2015. Procent	40
Diagram 5.3 Andel utrikes respektive inrikes födda egenföretagare i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter bransch, 2015. Procent	42

Sammanfattning

Tas utrikes föddas kompetens tillvara på arbetsmarknaden? Matchas utrikes föddas kompetens med ett yrke som kräver den kompetensen?

Syftet med denna rapport är att beskriva situationen på arbetsmarknaden för utrikes födda med eftergymnasial utbildning jämfört med situationen för inrikes födda. Efter en första genomgång av utbildningsnivån bland inrikes och utrikes födda i de mest yrkesaktiva åldrarna samt av utbildningsstrukturen för dem med eftergymnasial utbildning, koncentreras den fortsatta redovisningen av utrikes födda på endast dem med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. Denna avgränsning har gjorts för att det skall finnas en rimlig chans till att ha etablerat sig på arbetsmarknaden.

Rapporten redovisar inte bara i vilken utsträckning utrikes respektive inrikes födda har ett arbete utan även i vilken omfattning arbetet matchar den utbildning de har. För att kunna göra en sådan bedömning beräknas andelen förvärvsarbetande multiplicerat med andelen som förvärvsarbetar inom yrken med krav på högre kompetens, det vill säga yrken som kräver högskolekompetens eller inom chefsyrken. Fem utbildningsgrupper studeras utifrån detta hänseende: civilingenjörer, naturvetare, ekonomer, lärare och sjuksköterskor.

Andel eftergymnasialt utbildade

Det är lika vanligt att utrikes och inrikes födda i yrkesaktiv ålder, 25-64 år, har en eftergymnasial utbildning. Omkring 40 procent i åldern 25-64 år har en eftergymnasial utbildning. Men det är en betydligt större andel utrikes födda som endast har förgymnasial utbildning och en lägre andel som har gymnasial utbildning.

Andelen eftergymnasialt utbildade är dock betydligt högre bland utrikes födda som kommit till Sverige under de senaste 20 åren än bland dem som kommit tidigare. Åldern spelar här en stor roll. Bland utrikes födda som varit i Sverige kortare tid än 20 år är andelen under 45 år väsentligt högre än bland dem som invandrade till Sverige för minst 20 år sedan. Samtidigt är andelen med eftergymnasial utbildning i befolkningen totalt högre bland yngre personer. Det gäller såväl utrikes som inrikes födda.

Utbildningsstrukturen

Vid en jämförelse av utbildningsinriktningen hos personer med eftergymnasial utbildning finner man att det är vanligare att utrikes än inrikes födda har en utbildning inom humaniora och konst eller inom det naturvetenskapliga området. En ungefär lika stor andel bland utrikes och inrikes födda har en utbildning inom det samhällsvetenskapliga-ekonomiska området samt inom lant- och skogsbruksområdet. Inom övriga utbildningsområden är andelen något större bland inrikes födda och inom det pedagogiska området är andelen betydligt större bland inrikes födda.

Arbetsmarknadsstatus

Av utrikes födda i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning förvärvsarbetade tre av fyra år 2015. Jämfört med inrikes födda är skillnaden i arbetsmarknadsstatus betydande. Bland inrikes födda med eftergymnasial utbildning var 90 procent förvärvsarbetande och endast 1 procent arbetslösa. Detta kan jämföras med 6 procent arbetslösa bland utrikes födda. Bland utrikes födda

med eftergymnasial utbildning står dessutom 14 procent utanför arbetskraften av andra skäl än studier. Motsvarande andel bland inrikes födda är 5 procent. När analysen avgränsas till dem med lång eftergymnasial utbildning (minst treårig eftergymnasial utbildning) ökar andelen förvärvsarbete bland utrikes födda kvinnor och män till 80 respektive 78 procent. Motsvarande andel bland inrikes födda kvinnor och män är 93 respektive 91 procent.

Både för kvinnor och män ökar andelen förvärvsarbete med vistelsetid i Sverige. Kraftigast är utvecklingen för kvinnor där andelen förvärvsarbete ökar från 60 procent förvärvsarbete bland dem med en vistelsetid på 5–9 år till 84 procent bland dem med en vistelsetid i Sverige på 20 år eller mer. För män går motsvarande utveckling från 67 till 81 procent förvärvsarbete.

Yrkenas kvalifikationsnivå

Nästa steg i analysen är att se i vilken utsträckning de sysselsatta har ett yrke i nivå med sin utbildning. De yrken som kan antas matcha en utbildning på eftergymnasial nivå är chefsyrken samt yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande.

Andelen förvärvsarbete inom yrken med krav på fördjupad högskolekompetens är betydligt högre bland inrikes än utrikes födda. Detta gäller både bland dem som har kort och lång eftergymnasial utbildning och både bland kvinnor och män. Detsamma gäller för representationen i chefsyrkena. I stället är det vanligare bland utrikes än inrikes födda med eftergymnasial utbildning att arbeta inom yrken där det är tillräckligt med gymnasial kompetens eller inom yrken med inga eller låga formella utbildningskrav.

Andelen utrikes födda som arbetar i ett yrke med krav på högre kompetens ökar med vistelsetidens längd i Sverige. Det är också betydligt vanligare bland utrikes födda med en svensk utbildning att ha ett sådant yrke än bland dem med en utländsk utbildning. Detta gäller för såväl kvinnor som män med lång eftergymnasial utbildning. Skillnaden är dock betydande mellan kvinnor med en utländsk validerad utbildning och kvinnor med en utländsk icke validerad utbildning. Förvärvsfrekvensen för kvinnor som arbetar inom yrken med krav på högre kompetens och som inte validerat sin utbildning var endast 48 procent, jämfört med 69 procent för kvinnor vars utländska utbildning var validerad. Bland männen finns inte denna betydande skillnad.

Matchningen på arbetsmarknaden

För att belysa i vilken omfattning utrikes och inrikes födda med eftergymnasial utbildning har arbete som matchar deras utbildning, studeras fem utbildningsgrupper: civilingenjörsutbildade, ekonomutbildade, naturvetenskapligt utbildade, sjuksköterskeutbildade och lärarutbildade. Liksom tidigare avgränsas analysen till dem i åldern 25–64 år och omfattar, för utrikes födda, endast dem som varit i Sverige i minst 5 år.

År 2015 var andelen förvärvsarbete lägre bland utrikes än bland inrikes födda inom alla fem utbildningsgrupperna. Störst är skillnaden i förvärvsfrekvens mellan inrikes och utrikes födda med ekonomutbildning, naturvetenskaplig utbildning och civilingenjörsutbildning där andelen förvärvsarbete utrikes födda var 19, 17 respektive 16 procentenheter lägre än bland inrikes födda. Inom lärar- och sjuksköterskegrupperna var motsvarande skillnader i förvärvsfrekvens 4 respektive 6 procentenheter.

Bland utrikes födda som har en ekonom-, civilingenjör- eller naturvetenskaplig utbildning är andelen förvärvsarbetande högre bland dem som har en svensk utbildning. Allra högst är förvärvsfrekvensen för utrikes födda som har en svensk utbildning och en vistelsetid i landet på 20 år eller mer. Men inte heller denna grupp når upp till samma förvärvsfrekvens som inrikes födda.

För dem med en utbildning till lärare eller sjuksköterska är situationen annorlunda. Bland dem som har en svensk lärar- eller sjuksköterskeutbildning är andelen förvärvsarbetande ungefär lika stor bland utrikes som inrikes födda, oavsett vistelsetidens längd i Sverige. Ett skäl till denna skillnad mellan utbildningarna är troligtvis att de två senare utbildningarna riktar sig mot bristyrken - lärare och sjuksköterska - samt att dessa yrken ställer krav på legitimation.

Inom samtliga utbildningar är andelen förvärvsarbetande som har ett yrke på en kompetensnivå som matchar utbildningen, lägre bland utrikes än inrikes födda. Yrkesuppgifter saknas dock för många, såväl inrikes som utrikes födda. För att kunna redovisa hur stor andel av personer med en viss utbildning som arbetar inom yrken med kompetenskrav som matchar utbildningen görs antagandet att de förvärvsarbetande som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

Bland utrikes födda med civilingenjörsutbildning arbetar knappt 70 procent inom yrken som kräver högskolekompetens eller inom ett chefsyrke. Övriga 30 procent arbetar i ett yrke med lägre kvalifikationskrav, står utanför arbetsmarknaden, studerar eller är arbetslösa. Bland inrikes födda har 95 procent ett yrke vars kompetenskrav matchar civilingenjörsutbildningen.

För naturvetenskapligt utbildade är motsvarande andel knappt 65 procent för utrikes födda jämfört med drygt 85 procent för inrikes födda och för ekonomutbildade knappt 50 procent jämfört med närmare 85 procent. För lärar- och sjuksköterskeutbildade är skillnaden mindre. Bland utrikes födda med en lärarutbildning arbetar närmare 85 procent inom yrken som kräver högskolekompetens eller inom ett chefsyrke, motsvarande andel för inrikes födda är nästan 95 procent. För sjuksköterskeutbildade är motsvarande andelar cirka 80 respektive drygt 90 procent.

Om jämförelsen av lärare och sjuksköterskeutbildade avgränsas till utrikes födda med svensk utbildning så når andelen som har ett arbete på adekvat nivå, det vill säga ett arbete som kräver högskolekompetens eller är ett chefsjobb, samma nivå som bland inrikes födda.

Även för utrikes födda med en svensk utbildning inom övriga studerade utbildningsgrupper - naturvetare, ekonomer och civilingenjörer - ligger andelen som har ett arbete på adekvat nivå närmare de inrikes födda. En faktor som spelar in för dessa tre utbildningsgrupper är vistelsetiden i Sverige, ju längre tid i landet ju större andel har ett arbete på matchande nivå. Men inte ens för utrikes födda med svensk utbildning och en vistelsetid i Sverige på 20 år eller mer når andelen som har ett arbete som kräver högskolekompetens eller ett chefsjobb upp till samma nivå som för inrikes födda.

Resultaten visar tydligt skillnaderna mellan inrikes och utrikes föddas deltagande och matchning på arbetsmarknaden. En delförklaring till en generellt lägre förvärvsfrekvens bland utrikes födda kan vara övertäckning, det vill säga att man lämnat landet utan att meddela folkbokföringen detta. Vidare gör skillnader i

utbildningsstruktur att utrikes födda kan vara hänvisade till yrkesområden där efterfrågan på arbetskraft är mindre. En annan förklaring kan vara att den utländska utbildningen inte överensstämmer med kraven på den svenska arbetsmarknaden. Ytterligare orsaker kan vara brister i svenska språket, skillnader i kontaktytor och diskriminering på arbetsmarknaden. Denna rapport visar att det för de fem behandlade utbildningarna, i olika stor utsträckning, finns utrikes födda med eftergymnasial utbildning vars kompetenser bättre skulle kunna tas tillvara genom anställning i yrken på adekvat kompetensnivå och med en inriktning som matchar utbildningen.

Inledning

Syftet med denna rapport är att beskriva i vilken utsträckning utrikes födda med eftergymnasial utbildning har ett arbete samt hur väl arbetet matchar deras utbildning. Frågeställningen är i vilken utsträckning de utrikes föddas kompetens tas tillvara och inom vilka områden deras kompetens på ett bättre sätt skulle kunna tillvaratas. För att kunna bedöma resultaten redovisas även situationen på arbetsmarknaden för inrikes födda. Betydelsen av faktorer som vistelsetid i Sverige, grund för bosättning, utländsk eller svensk utbildning, kön och ålder belyses.

De populationer som redovisas är avgränsade till de i de mest yrkesaktiva åldrarna, 25–64 år. År 2015 utgjorde utrikes födda 22 procent av denna åldersgrupp. Rapporten börjar med en kartläggning av utbildningsnivån bland samtliga utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år. För utrikes födda redovisas även utbildningsnivån efter vistelsetid i Sverige, grund för bosättning och födelselandsgrupp.

Efter denna inledande redovisning avgränsas studien till personer med lång eftergymnasial utbildning, det vill säga 3 år eller längre. För utrikes födda begränsas analysen till dem som har en vistelsetid i Sverige på minst fem år. Med vistelsetid avses här tid som folkbokförd i Sverige. Avgränsningen till en vistelsetid på minst fem år har valts för att det skall finnas en rimlig chans till att ha etablerat sig på arbetsmarknaden.

Studien går vidare med att titta på i vilken utsträckning inrikes och utrikes födda har ett förvärvsarbete, är arbetslösa, studerande eller av andra skäl står utanför arbetskraften. Även här tas hänsyn till vistelsetid, grund för bosättning, födelseland, kön och ålder.

Rapporten avslutas med att analysera i vilken utsträckning personer med eftergymnasial utbildning har ett arbete som matchar den utbildning de har. Analysen görs för ett urval av utbildningar. Förutom betydelsen av vistelsetid, skäl till invandring, födelselandsgrupp, kön och ålder redovisas betydelsen av svensk jämfört med utländsk utbildning. Dessutom studeras skillnader i förvärvsfrekvens beroende på var i landet man bor.

1. Utbildningsnivå

De största skillnaderna mellan utrikes och inrikes föddas utbildningsnivå är att en betydligt större andel av utrikes födda endast har förgymnasial utbildning eller helt saknar skolutbildning medan en betydligt lägre andel har gymnasial utbildning. Däremot är det en ungefär lika stor andel som har eftergymnasial utbildning bland utrikes och inrikes födda i åldrarna 25-64 år. Omkring 40 procent har eftergymnasial utbildning. Flertalet av dessa har en lång eftergymnasial utbildning, det vill säga tre år eller längre.

År 2015 hade 26 procent av såväl utrikes som inrikes födda en lång eftergymnasial utbildning. Bland män är det en något högre andel utrikes än inrikes födda som har en sådan utbildning, 23 jämfört med 21 procent. Bland kvinnorna är förhållandet det omvända med en något högre andel för inrikes födda, 32 jämfört med 29 procent. Andelen med kort eftergymnasial utbildning är aningen högre bland inrikes än utrikes födda, främst gäller detta kvinnorna.

Tabell 1.1

Inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter utbildningsnivå, 2015. Procent

Swedish and foreign-born women and men age 25-64 by level of education, 2015. Percent

	Antal	För- gymnasial	Gymnasial	Kort efter- gymnasial	Lång efter- gymnasial	Okänd nivå	Summa
Inrikes totalt	3 888 337	10	47	16	26	0	100
Inrikes kvinnor	1 901 625	8	44	16	32	0	100
Inrikes män	1 986 712	13	51	15	21	0	100
Utrikes totalt	1 119 390	20	34	14	26	6	100
Utrikes kvinnor	563 130	20	32	14	29	5	100
Utrikes män	556 260	19	35	14	23	8	100

Not: Med lång eftergymnasial utbildning avses eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre.

Totalt saknas utbildningsuppgift för åtta procent av utrikes födda män och fem procent av utrikes födda kvinnor. Således är andelen utrikes födda med förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning något underskattad. Om dessa personer, för vilka uppgift om utbildning saknas, skulle vara fördelade på samma sätt som de som har uppgift om utbildning så skulle exempelvis andelen med lång eftergymnasial utbildning öka med närmare två procentenheter bland utrikes födda män och kvinnor.

Utbildningsnivå efter vistelsetid i Sverige

Om man tar hänsyn till vistelsetid i Sverige¹ för utrikes födda så framkommer att andelen eftergymnasialt utbildade är betydligt högre bland dem som invandrat till Sverige de senaste 19 åren jämfört med dem som kommit tidigare.

Bland utrikes födda män med en vistelsetid på 5-19 år är andelen med lång eftergymnasial utbildning betydligt högre än bland inrikes födda män, medan

¹ Med vistelsetid i Sverige avses tid som man varit folkbokförd i Sverige.

andelen ligger på ungefär samma nivå bland utrikes och inrikes födda kvinnor. I detta sammanhang är det viktigt att uppmärksamma att det saknas uppgift om utbildning för många personer med kort vistelsetid (0–4 år). Bland personer med uppgift om utbildning är andelen med lång eftergymnasial utbildning nästan lika stor bland dem med kort vistelsetid, 0–4 år, som bland dem som har varit i Sverige 5–19 år. Däremot är det mindre vanligt att de som har en vistelsetid på minst 20 år har lång eftergymnasial utbildning.

Tabell 1.2

Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år efter vistelsetid i Sverige och utbildningsnivå, 2015. Procent

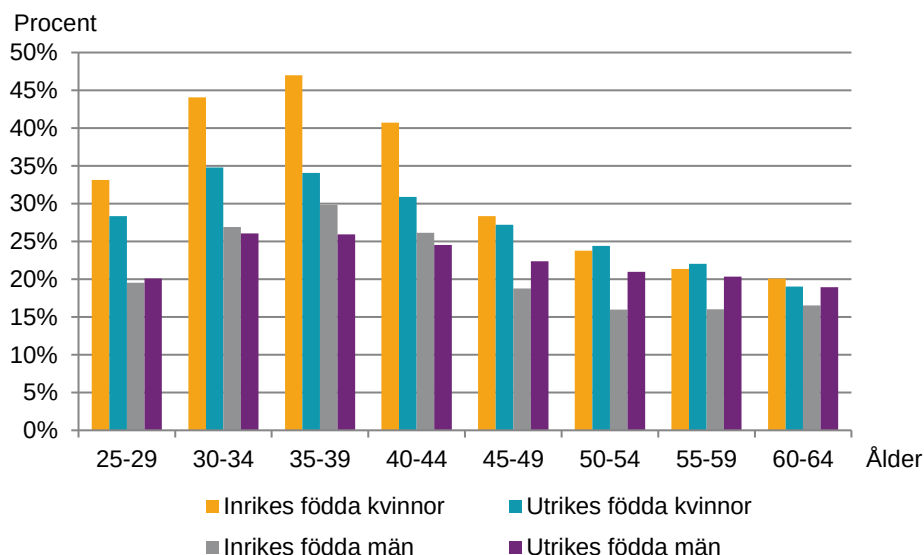
Foreign-born women and men age 25–64 by time in Sweden and level of education, 2015. Percent

Vistelsetid i Sverige	Antal	För-gymnasial	Gymnasial	Kort efter-gymnasial	Lång efter-gymnasial	Okänd nivå	Summa
<i>Kvinnor</i>							
0–4 år	117 809	21	17	16	30	16	100
5–9 år	105 510	22	26	15	32	6	100
10–19 år	109 467	20	32	13	32	2	100
20 år och längre	230 344	19	43	13	25	1	100
<i>Män</i>							
0–4 år	135 696	19	20	15	24	22	100
5–9 år	107 620	19	28	15	28	9	100
10–19 år	93 632	21	35	15	27	3	100
20 år och längre	219 312	19	49	13	18	1	100

Not: Med vistelsetid i Sverige avses tid som folkbokförd i Sverige.

Med lång eftergymnasial utbildning avses eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre.

Åldern har stor betydelse för utbildningsnivån. Andelen med lång eftergymnasial utbildning är högre bland yngre än bland äldre personer. Det gäller både för utrikes och inrikes födda. Samtidigt är det en väsentligt större andel som är under 45 år bland dem som har varit i Sverige kortare tid än 20 år än bland dem som invandrade till Sverige för 20 år sedan eller mer. Detta bidrar till att de som har en kortare vistelsetid är högre utbildade än de som har varit folkbokförda i Sverige mer än 20 år.

Diagram 1.1**Andel inrikes och utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning efter åldersgrupp 2015. Procent***Proportion foreign- and Swedish-born persons with long post-secondary education by age group, 2015. Percent*

Not. Med lång eftergymnasial utbildning avses eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre.

Det är fler kvinnor än män som har lång eftergymnasial utbildning. Detta gäller för samtliga åldersgrupper och för såväl inrikes som utrikes födda. Framför allt är skillnaden stor mellan könen i åldrarna 25-44 år. Bland yngre kvinnor är det en betydligt större andel inrikes än utrikes födda kvinnor som har lång eftergymnasial utbildning. I åldrarna över 45 år är däremot andelen med lång eftergymnasial utbildning lika stor bland både inrikes och utrikes födda kvinnor. Bland män är andelen med lång eftergymnasial utbildning ungefär lika stor bland utrikes och inrikes födda i de två yngsta åldersgrupperna. I åldersintervallet 35-44 år är andelen högre bland inrikes födda män och i åldrarna över 44 år är den högre bland utrikes födda män.

Utbildningsnivå efter grund för bosättning

Bland dem som invandrade till Sverige som flyktingar är andelen med lång eftergymnasial utbildning betydligt lägre än bland övriga grupper av utrikes födda.

Det bör noteras att det finns en stor grupp som saknar uppgift om grund för bosättning. I denna grupp dominerar de som har invandrat från de nordiska länderna och övriga EU-länder eftersom dessa inte behöver uppehållstillstånd för att bosätta sig i Sverige och därmed inget skäl för bosättning. Denna grupp redovisas inte i tabell 1.3.

Tabell 1.3**Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter grund för bosättning och utbildningsnivå, 2015. Procent***Foreign-born women and men age 25-64 by reason for immigration and level of education, 2015. Percent*

	Antal	För- gymnasial	Gymnasial	Kort efter- gymnasial	Lång efter- gymnasial	Okänd nivå	Summa
<i>Kvinnor</i>							
Flyktingar	124 021	29	36	13	19	2	100
Anhöriga	161 859	23	28	15	29	5	100
Övriga invandrare	125 774	15	27	14	38	5	100
<i>Män</i>							
Flyktingar	175 187	27	38	16	18	1	100
Anhöriga	103 480	22	36	16	22	4	100
Övriga invandrare	127 060	12	26	14	34	13	100

Not: En dryg fjärdedel, 27 procent, av såväl kvinnor som män saknar uppgift om grund för bosättning. 2015 var det totalt 302 000 utrikes födda personer i åldern 25–64 år som saknade uppgift om grund för bosättning. Detta gäller bland annat samtliga nordiska invandrare och närmare 40 procent av invandrarna från övriga EU.

Med Anhöriga avses anhöriginvandrare som ej är EU-/EES-medborgare.

Övriga invandrare omfattar övriga invandrare med uppgift om grund för bosättning; arbetskraftsinvandrare, studenter, adopterade och anhöriga som är EU-/EES-medborgare.

Med lång eftergymnasial utbildning avses eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre.

Utbildningsnivå efter födelseland

I rapporten används tre olika grupperingar av födelseländer för utrikes födda i Europa: *Norden*, *EU* (exkl. Norden) och *Övriga Europa* (exkl. EU och Norden) och tre olika grupperingar av födelseländer utanför Europa: *hög-*, *medel-* respektive *låg-HDI-länder*². De största invandrarländerna – antal utrikes folkbokförda i åldern 25-64 - inom respektive grupp är Finland (Norden), Polen (EU), Forna Jugoslavien (Övriga Europa), Iran (hög-HDI), Irak (mellan-HDI) och Somalia (låg-HDI).

Andelen med lång eftergymnasial utbildning är högst bland utrikes födda från EU utanför Norden och bland utrikes födda från hög-HDI-länder. Detta gäller för såväl kvinnor som män. Lägst är andelen med lång eftergymnasial utbildning bland invandrarna från Övriga Europa (män) och från låg-HDI-länder (kvinnor).

² Human Development Index (HDI) är ett index som används för att jämföra välståndet i olika länder. Det är en sammanvägning av förväntad livslängd, utbildningsnivå och BNP.

Tabell 1.4**Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter födelseland (grupperat) och utbildningsnivå, 2015. Procent***Foreign-born women and men age 25-64 by country of birth and level of education, 2015. Percent*

Födelseland (grupperat)	Antal	För- gymn- asial	Gymn- asial	Kort efter- gymn- asial	Lång efter- gymn- asial	Okänd nivå	Summa
<i>Kvinnor</i>							
Norden	66 683	14	41	13	28	4	100
EU-länder	103 118	7	30	15	40	9	100
Övriga Europa	94 281	22	37	11	26	3	100
Utanför Europa, högt HDI	95 736	12	33	16	35	3	100
Utanför Europa, medel HDI	143 891	28	27	15	24	5	100
Utanför Europa, lågt HDI	59 421	38	32	11	13	6	100
<i>Män</i>							
Norden	56 936	19	43	11	19	8	100
EU-länder	111 506	8	31	13	30	18	100
Övriga Europa	90 501	21	47	12	16	4	100
Utanför Europa, högt HDI	98 372	15	37	17	27	4	100
Utanför Europa, medel HDI	133 334	27	27	16	23	6	100
Utanför Europa, lågt HDI	65 611	28	34	15	19	4	100

Not: Med lång eftergymnasial utbildning avses eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre.

Skillnaden i utbildningsnivå mellan yngre och äldre personer är störst bland invandrarna från de nordiska länderna. Närmare 40 procent av de som är under 45 år har en lång eftergymnasial utbildning, jämfört med knappt 20 procent av dem som är 45 år eller äldre.

2. Utbildningsstruktur

I föregående avsnitt redovisades utbildningsnivån. I detta avsnitt koncentreras redovisningen till personer med eftergymnasial utbildning.

Det är något vanligare att utrikes än inrikes födda har en eftergymnasial utbildning inom humaniora och konst eller inom det naturvetenskapliga området. Inom det samhällsvetenskapliga-ekonomiska området och lant- och skogsbruk är andelen ungefär lika stor för utrikes och inrikes födda. Inom övriga områden är andelen eftergymnasialt utbildade något större bland inrikes födda och inom det pedagogiska området är andelen betydligt större.

Det är stor skillnad i utbildningsstruktur mellan kvinnor och män bland både utrikes och inrikes födda. Det bör noteras att det saknas uppgift om utbildningsinriktning för 8 procent av de utrikes födda.

Tabell 2.1

Andel utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter utbildningsinriktning, 2015. Procent

Swedish- and foreign-born women and men age 25-64 with a post-secondary education by field of education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	446 628	239 137	207 491	1 633 987	916 415	717 572
Pedagogik och lärarutbildning	11	15	6	17	24	9
Humaniora och konst	9	10	8	7	7	7
Samhällsvetenskap, juridik, handel och adm.	24	27	21	24	25	23
Naturvetenskap, matematik och data	9	7	12	6	4	9
Teknik och tillverkning	18	9	29	20	7	36
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	1	1	2	1	1	2
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	16	21	10	19	28	8
Tjänster	3	3	4	5	3	7
Övrig/Ospecificerad	8	8	8	0	0	0
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Skillnaden mellan utrikes och inrikes föddas utbildningsinriktning är mindre om en avgränsning av de utrikes födda görs till dem som har en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. Det är dock fortfarande mindre vanligt att utrikes än inrikes födda har en pedagogisk eftergymnasial utbildning. Samtidigt har utrikes födda i större utsträckning en utbildning inom humaniora och konst samt naturvetenskap.

Tabell 2.2**Utbildningsstrukturen bland eftergymnasialt utbildade utrikes födda i åldern 25-64 år efter vistelsetid, 2015. Procent***Field of education among post-secondary -educated foreign-born age 25-64 by time in Sweden, 2015. Percent*

	Antal	Vistelsetid i Sverige			
		0-4 år	5-9 år	10-15 år	20 år eller mer
Antal	446 628	107 099	95 847	89 020	154 662
Pedagogik och lärarutbildning	48 716	8	7	11	15
Humaniora och konst	40 101	10	9	9	8
Samhällsvetenskap, juridik, handel och adm.	107 854	26	24	23	24
Naturvetenskap, matematik och data	41 710	10	11	9	8
Teknik och tillverkning	81 535	18	21	17	18
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	6 081	2	2	1	1
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	70 413	11	12	17	21
Tjänster	14 608	3	4	4	2
Övrig/Ospecificerad	35 610	12	11	8	4
Summa andel		100	100	100	100

Utbildningsstrukturen bland utrikes födda med eftergymnasial utbildning är i stort sett densamma i alla födelselandsgrupper utanför Norden, vilket visas i tabell 2.3. Bland födda i Norden är andelen inom pedagogik och lärarutbildningen och inom hälso- och sjukvård högre än i övriga födelselandsgrupper, medan andelen inom teknik och tillverkning lägre.

Tabell 2.3**Utbildningsstrukturen bland eftergymnasialt utbildade utrikes födda i åldern 25-64 år efter födelseland (grupperat), 2015. Procent***Field of education among post-secondary-educated foreign-born persons age 25-64 by country of birth (grouped), 2015. Percent*

	Antal	Födelseland (grupperat)		
		Norden	EU och hög HDI länder	Låg- och medel HDI länder utanför Europa
Antal	446 628	44 225	256 561	145 842
Pedagogik och lärarutbildning	48 716	14	11	11
Humaniora och konst	40 101	10	9	8
Samhällsvetenskap, juridik, handel, adm	107 854	25	24	24
Naturvetenskap, matematik och data	41 710	7	9	10
Teknik och tillverkning	81 535	14	18	19
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	6 081	1	1	2
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	70 413	23	16	14
Tjänster	14 608	3	3	3
Övrig/Ospecificerad	35 610	3	8	9
Summa andel		100	100	100

Vid en jämförelse av utbildningsinriktningen mellan eftergymnasialt utbildade personer uppdelat efter grund för bosättning finner man en högre andel inom hälso- och sjukvård bland flyktingar, en högre andel inom humaniora och konst, och en lägre andel inom teknik och tillverkning bland anhöriginvandrarna. Bland övriga invandrare är andelen inom pedagogik och lärarutbildning lägre och naturvetenskap högre än bland de som haft en annan grund för bosättning.

Tabell 2.4

Utbildningsstrukturen bland eftergymnasialt utbildade utrikes födda i åldern 25-64 år efter grund för bosättning, 2015. Procent

Field of education among post-secondary-educated foreign-born persons age 25-64 by reason for immigration, 2015. Percent

	Antal	Grund för bosättning		
		Flyktingar	Anhöriga	Övriga
Antal	446 628	99 600	109 309	127 456
Pedagogik och lärarutbildning	48 716	12	11	8
Humaniora och konst	40 101	8	11	8
Samhällsvetenskap, juridik, handel, adm	107 854	24	26	22
Naturvetenskap, matematik och data	41 710	8	9	12
Teknik och tillverkning	81 535	20	15	21
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	6 081	2	1	1
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	70 413	17	14	13
Tjänster	14 608	3	3	4
Övrig/Ospecificerad	35 610	7	10	11
Summa andel		100	100	100

Not: Med Anhöriga avses anhöriginvandrare som ej är EU-/EES-medborgare.

Övriga omfattar övriga invandrare med uppgift om grund för bosättning; arbetskraftsinvandrare, studenter, adopterade och anhöriga som är EU-/EES-medborgare.

Det ska noteras att för sex procent av de utrikes födda mellan 25-64 år saknas uppgift om utbildning i SCB:s utbildningsregister. För inrikes födda finns det uppgift för nästan samtliga. Tabellerna som visar utbildningsinriktning baseras på personer med uppgift om utbildning.

Det är sannolikt att utrikes födda, för vilka det saknas uppgift om utbildning, i genomsnitt har en lägre utbildningsnivå än andra. Merparten av denna grupp har troligen en utbildning på gymnasial eller grundskolenivå och en del har sannolikt ingen skolutbildning alls.

Av de utrikes födda med eftergymnasial utbildning har ungefär hälften, 51 procent, en svensk utbildning och 49 procent en utländsk utbildning. För 75 procent av utrikes födda i åldern 25-64 år med utländsk eftergymnasial utbildning kommer utbildningsuppgiften från egenrapporterade uppgifter på enkäten Utbildning i annat land än Sverige.³ Bara 25 procent av utrikes födda 25-

³ Enkäten *Utbildning i annat land än Sverige* skickas till utrikes födda i åldern 20-59 år som invandrat till Sverige under det senaste året och som saknar uppgift om högsta utbildning i SCB:s utbildningsregister. Det är frivilligt att besvara enkäten. Antalet personer som får enkäten varierar med hur stor invandringen har varit till Sverige.

64 år med en utländsk eftergymnasial utbildning har fått sin utbildning validerad i Sverige.

3. Arbetsmarknadsstatus

I föregående två avsnitt har utbildningsnivån och utbildningsstrukturen för dem med eftergymnasial utbildning redovisats för inrikes och utrikes födda. I detta avsnitt avgränsas analysen till att endast omfatta utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. Denna avgränsning i vistelsetid är gjord eftersom det oftast tar några år att etablera sig på arbetsmarknaden för den som invandrar till Sverige. Uppgifter för inrikes födda redovisas också för att resultaten ska kunna jämföras.

Tre av fyra utrikes födda med eftergymnasial utbildning förvärvsarbetar

Av utrikes födda med eftergymnasial utbildning var 76 procent förvärvsarbetande år 2015 enligt SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Jämfört med inrikes födda är skillnaderna i arbetsmarknadsstatus stora. Bland inrikes födda med eftergymnasial utbildning förvärvsarbetade 90 procent och endast 1 procent var arbetslösa, jämfört med 6 procent arbetslösa bland utrikes födda. Bland inrikes födda med eftergymnasial utbildning tillhörde 5 procent gruppen övriga utanför arbetskraften (personer utanför arbetskraften som inte är studerande). Motsvarande andel bland utrikes födda var 14 procent. De som står utanför arbetskraften är de, förutom studerande, personer som tillfälligt eller permanent lämnat arbetskraften på grund av exempelvis hemarbete, sjukdom eller förtidspension. Andra har av olika skäl aldrig försökt ta sig in på arbetsmarknaden.

Tabell 3.1

Inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent
Swedish and foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by labour market status, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	339 529	184 958	154 571	1 633 987	916 415	717 572
Förvärvsarbetande	76	76	76	90	90	90
Arbetslös	6	6	7	1	1	2
Utanför AK, studerande	4	5	2	3	3	3
Utanför AK, övriga	14	14	15	5	5	5
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: Utrikes födda avser här utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

AK = Arbetskraften, det vill säga förvärvsarbetande + arbetslösa

Om man endast studerar dem som har en lång eftergymnasial utbildning, det vill säga minst 3 år, ökar andelen förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor och män till 80 respektive 78 procent år 2015. Motsvarande andel för inrikes födda kvinnor och män är 93 respektive 91 procent.

Andelen förvärvsarbetande ökar med tid i Sverige

Förvärvsfrekvensen ökar med vistelsetidens längd i Sverige. Kraftigast är uppgången bland kvinnor där andelen förvärvsarbetande ökar med 24 procentenheter från 60 procent förvärvsarbetande bland dem med en vistelsetid på 5–9 år till 84 procent bland dem med en vistelsetid i Sverige på 20 år eller mer. För män är motsvarande ökning 14 procentenheter, från 67 till 81 procent

förvärvsarbetande. Såväl andelen arbetslösa som andelen som står utanför arbetskraften minskar med tid i Sverige.

Efter 20 år eller mer i Sverige är dock fortfarande förvärvsfrekvensen väsentligt lägre bland utrikes än inrikes födda. Detta gäller speciellt för män.

Tabell 3.2

Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning efter vistelsetid i Sverige och arbetsmarknadsstatus, 2015.

Procent

Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by time in Sweden and labour market status, 2015. Percent

	Kvinnor			Män		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	48 915	50 068	85 975	46 932	38 952	68 687
Förvärvsarbetande	60	77	84	67	76	81
Arbetslös	10	6	3	9	7	5
Utanför AK, studerande	10	4	2	3	2	2
Utanför AK, övriga	20	13	10	20	15	12
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: Med vistelsetid i Sverige avses tid som folkbokförd i Sverige.

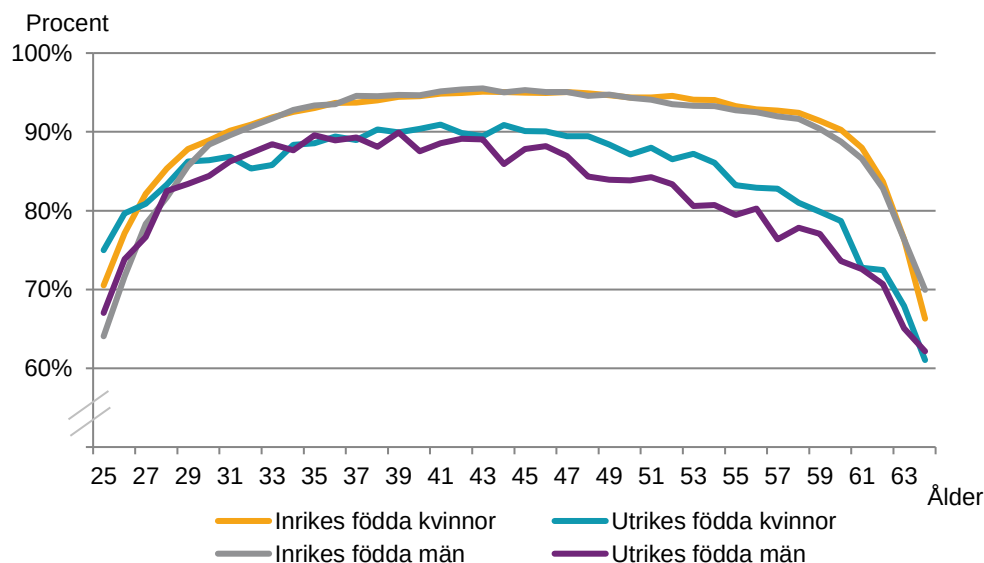
AK = Arbetskraften, det vill säga förvärvsarbetande + arbetslösa

Från 30 års ålder är andelen förvärvsarbetande högre bland inrikes födda än bland utrikes födda som har varit i Sverige minst 20 år. Störst är skillnaden för kvinnor i åldern 55–62 år, 10–15 procentenheter och för män i åldern 53–62 år, 12–16 procentenheter.

Diagram 3.1

Andel förvärvsarbetande utrikes födda vars vistelsetid i Sverige är minst 20 år samt inrikes födda, per åldersklass, 2015. Procent

Proportion employed of foreign born with time in Sweden of 20 years and Swedish-born by age, 2015. Percent

När det gäller sambandet mellan arbetsmarknadsstatus och grund för bosättning så finns det en klar könsskillnad bland utrikes födda. Bland kvinnor är andelen förvärvsarbetande störst bland dem som kommit som flyktinginvandrare,

77 procent, och lägst bland dem som invandrat som anhöriga, 70 procent. Bland män är andelen förvärvsarbetande högst i gruppen övriga invandrare, 77 procent, och lägst bland flyktinginvandrarna, 74 procent.

Tabell 3.3

Andel utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning efter grund för bosättning i Sverige och arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent

Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by reason for immigration to Sweden and labour market status, 2015. Percent

	Kvinnor			Män		
	Flyktingar	Anhöriga	Övriga	Flyktingar	Anhöriga	Övriga
Antal	33 153	47 091	53 158	44 471	28 225	44 551
Förvärvsarbetande	77	70	75	74	76	77
Arbetslös	7	8	6	11	7	5
Utanför AK, studerande	4	7	5	3	3	2
Utanför AK, övriga	12	15	14	13	13	16
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: Utrikes födda avser här dem med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

AK = Arbetskraften, det vill säga förvärvsarbetande + arbetslösa

Med Anhöriga avses anhöriginvandrare som ej är EU-/EES-medborgare.

Övriga omfattar övriga invandrare med uppgift om grund för bosättning; arbetskraftsinvandrare, studenter, adopterade och anhöriga som är EU-/EES-medborgare.

Det saknas uppgift om grund för bosättning för närmare 89 000 personer i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning. Detta gäller i princip samtliga nordiska invandrare och närmare en fjärdedel av invandrarna från EU och länder med högt HDI. Uppgift om skäl till invandring saknas dock till viss del i samtliga ländergrupper.

I gruppen som saknar uppgift om grund för bosättning är andelen förvärvsarbetande bland kvinnorna 82 procent och bland männen 77 procent. Framför allt är det en mycket låg arbetslöshet, 3 procent, som skiljer denna grupp från dem med uppgift om skäl till invandring. Bakom dessa skillnader ligger förstås skillnader i varifrån man kommer och när invandringen skett.

Andelen förvärvsarbetande var 2015 högst bland kvinnor födda i Norden (utom Sverige), 83 procent, och bland män födda i EU utanför Norden, 80 procent. Lägst var andelen förvärvsarbetande bland födda i länder med medel HDI. Detta gällde såväl kvinnor som män, 67 respektive 69 procent. Det är många utrikes födda kvinnor från länder med lågt och medel HDI som står utanför arbetskraften på grund av studier. Detta kan vara förklaringen till att kvinnornas förvärvsfrekvens är lägre. Den höga andelen utanför arbetskraften bland män födda i Norden, 20 procent, beror sannolikt på att många arbetar i sina födelseländer samtidigt som de är folkbokförda i Sverige.

Tabell 3.4

Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter födelseland (grupperat) och arbetsmarknadsstatus, 2015.

Procent

Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by country or origin (grouped) and labour market status, 2015. Percent

	Antal	Förvärvs- arbetande	Arbetslös	Utanför AK, studerande	Utanför AK, övriga	Summa andel
<i>Kvinnor</i>						
Norden	24 620	83	2	2	13	100
EU-länder	40 907	79	3	3	14	100
Övriga Europa	29 238	79	6	4	12	100
Utanför Europa, högt HDI	40 292	77	5	5	13	100
Utanför Europa, medel HDI	39 831	67	10	7	15	100
Utanför Europa, lågt HDI	10 070	70	9	8	14	100
<i>Män</i>						
Norden	14 840	76	3	1	20	100
EU-länder	32 999	80	3	2	15	100
Övriga Europa	21 527	79	6	2	12	100
Utanför Europa, högt HDI	35 189	78	6	3	13	100
Utanför Europa, medel HDI	33 601	69	11	3	17	100
Utanför Europa, lågt HDI	16 415	72	9	3	16	100

Not: Utrikes födda avser här personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Till viss del förklaras skillnaderna mellan de olika födelselandsgrupperna av hur länge man vistats i Sverige. Skillnaderna minskar dock över tid. Störst är skillnaderna bland dem som har varit i Sverige 5–9 år. Andelen förvärvsarbetande i gruppen som varit här i 5–9 år är lägst bland kvinnor födda i länder med lågt och medel HDI, cirka 50 procent och högst bland män från EU och Övriga Europa, cirka 75 procent.

Bland kvinnor som har varit i Sverige i minst 20 år är andelen förvärvsarbetande högst bland födda i de nordiska länderna, 87 procent, och lägst bland födda i länder med lågt HDI, 82 procent. Även bland män som vistats i Sverige i minst 20 år är andelen förvärvsarbetande högst bland dem som är födda i våra nordiska grannländer, 85 procent, medan den lägsta andelen förvärvsarbetande finns bland män födda i länder med medel HDI, 76 procent. Inte ens efter en vistelsetid i Sverige på minst 20 år når utrikes födda upp till samma förvärvsfrekvens som inrikes födda.

4. Yrkenas kvalifikationsnivå

Efter redovisningen av i vilken omfattning utrikes och inrikes födda med eftergymnasial utbildning är förvärvsarbetande blir nästa steg att se i vilken utsträckning de har ett yrke vars kompetenskrav motsvarar deras utbildning. Ett yrkes kvalifikationsnivå speglar typ av arbetsuppgifter och deras komplexitet. Nivån tillämpas operationellt genom att någon eller några av följande aspekter beaktas:

- Arbetsuppgifterna i yrket jämfört med de som beskrivs under olika yrkesområden med tillhörande kvalifikationsnivå
- Längden på den formella utbildning som är normal för yrket
- De arbetslivserfarenheter och den mängd informell träning som krävs i yrket.

Fyra kvalifikationsnivåer i yrkesstatistiken

Den svenska yrkesstatistiken är indelad i fyra olika kvalifikationsnivåer⁴. Den högsta nivån omfattar yrken som kräver fördjupad högskolekompetens⁵, delar av chefsyrkena och några militära yrken. Den näst högsta nivån omfattar yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande⁶ samt delar av chefsyrkena och en del militära yrken. Den tredje nivån omfattar yrken som normalt kräver kompetens på gymnasial nivå eller kortare eftergymnasial kompetens medan den fjärde och lägsta nivån omfattar yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav⁷.

De yrken som kan antas matcha en utbildning på eftergymnasial nivå är således chefsyrken och yrken som normalt kräver fördjupad högskolekompetens (minst tre år, normalt 4 år eller längre), högskolekompetens (2-3 år) eller motsvarande. Flertalet av de yrkesexamina som ges inom högskolan har sina målyrken inom yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.

I tabell 4.1 och 4.2 redovisas förvärvsarbetande utrikes och inrikes födda efter yrkets kompetenskrav och uppdelat på kort eller lång eftergymnasial utbildning.

⁴ SSYK 2012, Standard för svensk yrkesklassificering 2012, SCB MIS 2012:1

⁵ Exempel på yrken med krav på fördjupad högskolekompetens är civilingenjörsyrken, naturvetenskapliga yrken såsom kemister och biologer, psykologer, socialsekreterare, läkare, sjuksköterskor och andra specialister inom hälso- och sjukvård, läraryrken, organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister, marknadsförare, revisorer, IT-arkitekter, systemutvecklare, jurister, bibliotekarer, präster, journalister och konstnärer.

⁶ Exempel på yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande är ingenjörer och tekniker, biomedicinska analytiker, banktjänstemän och redovisningsekonomer, företagssäljare, försäkringsrådgivare, skattehandläggare, poliser, chefssekreterare, behandlingssassistent, fritidsledare, köksmästare, drifts-, support- och nätverkstekniker.

⁷ Exempel på yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav är städare, restaurang- och köksbiträden, handpaketerare och reklamutdelare.

Tabell 4.1**Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent***Foreign-born employed women and men age 25-64 with post-secondary education by occupational qualification requirements, 2015. Percent*

Yrkets kompetenskrav	Kort efter- gymnasial utbildning.	Lång efter- gymnasial utbildning	Totalt
<i>Kvinnor</i>	27 859	75 646	103 505
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	4	5	5
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	21	60	49
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	14	13	13
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	51	19	28
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	9	3	5
Summa andel	100	100	100
<i>Män</i>	26 449	51 805	78 254
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	6	8	7
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	17	53	41
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	19	15	16
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	49	20	30
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	9	4	6
Summa andel	100	100	100

Not: Utrikes födda avser här personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. Lång eftergymnasial utbildning avser tre år eller längre. För 30 procent av de utrikes födda saknas uppgift om yrke.

Tabell 4.2**Inrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med eftergymnasial utbildning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent***Swedish-born employed women and men age 25-64 with post-secondary education by occupational qualification requirements, 2015. Percent*

Yrkets kompetenskrav	Kort efter- gymnasial utbildning	Lång efter- gymnasial utbildning	Totalt
<i>Kvinnor</i>	197 132	448 053	645 185
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	9	9	9
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	38	72	62
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	20	11	14
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	31	7	15
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	1	0	1
Summa andel	100	100	100
<i>Män</i>	183 487	284 680	468 167
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	15	16	16
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	27	61	48
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	32	16	22
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	24	7	13
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	1	0	1
Summa andel	100	100	100

Not: Lång eftergymnasial utbildning avser tre år eller längre. För 24 procent av de inrikes födda saknas uppgift om yrke.

Inrikes födda arbetar oftare än utrikes födda i yrken som nivåmässigt matchar deras utbildning

Det är betydligt vanligare att inrikes än utrikes födda med eftergymnasial utbildning arbetar i yrken med krav på fördjupad högskolekompetens. Detta gäller både dem som har kort och lång eftergymnasial utbildning samt kvinnor och män. Det är också en väsentligt högre andel inrikes födda som har ett chefsyrke.

Utrikes födda med eftergymnasial utbildning arbetar i stället i större utsträckning i yrken där det normalt är tillräckligt med gymnasial utbildning och i yrken med inga eller låga formella utbildningskrav.

Orsaken till dessa skillnader mellan utrikes och inrikes födda är många. En orsak kan vara skillnader i utbildningsinriktning bland dem med eftergymnasial utbildning. Detta kan innebära att man är hänvisad till ett yrkesområde med större konkurrens om de lediga jobben. En annan förklaring kan vara att en del utländska utbildningar inte överensstämmer med kraven på den svenska arbetsmarknaden. Det kan också ta tid att etablera sig i ett yrke som motsvarar den utbildningsbakgrund man har. Avsaknad av kontakter och nätverk i Sverige och på den svenska arbetsmarknaden är en annan tänkbar orsak. Bristande språkkunskaper kan också utgöra ett hinder. Det kan också vara så att utrikes födda av olika anledningar diskrimineras på den svenska arbetsmarknaden.

Andelen utrikes födda som arbetar i ett yrke med krav på högre kompetens ökar med tid i Sverige

I följande avsnitt avgränsas analysen till att endast gälla utrikes och inrikes födda med lång eftergymnasial utbildning, det vill säga tre år eller längre. För utrikes födda analyseras dessutom, liksom tidigare, den grupp som har en vistelsetid i Sverige på minst fem år.

Andelen utrikes födda som arbetar i yrken med krav på högre kompetens ökar med vistelsetidens längd i Sverige medan andelen som arbetar i yrken med lägre krav minskar. Detta gäller för både kvinnor och män. Störst är skillnaden för kvinnor där andelen som hade ett chefsyrke eller ett yrke som normalt kräver högskolekompetens var 63 procent bland dem som varit folkbokförda i Sverige 5–9 år och 87 procent bland dem som varit i landet 20 år eller längre – en skillnad på 24 procentenheter. Motsvarande andel bland inrikes födda kvinnor med lång eftergymnasial utbildning var 92 procent år 2015.

Bland utrikes födda män ökar samma andel från 67 till 84 procent efter en vistelsetid på minst 20 år. För inrikes födda män uppgick nivån till 93 procent.

Tabell 4.3

Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter vistelsetid i Sverige och fördelning efter yrkets kompetenskrav, 2015. Procent

Foreign-born employed women and men age 25-64 with long post-secondary education by time in Sweden with distribution of occupational qualification requirements, 2015. Percent

Yrkets kompetenskrav	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Kvinnor	14 721	21 482	39 443
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	2	4	7
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	50	55	66
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	11	13	14
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	29	24	12
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	8	4	1
	100	100	100
Män	14 173	13 612	24 020
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	4	8	10
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	51	50	56
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	12	15	18
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	25	23	15
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	9	4	1
	100	100	100

Not: För 27 procent av de utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning saknas uppgift om yrke.

Att andelen av dem som har ett yrke som nivåmässigt matchar den långa eftergymnasial utbildningen ökar med vistelsetiden i Sverige, gäller för samtliga födelselandsgrupper.

Ju längre vistelsetid i Sverige desto mindre blir skillnaderna mellan de olika födelselandsgrupperna. Andelen kvinnor som arbetar i chefsyrken eller yrken som normalt kräver högskolekompetens och som är födda i ett land med lågt HDI är nästan dubbelt så hög för dem som har en vistelsetid på 20 år eller längre i Sverige jämfört med dem som har varit folkbokförda 5-9 år i landet, 82 respektive 42 procent. Motsvarande andelar bland männen är 74 och 47 procent.

Validering av utländska utbildningar

Det är även intressant att analysera eventuella skillnader på arbetsmarknaden beroende på om de utrikes födda har en svensk eller utländsk utbildning. Det kan också finnas skillnader mellan dem som har en utländsk utbildning som har validerats i Sverige och de som har en utbildning som inte är validerad. I denna rapport används begreppet validerad utländsk utbildning för utländska utbildningar som har granskats och bedömts motsvara en svensk utbildning.

Bland förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor med lång eftergymnasial utbildning⁸ hade år 2015 cirka 60 procent en svensk utbildning, närmare 20 procent hade en validerad utländsk utbildning medan resterande 20 procent hade en ej validerad utländsk utbildning. Motsvarande andelar bland utrikes födda män var cirka 55 procent med svensk utbildning, drygt 10 procent med en validerad utländsk utbildning och drygt 30 procent med en ej validerad utländsk utbildning.

Det är myndigheten Universitets- och högskolerådet (UHR) som ansvarar för bedömningen av utländska eftergymnasiala yrkesutbildningar och akademiska utbildningar. Undantag är legitimationsyrken inom vårdområdet, veterinärer samt sjöbefäls- och luftfartsutbildningar.

Hälso- och sjukvårdsyrken är i allmänhet reglerade yrken. Det innebär att exempelvis läkare och sjuksköterskor med utländsk examen måste ansöka om svensk legitimation för att få arbeta i Sverige. Inom hälso- och sjukvårdsyrkena är det Socialstyrelsen som bedömer utländska examina och utfärdar legitimationer. Följande yrken inom hälso- och sjukvården omfattas enligt lagstiftningen av bestämmelser om legitimation: Apotekare, Arbetsterapeut, Audionom, Barnmorska, Biomedicinsk analytiker, Dietist, Fysioterapeut/Sjukgymnast, Kiropraktor, Logoped, Läkare, Naprapat, Optiker, Ortopedingenjör, Psykolog, Psykoterapeut, Receptarie, Röntgensjuksköterska, Sjukhusfysiker, Sjuksköterska, Tandhygienist och Tandläkare.

Jordbruksverket utfärdar i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) svensk legitimation till veterinärer med utländsk högskoleexamen. Utländska utbildningar kopplade till sjöfarten, som exempelvis sjöbefäl bedöms av Sjöfartsverket. Luftfartsverket bedömer utländska utbildningar inriktade mot flygyrkena.

Det är betydligt vanligare att utrikes födda arbetar i ett yrke med krav på högre kompetens om de har svensk utbildning än om de har utländsk utbildning. Detta gäller både kvinnor och män. Skillnaden är även stor mellan kvinnor med en utländsk validerad utbildning och kvinnor med en utländsk icke validerad utbildning. Andelen av de förvärvsarbetande som har ett yrke som normalt kräver högskolekompetens eller är ett chefsyrke var 69 procent bland kvinnor med en validerad utbildning och 48 procent bland dem med en icke validerad utbildning.

⁸Avser utrikes födda kvinnor i åldern 25–64 år som förvärvsarbetade i Sverige år 2015 och hade en yrkesuppgift.

Bland männen finns inte denna betydande skillnad då motsvarande andel var lägre än för kvinnorna bland dem med validerad utbildning, 61 procent, och högre bland dem med en icke validerad utbildning, 58 procent.

Tabell 4.4

Utrikes födda förvärvsarbetande kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter svensk/utländsk utbildning och yrkets kompetenskrav, 2015. Procent

Foreign-born employed women and men age 25-64 with long post-secondary education by Swedish/foreign education and occupational qualification requirements, 2015. Percent

Yrkets kompetenskrav	Svensk utbildning	Utländsk utbildning	
		Validerad	Ej validerad
<i>Kvinnor</i>	43 961	13 272	15 902
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	6	3	5
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	72	52	34
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	14	14	9
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	28	41
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	3	11
	100	100	100
<i>Män</i>	27 390	5 998	16 011
Chefsyrken (inkl. militära yrken)	8	4	9
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	66	42	37
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	17	16	13
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	34	34
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	2	5	8
	100	100	100

Not: För 27 procent av de utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning saknas uppgift om yrke. För 3 procent av kvinnorna och 5 procent av männen med uppgift om yrke saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk.

Typ av utbildningsuppgift och tid i Sverige

Det har tidigare konstaterats att andelen av de förvärvsarbetande som har ett chefsyrke eller ett yrke som normalt kräver högskolekompetens ökar med vistelsetiden i Sverige och att detta gäller för såväl kvinnor som män med lång eftergymnasial utbildning. När nu en uppdelning efter typ av utbildningsuppgift görs uppträder skillnader avseende vistelsetidens effekt. För utrikes födda med en validerad utländsk utbildning ökar andelen som har ett yrke som normalt kräver högskolekompetens eller är ett chefsyrke kraftigt med vistelsetid i Sverige medan andelen för utrikes födda med svensk utbildning ökar något mellan 5–9 år och 10–19 år och därefter ligger kvar på ungefär samma nivå. För dem med utländsk ej validerad utbildning är andelen med denna typ av yrken till och med lägre bland dem som vistats här i 20 år eller längre än bland dem som vistats här kortare tid.

Det kan finnas flera orsaker till detta. En anledning kan vara skillnader i typ av utbildning mellan dem som har en validerad utbildning och dem som inte har fått utbildningen validerad. Exempelvis måste utbildningar inriktade mot

legitimationsyrken valideras. En annan bidragande orsak kan vara att utbildningsmixen bland de eftergymnasialt utbildade kan se olika ut i invandrargrupper från olika tider. Det kan också vara så att när en utländsk utbildning bedöms eller valideras så underlättar detta möjligheterna att söka och få ett arbete som motsvarar utbildningen.

I detta avsnitt har vi studerat i vilken omfattning utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning har ett arbete som kräver högskolekompetens eller ett chefsyrke, det vill säga ett arbete som matchar utbildningen nivåmässigt. Senare i rapporten kommer yrkesfördelningen för några olika specificerade utbildningar att redovisas.

Tabell 4.5

Andel av förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning som har ett chefsyrke eller ett yrke som kräver högskolekompetens efter vistelsetid och svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Proportion of foreign-born women and men age 25-64 with long post-secondary education who have a managerial job or an occupation that normally requires a post-secondary education by time in Sweden and Swedish/foreign education, 2015. Percent

Vistelsetid i Sverige	Utländsk utbildning		
	Svensk utbildning	Validerad	Ej validerad
<i>Kvinnor</i>			
Vistelsetid 5-9 år	90	58	51
Vistelsetid 10-19 år	92	69	48
Vistelsetid 20 år och längre	92	82	40
<i>Män</i>			
Vistelsetid 5-9 år	86	51	59
Vistelsetid 10-19 år	91	62	61
Vistelsetid 20 år och längre	91	72	47

Not: För 27 procent av de utrikes födda med lång eftergymnasial utbildning saknas uppgift om yrke. För 3 procent av kvinnorna och 5 procent av männen med uppgift om yrke saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk

5. Egenföretagande

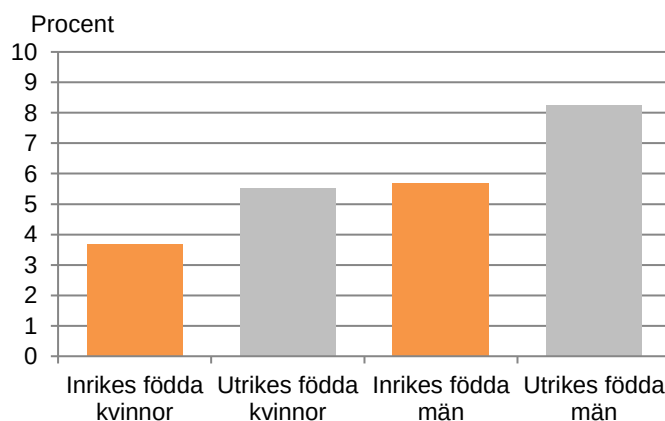
Förutom att titta på olikheter bland de förvärvsarbetande är det även av intresse att se i vilken utsträckning inrikes och utrikes födda väljer att driva eget företag framför att vara anställda. År 2015 fanns det närmare 204 500 personer i åldern 25-64 år som drev eget företag i Sverige. Som egenföretagare räknas i denna rapport den som har en enskild firma, handels- eller kommanditbolag. Däremot inte den som driver sitt företag i aktiebolagsform. 62 procent av egenföretagarna utgjordes av män och 38 procent av kvinnor.

Totalt sett var 23 procent av alla egenföretagare utrikes födda. Det är vanligare att utrikes än inrikes födda driver ett eget företag. Av alla förvärvsarbetande utrikes födda var 7 procent egenföretagare medan motsvarande siffra för inrikes födda var 5 procent. Det är utrikes födda män som i störst utsträckning driver eget företag.

Diagram 5.1

Andel egenföretagare i åldern 25-64 år, 2015. Procent

Proportion self-employed persons age 25-64, 2015. Percent

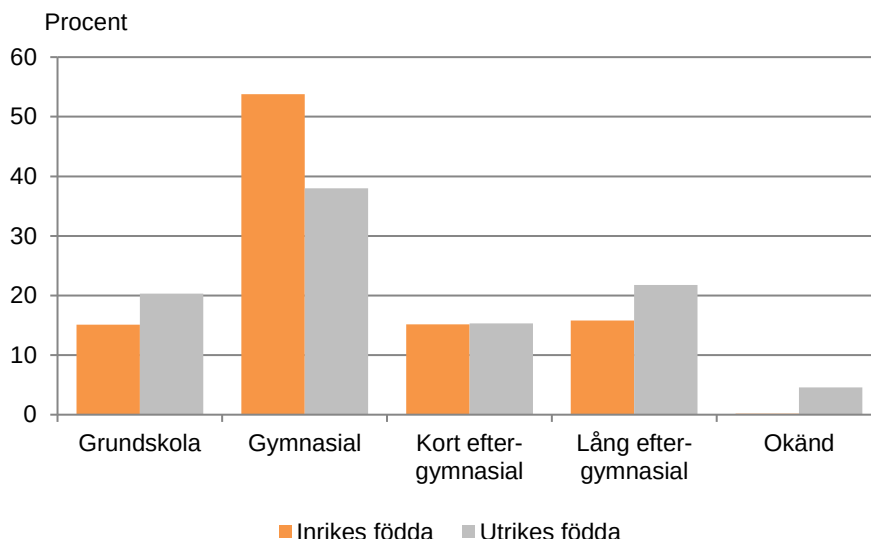

Not: För utrikes födda avses samtliga vistelsetider i Sverige.

Bland utrikes födda egenföretagare är andelen med eftergymnasial utbildning högre än bland inrikes födda. Men även andelen utrikes födda med enbart förgymnasial utbildning är högre. Egenföretagande kvinnor hade i större utsträckning en eftergymnasial utbildning än egenföretagande män. Detta gäller både bland inrikes och utrikes födda.

Diagram 5.2

Andel egenföretagare i åldern 25-64 år efter utbildningsnivå, 2015. Procent
Proportion self-employed persons age 25-64 by level of education, 2015. Percent

Not. För utrikes födda avses samtliga vistelsetider i Sverige.

Bland egenföretagarna är det endast några få procent som har en känd uppgift om yrke. Därför är det av större intresse att titta på inom vilken bransch egenföretagarna bedriver sin verksamhet. Liksom tidigare i denna studie väljer vi att fortsättningsvis avgränsa oss till utrikes födda som har en lång eftergymnasial utbildning och varit bosatta i Sverige i minst 5 år.

Den vanligaste branschen som egenföretagarna bedrev sin verksamhet inom var företagstjänster, det gäller för såväl inrikes som utrikes födda. Ungefär en tredjedel av inrikes födda egenföretagare hade sin verksamhet inom denna bransch, medan motsvarande andel för utrikes födda var 28 procent. För utrikes födda kvinnor var andelen densamma som för inrikes födda kvinnor och män, medan utrikes födda män i mindre utsträckning bedrev verksamhet inom företagstjänster, 23 procent. De därefter största branscherna för utrikes födda att bedriva sin verksamhet inom var handel samt kulturella och personliga tjänster. En femtedel av utrikes födda kvinnor bedrev sin verksamhet inom personliga och kulturella tjänster medan 16 procent av utrikes födda män fanns inom handeln. Ungefär två tiondelar av utrikes födda män drev eget företag inom byggverksamhet eller inom transport och magasinering.

Inrikes födda bedrev i stället i stor utsträckning verksamhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske, 9 respektive 11 procent av egenföretagande kvinnor och män. Vidare hade en tiondel av inrikes födda kvinnor sin verksamhet inom vård och omsorg samt sociala tjänster.

Tabell 5.1**Andel egenföretagare i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning fördelat per bransch, 2015. Procent***Proportion self-employed among persons age 25-64 with long post-secondary education per branch, 2015. Percent*

	Utrikes födda		Inrikes födda	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal	3 683	4 609	11 750	11 600
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2	2	9	11
Tillverkning och utvinning	3	3	3	2
Energiförsörjning, miljöverksamhet	0	0	0	0
Byggverksamhet	2	11	0	3
Handel	12	16	5	4
Transport och magasinering	1	10	0	1
Hotell- och restaurangverksamhet	7	8	1	1
Information och kommunikation	4	8	4	13
Finans- och försäkringsverksamhet	0	1	0	0
Fastighetsverksamhet	1	1	1	2
Företagstjänster	35	23	34	34
Offentlig förvaltning och försvar	0	0	0	0
Utbildning	4	2	6	4
Vård och omsorg, sociala tjänster	10	5	13	6
Kulturella och personliga tjänster m.m.	20	10	24	17
Summa andel	100	100	100	100

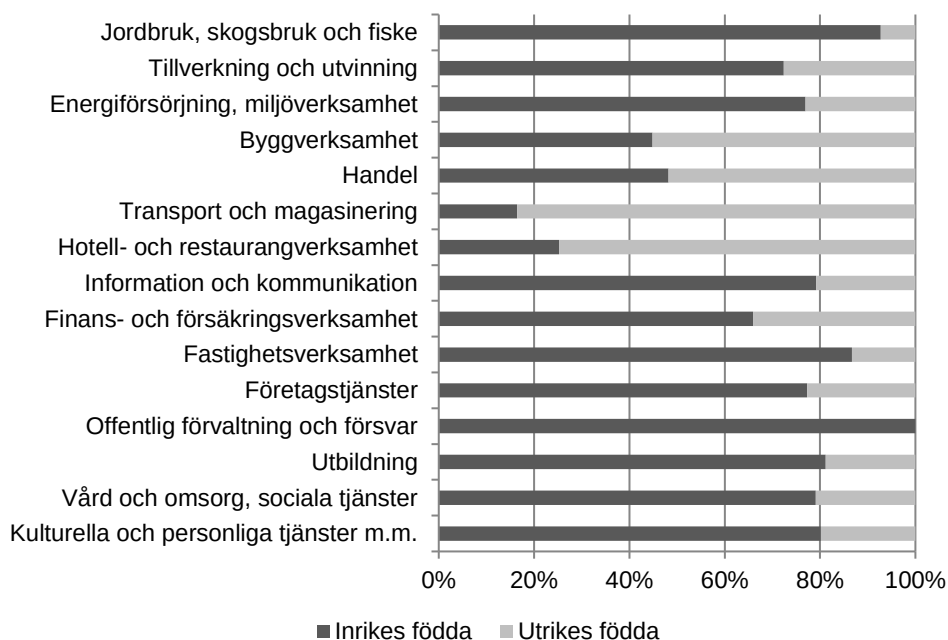
Not: Utrikes födda avser dem med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. För utrikes födda saknas uppgift om näringsgren för 564 personer och för inrikes födda för 1433 personer, dessa ingår därför inte i sammanställningen.

Om perspektivet vänds till hur fördelningen av utrikes och inrikes födda ser ut per bransch, framkommer stora skillnader. Den bransch som hade den största andelen utrikes födda egenföretagare med lång eftergymnasial utbildning var transport och magasinering, där hela 84 procent var utrikes födda. Inom hotell och restaurangverksamhet var tre av fyra egenföretagare utrikes födda. Inom byggverksamhet och handel var ungefär hälften utrikes födda. Däremot dominerade inrikes födda inom jordbruk, skogsbruk och fiske, där de utgjorde 93 procent av egenföretagarna år 2015.

Diagram 5.3

Andel utrikes respektive inrikes födda egenföretagare i åldern 25-64 år med lång eftergymnasial utbildning efter bransch, 2015. Procent

Proportion self-employed among foreign- and Swedish-born persons age 25-64 with long post-secondary education by branch, 2015. Percent

Not: För utrikes födda avses dem med en vistelsetid på minst 5 år i Sverige.

Sammanfattningsvis är det alltså vanligare bland utrikes än inrikes födda att driva eget företag. Vidare har de utrikes födda egenföretagarna i större utsträckning en eftergymnasial utbildning. Den vanligaste branschen att bedriva eget företag inom är företagstjänster, det gäller både för inrikes och utrikes födda. En betydligt större andel av dem som driver eget företag inom transport och magasinering är utrikes födda. Det omvända gäller inom jordbruk, skogsbruk och fiske där en större andel är inrikes födda.

6. Matchningen på arbetsmarknaden

Syftet med denna rapport är att inte bara beskriva i vilken utsträckning utrikes födda med eftergymnasial utbildning har ett arbete utan att även beskriva i vilken omfattning detta arbete matchar den utbildning de har.

Efter den inledande kartläggningen av utbildningsnivå, utbildningsstruktur, arbetsmarknadsstatus och kvalifikationsnivå för gruppen eftergymnasialt utbildade går redovisningen nu, för ett urval av utbildningar, in på i vilken utsträckning personer med dessa specifika utbildningar förvärvsarbetar och vilken typ av yrken de i sådana fall har. Populationen är avgränsad till personer i åldern 25–64 år och omfattar, för utrikes födda, endast dem som varit folkbokförda i Sverige i minst 5 år. Utbildningsuppgifterna har hämtats från SCB:s Utbildningsregister för 2015 och avser senaste högsta avslutade utbildning.

6.1 Sammanfattande resultat

Fem utbildningsgrupper har studerats i denna rapport: civilingenjörsutbildade, ekonomutbildade, naturvetenskapligt utbildade, lärarutbildade (grundskollärare, tidigare år och ämneslärare) och sjuksköterskeutbildade.

Utrikes födda med dessa utbildningar har genomgående en lägre förvärvsfrekvens än inrikes födda. Skillnaden är som störst för personer med ekonomutbildning, naturvetenskaplig utbildning samt civilingenjörsutbildning. År 2015 var andelen förvärvsarbetande med dessa utbildningar 19, 17 respektive 16 procentenheter lägre hos utrikes än inrikes födda. Skillnaderna i förvärvsfrekvens var betydligt mindre för personer med lärarutbildning och sjuksköterskeutbildning, 4 respektive 6 procentenheter lägre för utrikes födda.

Det har stor betydelse om utbildningen är svensk eller utländsk. Bland utrikes födda utbildade ekonomer, civilingenjörer och naturvetare är andelen förvärvsarbetande högre bland dem som har en svensk utbildning. Högst är den för dem med svensk utbildning och har en vistelsetid i Sverige på minst 20 år. Men inte heller denna grupp når upp till samma förvärvsfrekvens som inrikes födda.

För lärar- och sjuksköterskeutbildade, som totalt sett har de högsta förvärvsfrekvenserna av jämförda utbildningsgrupper, är andelen förvärvsarbetande ungefär lika stor för utrikes och inrikes födda när utbildningen är svensk. Detta gäller i stort sett oavsett vistelsetidens längd. En tänkbar förklaring till detta är att dessa utbildningar leder till legitimationsyrken, vilket gör att endast personer med en legitimation kan få anställning. Att yrkena dessutom är att betrakta som bristyrken bör också påverka förvärvsfrekvensen positivt.

Vid en jämförelse av förvärvsfrekvensen beroende på födelselandsgrupp framkommer att andelen förvärvsarbetande civilingenjörer, naturvetare och ekonomer är lägst för dem som är födda i ett land med medel eller lågt HDI. Förvärvsfrekvenserna för dessa ökar till viss del med längre vistelsetid i Sverige, men trots vistelsetider på minst 20 år är förvärvsfrekvensen fortfarande betydligt lägre för dessa grupper jämfört med övriga födelselandsgrupper. För lärare och sjuksköterskor är däremot skillnaderna i förvärvsfrekvens betydligt mindre mellan de olika födelselandsgrupperna.

För att få ett sammanvägt mått på hur stor andel av det totala antalet personer med en viss utbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning nivåmässigt, multipliceras förvärvsfrekvensen bland de utbildade med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

En relativt stor andel av förvärvsarbetande inrikes och utrikes födda saknar uppgift om yrke. För att kunna beräkna matchningen mellan yrke och utbildning antas de förvärvsarbetande som saknar uppgift om yrke ha samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift. I tabell 6.1.1 återges detta mått för respektive utbildningsgrupp.

I sammanställningen framkommer återigen ett tydligt mönster. Matchningen för utbildade civilingenjörer, naturvetare och ekonomer ligger betydligt lägre för utrikes födda än för inrikes födda. Exempelvis har 46 procent av utrikes födda ekonomutbildade kvinnor ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning. Det betyder vidare att 54 procent av kvinnorna antingen står helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda ekonomutbildade män var något högre, 50 procent.

Om samma mått beräknas för dem som har en vistelsetid på minst 20 år i Sverige blir matchningen högre, 71 procent för kvinnor och 70 procent för män, men ändå ganska långt ifrån matchningen för inrikes födda kvinnor och män, 83 respektive 86 procent. Vidare är skillnaderna stora när matchningen tas fram per födelselandsgrupp. 68 respektive 64 procent av utrikes födda kvinnor och män från Norden har ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning, vilket kan jämföras med 27 respektive 36 procent för ekonom-utbildade kvinnor och män födda i länder utanför Europa med lågt HDI.

För utrikes födda med civilingenjörsutbildning har ungefär två av tre ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning. Det betyder att en tredjedel av utrikes födda civilingenjörer antingen står helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav.

När matchningen tas fram för civilingenjörer som varit i Sverige i minst 20 år uppgår den till 80 procent för både kvinnor och män, vilket ligger 13 procentenheter under nivån för inrikes födda kvinnor och män. För utrikes födda som har en svensk utbildning uppgår matchningen till ungefär samma nivå, 80 procent för kvinnor och 76 procent för män. Jämförs sedan matchningen per födelsegrupp framkommer att den för utrikes födda är som högst för födda i Norden, 84 respektive 83 procent för civilingenjörsutbildade kvinnor och män. Motsvarande andelar för personer från länder utanför Europa med lågt HDI är 49 respektive 52 procent.

Tabell 6.1.1

Antal utbildade civilingenjörer, naturvetare, ekonomer, lärare och sjuksköterskor, av dessa andel förvärvsarbetande, andel av förvärvsarbetande med yrke på matchande nivå samt andel av utbildade med yrke på matchande nivå (matchning), inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år. Procent

Proportion of post-secondary education Swedish and foreign-born women and men age 25-64 with an occupation matching education, 2015. Percent

	Antal	Förvärvs- frekvens	Andel av förvärvs- arbetande inom yrken på matchande nivå	Matchning
<i>Utrikes födda</i>				
Kvinnor				
Civilingenjörsutbildade	5 777	79	86	68
Naturvetenskapligt utbildade	7 228	72	76	55
Ekonomutbildade	13 893	74	62	46
Lärarytbildning	10 824	92	93	86
Sjuksköterskeutbildade	11 726	89	91	81
Män				
Civilingenjörsutbildade	13 485	79	89	70
Naturvetenskapligt utbildade	9 379	75	77	58
Ekonomutbildade	9 730	74	68	50
Lärarytbildning	3 509	91	89	81
Sjuksköterskeutbildade	1 516	89	89	79
<i>Inrikes födda</i>				
Kvinnor				
Civilingenjörsutbildade	23 395	96	97	93
Naturvetenskapligt utbildade	15 970	92	92	85
Ekonomutbildade	50 465	94	88	83
Lärarytbildning	101 717	96	97	93
Sjuksköterskeutbildade	95 897	95	98	93
Män				
Civilingenjörsutbildade	75 436	95	98	93
Naturvetenskapligt utbildade	18 006	91	96	87
Ekonomutbildade	50 937	92	93	86
Lärarytbildning	35 152	96	96	92
Sjuksköterskeutbildade	12 219	95	98	93

Not: Yrke på matchande nivå avser yrken med krav på högskolekompetens och chefsyrken.

Matchning beräknas genom att förvärvsfrekvensen multipliceras med andel av de förvärvsarbetande som har ett yrke på matchande nivå (yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken)

Utrikes födda avser utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år

Matchningen för naturvetenskapligt utbildade uppgår till 55 procent för utrikes födda kvinnor och 58 procent för utrikes födda män. Det innebär alltså att en stor

andel står utanför arbetskraften, är arbetslösa eller jobbar i ett yrke med lägre eller inga kvalifikationskrav. För dem som varit i Sverige i minst 20 år som är 66 procent för kvinnor och 60 procent för män. Det innebär alltså att matchningen efter 20 år i Sverige är något bättre för kvinnor än för män. Trots den långa vistelsetiden är matchningen fortfarande betydligt lägre än för inrikes födda kvinnor och män, 85 respektive 87 procent.

Av de jämförda utbildningsgrupperna är matchningen högst för personer med lärarutbildning, 86 procent för kvinnor och 81 procent för män. Även om matchningen är lägre än för inrikes födda, 93 respektive 92 procent för kvinnor och män, är skillnaden inte lika stor som för övriga utbildningsgrupper. Matchningen för utrikes födda med lärarutbildning som varit i Sverige i minst 20 år uppgår till 88 procent för kvinnor och 83 procent för män. För utrikes födda som har en svensk lärarutbildning är matchningen i stort sett lika hög som för inrikes födda.

Matchningen för sjuksköterskeutbildade utrikes födda är 81 procent för kvinnor och 79 procent för män. Detta kan jämföras med 93 procent för inrikes födda både kvinnor och män. För dem som har varit bosatta i Sverige i minst 20 år uppgår matchningen för utrikes födda kvinnor och män till 86 respektive 87 procent, vilket alltså närmar sig andelen för inrikes födda. Om utrikes föddas sjuksköterskeutbildning är svensk når matchningen, liksom för lärare upp till samma nivå som för inrikes födda.

Sammanfattningsvis finns det troligen många orsaker till skillnaderna i matchning på arbetsmarknaden för utrikes födda. En delförklaring till en generellt lägre förvärvsfrekvens bland utrikes födda kan vara övertäckning, att man lämnat landet utan att meddela folkbokföringen detta. Vidare gör skillnader i utbildningsstruktur att personer är hänvisade till yrkesområden med olika stor efterfrågan på arbetskraft. Här ser vi exempelvis att för utbildningar som har en tydlig koppling till bristyrken blir skillnaderna i förvärvsfrekvens för inrikes och utrikes födda mindre. En annan förklaring kan vara att en utländsk utbildning inte överensstämmer med kraven på den svenska arbetsmarknaden. Ytterligare orsaker kan vara brister i svenska språket, avsaknad av kontaktytor och nätverk samt diskriminering på arbetsmarknaden.

Denna analys visar att det för de fem behandlade utbildningarna, i olika utsträckning, finns utrikes födda vars kompetenser bättre skulle kunna tas tillvara genom arbete i yrken på adekvat kompetensnivå och inriktning.

6.2 Civilingenjörsutbildade

Gruppen civilingenjörsutbildade omfattar personer med en civilingenjörsexamen eller en master- eller forskarexamen inom teknikområdet. Uppgifter om utländska civilingenjörsexamina har inhämtats i samband med att utbildningen validerats i Sverige eller som en egenrapporterad uppgift.

Antalet civilingenjörsutbildade i åldern 25–64 år var drygt 124 000 år 2015. Av dessa var en av fem, cirka 25 600, utrikes född. Cirka 6 300 av de utrikes födda hade en vistelsetid i Sverige på mindre än 5 år och ingår därför inte i nedanstående redovisning av situationen på arbetsmarknaden för de civilingenjörsutbildade.

En betydligt större andel av de utrikes än av de inrikes födda har en master- eller forskarexamen. Detta gäller för såväl kvinnor som män.

Tabell 6.2.1

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år efter civilingenjör-, master- och forskarexamen, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 by civil engineering degree type, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	19 262	5 777	13 485	98 831	23 395	75 436
Civilingenjörsexamen	68	71	67	90	89	90
Masterexamen	18	17	19	1	2	1
Forskarexamen	14	12	14	9	9	9
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

I tabell 6.2.2 görs en indelning efter inriktningen på utbildningen. Det saknas dock uppgift om utbildningsinriktning för närmare en tredjedel av de utrikes födda. Detta medför att det är svårt att göra en jämförelse mellan utrikes och inrikes föddas utbildningsinriktning.

Tabell 6.2.2

Utrikes och inrikes födda civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25–64 år, 2015 efter inriktning på utbildningen. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by field of education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Civilingenjörsexamen inriktning	19 262	5 777	13 485	98 831	23 395	75 436
Industriell ekonomi	4	5	3	10	11	9
Väg- och vattenbyggnad, byggt teknik, lantmäteri	12	15	11	16	23	13
Maskin-, fordons- och farkostteknik	14	10	16	24	17	26
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	28	20	31	35	19	40
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	12	18	9	13	26	9
Övrig/okänd inriktning	31	32	30	3	3	3
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Av de utrikes födda har sex av tio en svensk civilingenjörsutbildning, andelen är något högre bland män än bland kvinnor. Bland dem med utländsk utbildning är det en betydligt större andel bland kvinnor än bland män som har låtit få sin utbildning validerad.

Tabell 6.2.3

Utrikes födda civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25–64 år efter svensk och utländsk utbildning, 2015. Procent

Foreign-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	17 923	5 473	12 450
Svensk utbildning	60	52	64
Utländsk utbildning, validerad	18	29	14
Utländsk utbildning, ej validerad	22	20	22
Summa andel	100	100	100

Not: Avser personer som vistats i Sverige i minst 5 år

För 304 kvinnor och 1 035 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. Dessa ingår därmed inte i tabellen.

Arbetsmarknadsstatus

Av utrikes födda med en civilingenjörsutbildning var 79 procent förvärvsarbetande 2015. Det var tre procentenheter högre än för samtliga utrikes födda med en eftergymnasial utbildning, men långt under andelen förvärvsarbetande inrikes födda med en civilingenjörsutbildning, för vilka andelen uppgick till 95 procent. Hela 15 procent av de utrikes födda med en civilingenjörsutbildning stod 2015 utanför arbetsmarknaden av andra skäl än studier. Motsvarande andel bland inrikes födda var 4 procent.

Tabell 6.2.4

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med civilingenjörsutbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by labour market status, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	19 262	5 777	13 485	98 831	23 395	75 436
Förvärvsarbetande	79	79	79	95	96	95
Arbetslös	4	5	4	1	1	1
Utanför AK, studerande	1	3	1	0	1	0
Utanför AK, övriga	15	13	16	4	3	4
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

AK = Arbetskraften, det vill säga förvärvsarbetande + arbetslösa

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda med en civilingenjörsutbildning är således 16 procentenheter lägre än förvärvsfrekvensen bland inrikes födda. Ser man, för utrikes födda, till betydelsen av vistelsetid i Sverige och om utbildningen är svensk, utländsk validerad eller icke validerad i Sverige finner man att förvärvsfrekvensen är som högst bland dem med svensk utbildning som varit i Sverige i minst 20 år. Men inte ens i denna grupp är förvärvsfrekvensen riktigt lika hög som bland inrikes födda. Detta gäller bland både kvinnor och män.

Tabell 6.2.5

Antal civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent

Number of foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	1 088	68	535	89	1 215	93
Utländsk utbildning, validerad	375	71	687	82	503	82
Utländsk utbildning, ej validerad	774	64	273	77	23	83

Not: För 304 kvinnor saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. Dessa ingår därmed inte i tabellen.

Tabell 6.2.6

Antal civilingenjörsutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent

Number of foreign-born men age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	3 037	64	1 058	89	3 827	90
Utländsk utbildning, validerad	373	80	561	81	804	80
Utländsk utbildning, ej validerad	1 998	73	733	79	59	80

Not: För 1 035 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. Dessa ingår därmed inte i tabellen.

Att förvärvsfrekvensen för dem med svensk utbildning skiljer sig kraftigt mellan de som varit i Sverige 5-9 år och de som varit här 10-19 år kan delvis bero på att en större andel av de som varit i Sverige en kortare tid nyligen avslutat sin svenska civilingenjörsutbildning. En annan bidragande orsak till skillnaderna i förvärvsfrekvens kan vara att de med en längre vistelsetid i större utsträckning hunnit etablera sig i Sverige redan innan sin civilingenjörsutbildning.

Bland dem med utländsk utbildning är andelen förvärvsarbetande något högre bland dem som fått utbildningen validerad i Sverige än bland dem som inte fått den validerad. På lång sikt finns emellertid inte denna skillnad kvar. Det är dock relativt få som varit i Sverige i 20 år eller längre och inte fått sin utbildning validerad.

Andelen förvärvsarbetande av dem med en civilingenjörsutbildning skiljer sig kraftigt åt beroende på födelseland. Det är framför allt kvinnor och män från länder med medel och lågt HDI som har en lägre förvärvsfrekvens än övriga. Störst är skillnaden i förvärvsfrekvens mellan olika födelselandsgrupper bland dem som har varit i Sverige en kortare tid, 5-9 år.

Tabell 6.2.7**Antal civilingenjörsutbildade kvinnor och män i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp samt andel förvärvsarbetande av dessa efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent**

Number of women and men age 25-64 with a civil engineering education by country group of birth, with proportion employed by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent

Födelseland (grupperat)	Antal	Totalt	Andel förvärvsarbetande Vistelsetid i Sverige		
			5-9 år	10-19 år	20 år och längre
<i>Kvinnor</i>					
Sverige	23 395	96			
Norden	320	88	75	88	92
EU-länder	1 399	83	78	87	85
Övriga Europa	1 397	77	63	79	85
Utanför Europa, högt HDI	1 298	82	74	86	91
Utanför Europa, medel HDI	1 207	71	57	87	89
Utanför Europa, lågt HDI	156	55	45	52	82
<i>Män</i>					
Sverige	75 436	95			
Norden	987	85	68	81	90
EU-länder	3 072	84	76	89	89
Övriga Europa	1 584	86	78	86	89
Utanför Europa, högt HDI	3 382	81	75	83	86
Utanför Europa, medel HDI	3 034	70	60	80	79
Utanför Europa, lågt HDI	1 426	67	61	80	84

I gruppen av länder utanför Europa med högt HDI dominerar civilingenjörsutbildade födda i Iran, vilka utgör 50 procent av denna grupp. Förutom de som är födda i Iran är spridningen stor mellan ett drygt fyrtiotal länder, där födda i USA och i Libanon är de näst största grupperna med 5 procent vardera. Gruppen Utanför Europa, medel HDI domineras av utbildade civilingenjörer födda i Kina och Irak, 33 respektive 30 procent, därefter följer födda i Indien, 15 procent. Gruppen Utanför Europa, lågt HDI domineras av civilingenjörsutbildade födda i Pakistan, 43 procent, därefter följer födda i Bangladesh och i Etiopien med 16 respektive 12 procent.

Det vanligaste födelselandet inom EU för civilingenjörsutbildade i Sverige är Polen med 20 procent. Därefter följer Tyskland, 15 procent, Rumänien 11 procent och Frankrike 9 procent. Från övriga Europa är de flesta födda i Ryssland, 29 procent, och i Bosnien-Hercegovina, 22 procent.

Utrikes födda, som har kommit till Sverige av flyktingskäl är i stor utsträckning födda i länder med lågt eller medel HDI. Denna grupp har allra lägst förvärvsfrekvens efter en vistelsetid på 5-9 år, 51 procent bland kvinnorna och 62 procent bland männen, medan de som har varit i Sverige i 10-19 år i princip har samma förvärvsfrekvens som övriga utrikes födda med uppgift om grund för bosättning. En grupp som sticker ut i detta sammanhang och har hög förvärvsfrekvens är förstås arbetskraftsinvandrarerna, av vilka cirka 90 procent är förvärvsarbetande.

Omkring 75 procent av de utrikes födda med civilingenjörsutbildning bor i något av storstadslänen. Utrikes födda med civilingenjörsutbildning har en likartad regional fördelning över landet som inrikes födda. De utrikes födda är dock mer koncentrerade till Stockholms län än inrikes födda, 45 jämfört med 38 procent.

Medan andelen förvärvsarbete bland inrikes födda med civilingenjörsutbildning varierar relativt lite i Sveriges olika län, från 91 till 97 procent, är variationen väsentligt större bland utrikes födda, mellan 38 och 90 procent. Det är framför allt fyra län som avviker från övriga. I Dalarnas och Västmanlands län var andelen förvärvsarbete bland utrikes födda 90 respektive 88 procent år 2015, vilket endast var något lägre än bland inrikes födda. I Kronobergs och framför allt Blekinge län var samtidigt andelen förvärvsarbete mycket lågt, 63 respektive 38 procent. Även i Skåne län var andelen förvärvsarbete klart under genomsnittet, 71 procent. För Skånes del underskattas dock andelen förvärvsarbete något då personer som bor i Skåne men förvärvsarbetar i Danmark inte ingår i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken.

Tabell 6.2.8

Antal utrikes och inrikes kvinnor och män i åldern 25-64 med civilingenjörsutbildning, och av dem andel förvärvsarbete, per län, 2015. Procent

Number of foreign- and Swedish-born women age 25-64 with a civil engineering education, with proportion employed by county, 2015. Percent

Län	Utrikes födda		Inrikes födda	
	Antal	Andel förv. arb.	Antal	Andel förv. arb.
Stockholms län	8 695	81	37 115	95
Uppsala län	548	82	3 159	95
Södermanlands län	264	82	1 380	95
Östergötlands län	841	78	6 058	97
Jönköpings län	225	77	1 344	94
Kronobergs län	179	63	698	96
Kalmar län	120	74	682	92
Gotlands län	22	82	109	92
Blekinge län	309	38	689	95
Skåne län	2 560	71	12 955	91
Hallands län	259	81	2 305	95
Västra Götalands län	3 312	80	19 363	96
Värmlands län	151	83	1 151	94
Örebro län	202	76	1 062	95
Västmanlands län	512	88	2 515	96
Dalarnas län	226	90	1 412	94
Gävleborgs län	189	80	1 191	96
Västernorrlands län	155	81	1 431	97
Jämtlands län	39	74	403	93
Västerbottens län	156	80	1 547	95
Norrbottens län	298	82	2 262	96
Totalt	19 262	79	98 831	95

Not: Utrikes födda avser här utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Vad är då orsaken till dessa stora regionala skillnader bland utrikes födda med civilingenjörsutbildning, skillnader i förvärvsfrekvens som vi inte alls ser i samma utsträckning bland inrikes födda?

En viss förklaring kan finnas i skillnader mellan länen vad gäller vistelsetid i Sverige, andelen med svensk och utländsk utbildning - validerad eller icke validerad - och andelen arbetskraftsinvandrare bland de civilingenjörsutbildade. Men även andra faktorer kan ha betydelse för dessa regionala skillnader, som exempelvis den lokala arbetsmarknadens näringslivsstruktur och funktionssätt.

Sammanfattningsvis förvärvsarbetar inte utrikes födda med civilingenjörsutbildning i lika stor utsträckning som inrikes födda. De står också utanför arbetskraften i större omfattning än inrikes födda och är även i högre utsträckning arbetslösa. Förvärvsfrekvensen är högre bland utrikes födda med en svensk civilingenjörsutbildning än bland dem med en utländsk utbildning. Andelen förvärvsarbetande är lägre bland dem som tillhör födelselandsgrupperna medel- och lågt HDI än bland dem som är födda i andra länder. Med vistelsetiden i Sverige minskar skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan inrikes och utrikes födda men trots lång vistelsetid så når utrikes födda aldrig upp till samma nivå som inrikes födda.

Yrkesfördelning

Knappt 80 procent av utrikes födda med en civilingenjörsutbildning⁹ var således förvärvsarbetande 2015, vilket var cirka 15 procentenheter lägre än bland inrikes födda med en civilingenjörsutbildning. Redovisningen går nu vidare med att titta närmare på inom vilka yrken de förvärvsarbetande med en civilingenjörsutbildning arbetar.

I detta sammanhang bör det hållas i minnet att för 25 procent av de civilingenjörsutbildade saknades det uppgift om yrke år 2015, 23 procent av kvinnor och 26 procent av män. Yrkesuppgifter saknas bland både utrikes och inrikes födda. Om man antar att de förvärvsarbetande, för vilka det saknas uppgift om yrke, har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift, blir yrkesfördelningen den som visas i tabell 6.2.9.

Sämst är täckningen av yrkesuppgift bland företagare. För utrikes födda företagare saknas yrkesuppgifter för 85 procent medan detsamma gäller för 75 procent av inrikes födda¹⁰. Bland utrikes födda med en civilingenjörsutbildning klassificeras 5 procent av kvinnor och 9 procent av män huvudsakligen som företagare, motsvarande andelar bland inrikes födda är nästan densamma, 4 respektive 9 procent.

Merparten av de förvärvsarbetande med en civilingenjörsutbildning arbetar i yrken på den högsta kompetensnivån, det vill säga i ett chefsyrke eller i ett yrke med krav på fördjupad högskolekompetens. Detta gäller för såväl kvinnor som män och både för utrikes och inrikes födda.

Det finns dock vissa skillnader. Det är en betydligt mindre andel utrikes än inrikes födda som arbetar i ett chefsyrke. Samtidigt är andelen utrikes födda betydligt högre i yrken som normalt endast ställer krav på kompetens motsvarande gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå. Dessa mönster framkommer bland både kvinnor och män.

Bland utrikes födda kvinnor är andelen som arbetar inom ett civilingenjörsycke något lägre och andelen som arbetar som universitets- och högskolelärare högre än

⁹ Avser personer med en vistelsetid på minst 5 år i Sverige.

¹⁰ I det närmaste samtliga yrkesuppgifter för företagarna avser uppgifter för företagare i eget AB.

bland inrikes födda kvinnor. På motsvarande sätt är andelen bland utrikes födda män som arbetar som IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare med flera något lägre och andelen som arbetar som universitets- och högskolelärare högre.

Tabell 6.2.9

Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	11 358	3 515	7 843	70 261	17 197	53 064
Chefsyrken	8	7	9	20	18	21
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	61	58	62	62	62	62
Därav						
Civilingenjörssyrken	27	23	28	29	28	29
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik	4	6	3	4	7	3
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	11	8	13	15	9	17
Universitets- och högskolelärare	11	11	12	5	5	4
Organisationsutvecklare, utredare, HR-spec. m.fl.	3	3	2	5	7	5
Övriga yrken med krav på fördjupad högst.komp.	5	7	3	4	5	4
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	19	21	18	16	18	15
Därav						
Ingenjörer och tekniker	10	10	10	8	9	8
Övriga yrken med krav på högskolekomp.	9	11	8	8	9	8
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	10	13	9	2	2	2
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	2	2	2	0	0	0
Summa andel	100	100	100	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	88	86	89	98	97	98

Not: 25 procent av de förvärvsarbetande med en civilingenjörsutbildning (23 procent bland kvinnorna och 26 procent bland männen) saknar uppgift om yrke. Gäller såväl utrikes som inrikes födda. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

För att få ett sammanvägt mått på hur stor andel av det totala antalet personer med civilingenjörsutbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning nivåmässigt, multipliceras förvärvsfrekvensen bland civilingenjörsutbildade med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med civilingenjörsutbildning var 79 procent år 2015. Enligt tabell 6.2.9. arbetade 86 procent av dessa i ett yrke med

krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Det betyder att 68 procent¹¹ av utrikes födda kvinnor med civilingenjörsutbildning förvärvsarbetade i ett yrke som nivåmässigt matchade deras utbildning¹². Övriga 32 procent stod antingen helt utanför arbetsmarknaden, var arbetslösa eller arbetade i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda män var något högre, 70 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen väsentligt högre, 93 procent.

Om man kontrollerar för ålder, genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med fördelningen bland inrikes födda, sker endast marginella förändringar i yrkesfördelningen. Andelen utrikes födda män som har ett chefsyrke ökar med knappt en procentenhet medan universitets- och högskolelärare minskar med en procentenhet. Bland utrikes födda kvinnor minskar andelen inom yrken som normalt endast kräver gymnasial kompetens med cirka en och en halv procentenhet. Det är således inte skillnader i åldersstruktur som ger skillnaderna i yrkesfördelning mellan utrikes och inrikes födda, däremot kan tiden på den svenska arbetsmarknaden vara av betydelse. Denna parameter finns inte med i underlaget till denna rapport, i stället får tiden på den svenska arbetsmarknaden speglas av vistelsetid i landet.

Med tid i landet ökar andelen som har ett chefsyrke relativt kraftigt. Även andelen som arbetar i ett civilingenjörsyrke ökar. Å andra sidan är det betydligt färre som arbetar som universitets- och högskolelärare. Det är de som arbetar som doktorander och forskningsassistenter som står för hela minskningen i denna yrkesgrupp. Det är även färre som efter en längre tid i landet arbetar i yrken med låga utbildningskrav. Dessa förändringar efter vistelsetid i Sverige gäller bland såväl kvinnor som män.

Vistelsetid 20 år eller mer

Förvärvsfrekvensen bland civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor som varit i Sverige i minst 20 år var omkring 87 procent år 2015. Cirka 91 procent av dessa arbetade i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att närmare 80 procent av civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor som varit i Sverige i minst 20 år förvärvsarbetade i ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning. Även bland civilingenjörsutbildade utrikes födda män som varit i landet i minst 20 år var matchningen 80 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen, som tidigare nämnts, väsentligt högre, 93 procent.

Yrkesfördelning efter svensk eller utländsk utbildning

En betydligt större andel av dem som har en svensk än bland de som har en utländsk civilingenjörsutbildning arbetar inom ett yrke på den högsta kvalifikationsnivån, det vill säga i yrken med krav på fördjupad högskolekompetens. Detta gäller såväl kvinnor som män. Det är en större andel

¹¹ Enligt formeln: 79 % multiplicerat med 86 % är lika med 68 % (Observera att värdena är avrundade till heltal i texten, vid beräkningarna används dock alla decimaler)

¹² Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

som arbetar som civilingenjörer och som universitets- och högskolelärare medan andelen som arbetar inom yrkesgruppen IT-arkitekter, systemutvecklare, testledare med flera är större bland dem med en icke validerad utländsk civilingenjörsutbildning, framför gäller detta för män.

Bland dem med svensk utbildning är det en relativt liten andel som arbetar i yrken med låga utbildningskrav, 3 procent bland kvinnorna och 5 procent bland männen. Motsvarande andelar bland kvinnor och män med en utländsk validerad utbildning är avsevärt större, 29 respektive 30 procent. Även de som har en utländsk icke validerad civilingenjörsutbildning arbetar i stor utsträckning i yrken med låga utbildningskrav, 25 respektive 20 procent.

En orsak till att en mindre andel av dem med en icke validerad utländsk utbildning än bland dem med en validerad utländsk utbildning arbetar inom yrken med låga krav på utbildning är sannolikt att en större andel av dem med en icke validerad utländsk utbildning har kommit till Sverige som arbetskraftsinvandrare, cirka 45 procent jämfört med cirka 5 procent av dem med en validerad utländsk utbildning¹³. Vistelsetid i Sverige har däremot ingen betydelse för att förklara dessa skillnader då de med icke validerade utbildningar i genomsnitt har en kortare vistelsetid än de med validerade utbildningar.

Andelen av de förvärvsarbetande utrikes födda med svensk civilingenjörsutbildning som arbetar inom yrken som normalt kräver högskolekompetens ligger på nästan samma höga nivå som bland inrikes födda med civilingenjörsutbildning. Däremot är andelen förvärvsarbetande betydligt lägre bland de utrikes födda.

År 2015 var förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med en svensk civilingenjörsutbildning 83 procent, av dessa arbetade 97 procent i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att 80 procent av utrikes födda kvinnor med svensk civilingenjörsutbildning år 2015 förvärvsarbetade de i ett yrke som nivåmässigt matchade deras utbildning¹⁴. Matchningen för utrikes födda män med en svensk civilingenjörsutbildning var något lägre, 76 procent.

Yrkesfördelning efter födelseland

Sett till skillnader i yrkesfördelningen beroende på födelseland så är variationerna inte så stora vad gäller att arbeta som civilingenjör, IT-arkitekt, systemutvecklare eller ingenjör och tekniker. Den sammanlagda andelen för dessa yrkesgrupper varierar med mellan 46 och 50 procent. Vad som sticker ut är att drygt 20 procent av kvinnorna från Övriga Europa har arbete inom yrken med normalt krav på endast gymnasial kompetens och att närmare 15 procent av de civilingenjörsutbildade männen från låg-HDI-länder har ett yrke som normalt saknar utbildningskrav.

Civilingenjörsutbildade kvinnor och män födda i Norden utanför Sverige hade år 2015 den högsta matchningen bland utrikes födda, 84 respektive 83 procent år

¹³ Andel av dem med uppgift om grund för bosättning. Av dem med en utländsk icke validerad utbildning är det 12 procent som saknar uppgift om grund för bosättning, detsamma gäller för enbart 1 procent av dem med validerad utländsk utbildning.

¹⁴ Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

2015. Motsvarande andelar bland utrikes födda från länder med lågt HDI var 49 respektive 52 procent.

Sammanfattningsvis

Andelen förvärvsarbetande bland de utrikes födda med en civilingenjörsutbildning är inte högre än bland andra men lång eftergymnasial utbildning, men de har i större utsträckning yrken som normalt kräver högskolekompetens.

Stora skillnaderna finns dock mellan inrikes och utrikes födda. Framför allt förvärvsarbetar inrikes födda med en civilingenjörsutbildning i mycket högre utsträckning än utrikes födda. Det är dessutom betydligt vanligare att inrikes födda har en chefsbefattning. Samtidigt är det vanligare att utrikes födda med civilingenjörsutbildning har ett arbete som normalt endast kräver gymnasial kompetens.

Förvärvsfrekvensen för utrikes födda stiger med vistelsetid i Sverige och är högre för utrikes födda med svensk civilingenjörsutbildning än för dem med utländsk utbildning. Men inte heller de med lång vistelsetid och svensk civilingenjörsutbildning når samma förvärvsfrekvens som inrikes födda.

Utrikes födda kvinnor och män med civilingenjörsutbildning hade år 2015 en matchning på 67 respektive 70 procent. Motsvarande andel för inrikes födda kvinnor och män med en civilingenjörsutbildning var 93 procent.

6.3 Naturvetenskapligt utbildade

Gruppen med naturvetenskaplig utbildning omfattar här personer med en eftergymnasial utbildning på minst tre år inom biologi, fysik, geovetenskap, kemi, matematik och datavetenskap. Uppgifter om utländska naturvetenskapliga eftergymnasiala utbildningar har inhämtats i samband med att utbildningen validerats i Sverige eller av individen, som en egenrapporterad uppgift.

Antalet naturvetenskapligt utbildade i åldern 25–64 år var år 2015 knappt 58 000. Av dessa är drygt fyra av tio, cirka 24 000, utrikes födda. Omkring 7 400 av dessa var utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på mindre än 5 år och ingår inte i nedanstående redovisning.

I tabell 6.3.1 redovisas andelar av utrikes och inrikes födda utbildningsnivå. Ungefär en tredjedel av utrikes födda har en kandidatexamen inom det naturvetenskapliga området. Inrikes födda har i större utsträckning en magisterexamen än utrikes födda. Det är vanligare att män har en forskarexamen, det gäller såväl för inrikes som för utrikes födda.

Tabell 6.3.1**Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter utbildningsnivå, 2015. Procent***Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with post-secondary education in natural science by level of education, 2015. Percent*

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	16 607	7 228	9 379	33 976	15 970	18 006
Kandidatexamen	32	32	33	24	25	22
Magisterexamen	32	34	30	42	48	37
Masterexamen	9	10	8	5	6	4
Forskarexamen	27	24	30	29	21	36
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

I tabell 6.3.2 görs en indelning efter inriktningen på utbildningen. Det saknas dock uppgift om utbildningsinriktning för närmare en tredjedel av de utrikes födda. Detta medför att det är svårt att göra en jämförelse mellan utrikes och inrikes föddas utbildningsinriktning.

Tabell 6.3.2**Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter inriktning på utbildningen, 2015. Procent***Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by field of education, 2015. Percent*

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	16 607	7 228	9 379	33 976	15 970	18 006
Biologutbildning	18	25	12	40	54	27
Fysikerutbildning	6	5	7	8	3	13
Geovetenskaplig utbildning	5	5	4	10	10	9
Kemistutbildning	9	11	7	16	17	14
Matematiker-, statistiker-, datavetenskaplig utbildning	15	15	15	22	11	32
Övrig/ospecificerad naturvetenskaplig eftergymnasial på minst 3 år	47	39	54	5	4	6
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år. För närmare hälften av de utrikes födda saknas uppgift om utbildningens ämnesinriktning. Detta medför att det är svårt att göra en jämförelse av inriktningsfördelningen mellan utrikes och inrikes födda.

Omkring 35 procent av de utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning har en svensk utbildning. Denna andel är något högre bland kvinnor än bland män. Det är också en större andel kvinnor än män som har fått sin utbildning validerad. Cirka hälften av de utrikes födda med en master- eller forskarexamen inom ett naturvetenskapligt område har en svensk utbildning.

Tabell 6.3.3

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig utbildning efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent.

Foreign-and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish and foreign education, 2015. Percent

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	15 811	6 918	8 893
Svensk utbildning	35	37	34
Utländsk utbildning, validerad	18	26	12
Utländsk utbildning, ej validerad	47	37	54
Summa andel	100	100	100

Not: För 310 kvinnor och 486 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Arbetsmarknadsstatus

Av de utrikes födda med en naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning förvärvsarbetade 74 procent 2015. Det är tre procentenheter högre än bland samtliga utrikes födda med en eftergymnasial utbildning men långt under andelen förvärvsarbetande inrikes födda, som var 91 procent år 2015. Samma år var sju procent av de utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning arbetslösa jämfört med två procent av de inrikes födda. Hela 16 procent av de utrikes födda stod utanför arbetsmarknaden av andra skäl än studier. Motsvarande andel bland inrikes födda var 5 procent.

Tabell 6.3.4

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent

Foreign-and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by labour market status, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	16 607	7 228	9 379	33 976	15 970	18 006
Förvärvsarbetande	74	72	75	91	92	91
Arbetslös	7	8	6	2	2	2
Utanför AK, studerande	3	5	2	2	2	2
Utanför AK, övriga	16	15	17	5	5	6
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Kontrolleras för ålder genom att åldersfördelningen bland de utrikes födda likställs med åldersfördelningen bland de inrikes födda är fortsatt 74 procent förvärvsarbetande bland de utrikes födda kvinnorna och männen.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning är 17 procentenheter lägre än bland inrikes födda med sådan utbildning. Förvärvsfrekvensen är högst bland dem som har svensk utbildning och varit i Sverige i minst 20 år. Men inte ens bland dessa är förvärvsfrekvensen lika hög som bland inrikes födda. Detta gäller såväl kvinnor som män.

Tabell 6.3.5

Antal utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent
Foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	773	64	614	80	1 162	88
Utländsk utbildning, validerad	917	54	617	71	255	82
Utländsk utbildning, ej validerad	1 133	63	896	76	551	78

Not: För 310 kvinnor saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk.

Tabell 6.3.6

Antal utrikes födda män i åldern 25-64 år med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent
Foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	1 105	63	611	79	1 297	85
Utländsk utbildning, validerad	551	66	367	75	171	77
Utländsk utbildning, ej validerad	1 879	71	1 375	79	1 537	76

Not: För 486 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk.

Förvärvsfrekvensen är olika beroende på födelseland, vilket redovisas i tabell 6.3.7. Framför allt kvinnor och män från medel- och låg-HDI-länder har en lägre förvärvsfrekvens än övriga grupper. Det är främst skillnaderna i förvärvsfrekvens bland dem som varit i Sverige en kort tid, 5-9 år, som bidrar till skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan de olika födelselandsgrupperna.

Flyktinginvandrarna kommer i stor utsträckning från länder med lågt och medel HDI. Dessa har också lägst förvärvsfrekvens efter en vistelsetid på 5-9 år, 50 procent bland kvinnorna och 61 procent bland männen. Efter 10 år i Sverige har dock flyktinginvandrare nått i princip samma förvärvsnivå som övriga invandrare, för vilka det finns uppgift om grund för bosättning.

Tabell 6.3.7

Andel förvärvsarbetande med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015.

Procent

Proportion employed persons age 25-64 with a post-secondary education in natural science by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent

		Andel förvärvsarbetande efter vistelsetid			
	Antal	Totalt	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Kvinnor					
Sverige	15970	92			
Norden	566	86	77	82	91
EU-länder	1806	79	73	83	83
Övriga Europa	1011	76	67	77	79
Utanför Europa, högt HDI	1430	74	62	74	87
Utanför Europa, medel HDI	2102	60	49	68	79
Utanför Europa, lågt HDI	313	67	49	79	84
Män					
Sverige	18006	91			
Norden	775	74	55	74	86
EU-länder	2524	82	76	86	85
Övriga Europa	1069	81	72	82	83
Utanför Europa, högt HDI	1802	75	70	77	78
Utanför Europa, medel HDI	2301	68	64	71	72
Utanför Europa, lågt HDI	908	69	64	73	77

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Av de naturvetenskapligt utbildade från länder med högt HDI dominerar personer födda i Iran vilka utgör 37 procent av de naturvetenskapligt utbildade i denna grupp. Efter iranier är USA störst med 12 procent, därefter personer från Libanon och Kanada med 5 respektive 4 procent. Naturvetenskapligt utbildade tillhörande medel-HDI landsgruppen domineras av personer födda i Irak med 52 procent. Därefter följer födda i Kina med 20 procent och Indien med 9 procent. Gruppen naturvetenskapligt utbildade från länder utanför Europa med lågt HDI domineras av personer födda i Pakistan, Bangladesh och Etiopien, med 26, 14 respektive 13 procent.

Från EU-länderna kommer naturvetenskapligt utbildade främst från Tyskland, Storbritannien och Polen med 22, 15 respektive 14 procent.

Sammanfattningsvis förvärvsarbetar utrikes födda med en naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning i lägre utsträckning än inrikes födda. De står utanför arbetskraften i större omfattning än inrikes födda och är arbetslösa i högre utsträckning. Förvärvsfrekvensen är högre bland utrikes födda med en svensk utbildning än bland dem med en utländsk utbildning. Andelen förvärvsarbetande är samtidigt lägre bland dem som kommer från länder med medel och lågt HDI än bland dem från övriga länder. Med vistelsetid i Sverige minskar skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan inrikes och utrikes födda men de utrikes födda når aldrig upp till inrikes föddas nivå.

Yrkesfördelning

Knappt 75 procent av utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning var således förvärvsarbetade 2015, vilket var drygt 15 procentenheter lägre än bland inrikes födda med en naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning. Redovisningen går nu vidare med att titta närmare på inom vilka yrken de förvärvsarbetande med denna utbildning arbetar.

Merparten av de förvärvsarbetande med en naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning arbetar inom yrken som kräver fördjupad högskolekompetens, vilket återges i tabell 6.3.8. Detta gäller för såväl kvinnor som män som för både utrikes och inrikes födda. Totalt sett har dock utrikes födda den typen av yrken i mindre utsträckning än inrikes födda. Jämfört med inrikes födda är det dessutom mindre vanligt att utrikes födda, som arbetar i ett yrke med krav på fördjupad högskolekompetens, är sysselsatta inom områdena naturvetenskap och teknik. Det är vanligare att utrikes födda arbetar inom utbildningsområdet och då främst som universitets- och högskolelärare.

Utrikes födda är underrepresenterade inom chefsyrkena. Däremot är andelen inom yrken där det normalt är tillräckligt med kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå betydligt högre. Detta gäller såväl kvinnor som män.

Fem procent av utrikes födda med naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning arbetar inom yrken med inga eller låga formella utbildningskrav, jämfört med mindre än en procent av inrikes födda med motsvarande utbildning.

För att ta fram ett sammanvägt mått av hur stor andel av det totala antalet personer med en naturvetenskaplig utbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning nivåmässigt, multipliceras förvärvsfrekvensen bland utbildade naturvetare med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med en naturvetenskaplig utbildning var 72 procent år 2015. Enligt tabell 6.3.8 arbetade 76 procent av dessa i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att 55 procent¹⁵ av utrikes födda kvinnor med en naturvetenskaplig utbildning förvärvsarbetar i ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning¹⁶. Övriga 45 procent står antingen helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda män var något högre, 58 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen betydligt högre, 85 respektive 87 procent.

¹⁵ Enligt formeln: 72 % multiplicerat med 76 % är lika med 55 % (Observera att värdena är avrundade till heltal i texten, vid beräkningarna används dock alla decimaler)

¹⁶ Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

Tabell 6.3.8

Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent

Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	9 260	4 039	5 221	24 474	11 616	12 858
Chefsyrken	5	4	6	9	8	10
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	57	56	58	70	67	73
Därav inom området						
naturvetenskap och teknik	17	17	18	28	30	27
utbildning	24	24	23	16	13	19
ekonomi och förvaltning	5	6	4	12	15	9
IT	8	4	11	10	4	16
Övriga yrkesområden med krav på fördjupad högskolekompetens	4	5	3	3	5	2
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	14	16	13	15	18	12
Därav inom området						
teknik	3	3	4	3	4	3
hälso- och sjukvård samt laboratorium	5	8	3	6	8	4
ekonomi och förvaltning	3	4	3	4	4	3
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	2	1	3	1	1	2
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	20	21	18	5	7	4
Därav inom området						
omsorgsyren	8	13	4	1	2	1
Maskinell tillverkning, transport m.m.	4	2	6	1	<1	1
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	7	8	4	5	3
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	4	3	4	0	1	0
Summa andel	100	100	100	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	77	76	77	94	92	96

Not: 24 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning saknar uppgift om yrke. Motsvarande för inrikes födda är 21 procent. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Kontrolleras för ålder, genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med fördelningen bland inrikes födda, sker endast marginella förändringar i yrkesfördelningen. Andelen av utrikes födda män som har ett yrke som normalt

kräver fördjupad högskolekompetens ökar med knappt en procentenhet. Utrikes födda män som har ett yrke inom utbildningsområdet ökar med en procentenhet och andelen kvinnor inom samma område med två procentenheter.

Det är således inte skillnader i åldersstruktur som ger skillnaderna i yrkesfördelning mellan utrikes och inrikes födda, däremot kan tiden på den svenska arbetsmarknaden vara av betydelse. Denna parameter finns inte med i underlaget till denna rapport. I stället får tiden på den svenska arbetsmarknaden speglas av vistelsetid i landet.

Med tid i landet ökar andelen som har ett chefsyrke kraftigt såväl för kvinnor som för män. Å andra sidan är det betydligt färre som arbetar inom utbildningsområdet. Det är även färre som efter en längre tid i landet arbetar i yrken med låga utbildningskrav. Dessa förändringar efter vistelsetid i Sverige gäller såväl bland kvinnor som bland män.

Vid ett antagande om att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift så är 66 procent av kvinnorna och 60 procent av männen, med en naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning i åldern 25–64 år som varit i Sverige i minst 20 år, sysselsatta inom yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken. Motsvarande andel bland inrikes födda är 85 procent av kvinnorna och 87 procent av männen.

En betydligt större andel av utrikes födda med svensk än med utländsk utbildning arbetar inom ett yrke som kräver fördjupad högskolekompetens. Detta gäller såväl kvinnor som män. Det är också en större andel av dessa som arbetar inom områdena utbildning, naturvetenskap och teknik.

Andelen i yrken med lägre utbildningskrav (gymnasial, kortare eftergymnasial eller lägre nivå) är mindre bland dem med svensk utbildning, 7 procent bland kvinnorna och 8 procent bland männen, jämfört med 41 respektive 55 procent bland dem med en validerad utländsk utbildning och 36 respektive 27 procent bland dem med en icke validerad utländsk naturvetenskaplig eftergymnasial utbildning.

92 procent av förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor och män med en svensk utbildning inom naturvetenskap arbetar i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta kan jämföras med 92 procent av inrikes födda kvinnor och 96 procent av inrikes födda män med naturvetenskaplig utbildning.

Utrikes födda med utländsk utbildning inom naturvetenskap har i mindre utsträckning ett yrke som överensstämmer med utbildningen, det vill säga deras matchning är sämre på arbetsmarknaden. Bland dem som fått sin utbildning validerad har bara 59 procent av kvinnorna och 45 procent av männen ett yrke med krav på högskolekompetens eller ett chefsyrke. Dessa personer arbetar i mycket högre utsträckning än de med svensk utbildning inom yrken där det är tillräckligt med gymnasial kompetens, till exempel inom omsorgsyren.

Jämfört med utrikes födda med validerad utländsk utbildning har utrikes födda som inte fått sin utbildning validerad bättre matchning på arbetsmarknaden. 66 procent av kvinnorna och 72 procent av männen har ett yrke med krav på högskolekompetens eller ett chefsyrke.

Förklaringen till varför personer med icke-validerad utbildning i större utsträckning jobbar inom yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken, än personer med validerad utbildning, kan vara att svårigheter att få ett arbete

ibland är en anledning till att man söker validering av sin utbildning. Utrikes födda som fått ett arbete utan att utbildningen validerats har mindre incitament att få sin utbildning validerad.

Dessutom är det en relativt hög andel utrikes födda med validerad naturvetenskaplig utbildning som har ett yrke där det är tillräckligt med gymnasial kompetens – 38 procent av kvinnorna och 47 procent av männen. Detta kan jämföras med 29 procent av kvinnorna och 21 procent av männen med icke-validerad utländsk utbildning.

Sammanfattningsvis

Andelen förvärvsarbetande bland utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning är lägre än bland dem med annan lång eftergymnasial utbildning, men de har i ungefär samma utsträckning yrken med krav på högskolekompetens.

Skillnaderna finns dock mellan inrikes och utrikes födda. Dels förvärvsarbetar inrikes födda med en naturvetenskaplig utbildning i betydligt större omfattning än utrikes födda. Det är dessutom en högre andel inrikes födda som har en chefsbefattning. Utrikes födda med naturvetenskaplig utbildning arbetar i större omfattning än inrikes födda inom utbildningsyrken, men i mindre omfattning inom naturvetenskap och teknik. Samtidigt är det en betydligt högre andel utrikes födda som har ett arbete som normalt endast kräver gymnasial kompetens.

Förvärvsfrekvensen för utrikes födda stiger med vistelsetid i Sverige och är högre för utrikes födda med svensk naturvetenskaplig utbildning än för dem med utländsk utbildning. Men inte heller personer med en vistelsetid på 20 år eller mer kommer upp till samma sysselsättningsnivå som de inrikes födda.

Det sammanvägda matchningsmåttet visar att 55 procent av de utrikes födda kvinnorna och 58 procent av de utrikes födda männen i åldern 25-64 år med en naturvetenskaplig utbildning¹⁷ var sysselsatta i ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning år 2015. Motsvarande andel bland inrikes födda kvinnor och män är 85 respektive 87 procent.

6.4 Ekonomutbildade

Gruppen ekonomutbildade omfattar personer med en kandidat, magister-, master- eller forskarexamen inom ekonomiområdet. Uppgifter om utländska ekonomutbildningar har inhämtats i samband med att utbildningen validerats i Sverige eller som egenrapporterad uppgift.

Antalet ekonomutbildade i åldern 25-64 år var år 2015 drygt 136 000. Av dessa är var fjärde, cirka 35 000, utrikes födda. Cirka 11 400 av dessa var utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på mindre än 5 år och ingår inte i nedan redovisning av situation på arbetsmarknaden för de ekonomutbildade.

Av de 23 600 utrikes födda ekonomutbildade är 58 procent kvinnor. Över hälften av utrikes födda har en magisterexamen i ekonomi, det gäller såväl bland kvinnor som bland män. För inrikes födda är det i stället fler som har en kandidatexamen, 58 procent. Vidare har inrikes födda kvinnor i större utsträckning än män en

¹⁷ Avser personer som vistats i Sverige i minst 5 år.

magisterexamen medan det är vanligare att inrikes födda män har en master- eller forskarexamen.

Tabell 6.4.1

Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter examen, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by type of degree, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	23 623	13 893	9 730	101 402	50 465	50 937
Kandidatexamen	41	42	41	58	56	60
Magisterexamen	52	52	51	39	41	36
Masterexamen	5	5	5	1	1	2
Forskarexamen	2	2	3	2	1	3
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda dem som vistats i Sverige i minst 5 år. I Magisterexamen ingår även personer med civilekonomexamen.

Av utrikes födda hade 39 procent en svensk ekonomutbildning år 2015. Andelen var något högre bland män än bland kvinnor, 42 jämfört med 37 procent. Bland dem med utländsk utbildning är det närmare en tredjedel som låtit få sin utbildning validerad, andelen är något högre för kvinnor än för män. 37 procent av utrikes födda som har en magisterutbildning eller högre har en svensk utbildning.

Tabell 6.4.2

Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	22 448	13 317	9 131
Svensk utbildning	39	37	42
Utländsk utbildning, validerad	19	22	15
Utländsk utbildning, ej validerad	42	41	43
Summa andel	100	100	100

Not: För utrikes födda dem som vistats i Sverige i minst 5 år. För 576 kvinnor och 599 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och ingår därför inte i redovisningen ovan.

Arbetsmarknadsstatus

Av de utrikes födda med en ekonomutbildning var 74 procent förvärvsarbetande år 2015, vilket var långt under andelen för inrikes födda som var 93 procent.

16 procent av de utrikes födda med en ekonomutbildning stod utanför arbetsmarknaden av andra skäl än studier år 2015. Motsvarande andel för inrikes födda uppgick till 5 procent.

Tabell 6.4.3**Utrikes och inrikes födda ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent**

Foreign- and Swedish-born employed women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	23 623	13 893	9 730	101 402	50 465	50 937
Förvärvsarbetande	74	74	74	93	94	92
Arbetslös	7	7	6	1	1	1
Utanför AK, studerande	3	4	2	1	1	1
Utanför AK, övriga	16	15	18	5	4	6
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Kontrolleras för ålder genom att åldersfördelningen bland de utrikes födda likställs med åldersfördelningen bland inrikes födda är fortsatt 74 procent förvärvsarbetande bland utrikes födda kvinnor och män.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda med en ekonomutbildning är således 19 procentenheter lägre än förvärvsfrekvensen bland inrikes födda. Andelen förvärvsarbetade utrikes födda med en svensk ekonomutbildning uppgick till 82 procent. Bland dem med utländsk utbildning är andelen förvärvsarbetande något högre bland dem som fått sin utbildning validerad i Sverige jämfört med dem som inte har det, 74 procent jämfört med 66 procent.

Bland utrikes födda som har varit bosatta i Sverige i över 20 år uppgick andelen förvärvsarbetande till 85 procent. Denna andel skiljer sig ganska kraftigt mot dem som bott i Sverige i 5-9 år, vars förvärvsfrekvens var 63 procent. Fördelas detta ytterligare per kön och huruvida utbildningen är svensk eller utländsk framkommer att för kvinnor var andelen förvärvsarbetande med en svensk utbildning 90 procent om vistelsetiden i Sverige var minst 20 år. Därmed ligger andelen förvärvsarbetande ganska nära förvärvsfrekvensen för inrikes födda kvinnor på 94 procent.

Tabell 6.4.4**Antal ekonomutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent**

Proportion of employed foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education and time in Sweden, 2015. Percent

	Svensk utbildning		Utländsk utb, validerad		Utländsk utb, ej validerad	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
5-9 år	783	60	1 373	67	3 830	60
10-19 år	1 107	82	993	79	1 462	74
20 år och längre	3 095	90	557	80	117	73

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. För 576 kvinnor saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och dessa ingår därför inte i sammanställningen

Samtidigt är förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor betydligt lägre när vistelsetiden i Sverige är kortare och för dem som har en utländsk utbildning. Samma mönster framkommer för utrikes födda män, även om andelarna förvärvsarbetande är något lägre. 87 procent av utrikes födda män med en svensk utbildning är förvärvsarbetande efter att ha varit bosatt i Sverige minst 20 år, vilket kan jämföras med 92 procent bland inrikes födda män.

Tabell 6.4.5

Antal ekonomutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent

Proportion of employed foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education and time in Sweden, 2015. Percent

	Svensk utbildning		Utländsk utb, validerad		Utländsk utb, ej validerad	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
5-9 år	716	59	592	70	2 635	67
10-19 år	606	79	366	79	1 173	72
20 år och längre	2 512	87	462	74	129	75

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år. För 599 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och dessa ingår därför inte i sammanställningen

Ser man till betydelsen av vistelsetid i Sverige för utrikes födda och om utbildningen är svensk eller utländsk finner man därmed att förvärvsfrekvensen är som högst bland dem med svensk utbildning och att förvärvsfrekvensen för dessa är som högst i gruppen som varit i Sverige i minst 20 år. Men inte ens bland dessa är andelen förvärvsarbetande lika hög som bland inrikes födda, vilket gäller såväl kvinnor som män.

Jämförs andelen förvärvsarbetande efter födelseland framkommer ytterligare skillnader, vilka återges i tabell 6.4.6. Det är framför allt ekonomutbildade från länder utanför Europa med medel och lågt HDI som har en lägre förvärvsfrekvens än övriga. I dessa födelselandsgrupper är andelen förvärvsarbetande särskilt låg bland dem som varit i Sverige en kort tid, 5-9 år.

Flyktinginvandrare, som i stor utsträckning kommer från låg- och medel-HDI-länder, är bland de som har lägst förvärvsfrekvens efter en vistelsetid på 5-9 år, 51 procent bland kvinnor och 58 procent bland män. Efter 10 år eller mer är flyktinginvandrare uppe på i princip samma förvärvsnivå som övriga invandrare med uppgift om grund för bosättning. En grupp som sticker ut är förstas arbetskraftsinvandrarna av vilka 83 procent är förvärvsarbetande.

Tabell 6.4.6**Andel förvärvsarbetande ekonomutbildade i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent***Proportion of employed women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent*

			Andel förvärvsarbetande efter vistelsetid		
	Antal	Totalt	5-9 år	10-19 år	20 år eller mer
Kvinnor					
Sverige	50 465	94			
Norden	1 456	80	66	80	86
EU-länder	3 484	78	71	83	86
Övriga Europa	2 404	78	66	79	90
Utanför Europa, högt HDI	2 468	75	59	74	88
Utanför Europa, medel HDI	3 440	64	54	74	85
Utanför Europa, lågt HDI	641	67	56	78	80
Män					
Sverige	50 937	92			
Norden	1 332	71	50	67	86
EU-länder	2 193	77	74	83	79
Övriga Europa	1 168	81	69	78	88
Utanför Europa, högt HDI	2 034	76	66	73	85
Utanför Europa, medel HDI	1 795	68	60	72	77
Utanför Europa, lågt HDI	1 208	73	70	77	81

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år

Sett till den regionala spridningen av utrikes födda med en ekonomutbildning så bor 73 procent i något av storstadslänen, det vill säga i Stockholms, Skåne eller Västra Götalands län. Jämförelsevis är det en något lägre andel bland inrikes födda som bor i storstadslänen, 70 procent. Skillnaden ligger främst i att andelen utrikes födda med ekonomutbildning som bor i Skåne län är något högre än för inrikes födda, 16 respektive 11 procent.

Medan andelen förvärvsarbetande bland inrikes födda varierar från 89 till 95 procent är spridningen betydligt större för utrikes födda, från 60 till 80 procent. I fem län ligger andelen förvärvsarbetande ekonomutbildade utrikes födda på nivåer under 70 procent. Det är Skåne och Blekinge län som har den lägsta andelen förvärvsarbetade bland utrikes födda. De län som har de högsta andelarna förvärvsarbetande bland utrikes födda är Norrbottens, Gotlands och Stockholms län. Motsvarande andelar för inrikes födda är Jönköpings, Västerbottens och Örebro län med högst andel förvärvsarbetande. Även bland inrikes födda har Skåne län den lägsta andelen förvärvsarbetande. För Skåne underskattas dock andelen förvärvsarbetande då personer som bor i Skåne och arbetar i Danmark inte ingår som förvärvsarbetande i länet. De tre län där skillnaden i andel förvärvsarbetande är som minst mellan inrikes och utrikes födda ekonomutbildade är Gotlands, Stockholms och Norrbottens län.

Tabell 6.4.7

Antal ekonomutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år och av dem andel förvärvsarbetande, per bostadslän, 2015. Procent
Number of foreign- and Swedish- born men and women age 25-64 with a post-secondary education in business economics, with proportion employed by county, 2015. Percent

	Utrikes födda		Inrikes födda	
	Antal	Andel förv. arb.	Antal	Andel förv. arb.
Stockholms län	10 345	79	44 800	93
Uppsala län	715	73	2 934	90
Södermanlands län	446	72	1 493	93
Östergötlands län	615	67	2 823	93
Jönköpings län	564	73	2 195	95
Kronobergs län	400	71	1 341	94
Kalmar län	232	69	1 236	94
Gotlands län	49	80	395	92
Blekinge län	180	65	870	94
Skåne län	3 685	60	11 657	89
Hallands län	445	76	2 920	94
Västra Götalands län	3 201	75	14 522	93
Värmlands län	330	67	1 763	94
Örebro län	382	74	1 773	95
Västmanlands län	525	76	1 967	93
Dalarnas län	283	72	1 639	94
Gävleborgs län	284	73	1 503	94
Västernorrlands län	245	78	1 410	94
Jämtlands län	120	71	929	94
Västerbottens län	319	78	1 729	95
Norrbottens län	258	80	1 503	94
Totalt	23 623	74	101 402	93

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Till viss del förklaras de regionala skillnaderna av vistelsetiden i Sverige, andelen med svensk och utländsk, validerad eller icke validerad utbildning samt andelen arbetskraftsinvandrare bland ekonomutbildade. Men till stor del verkar det vara andra faktorer som bidrar till dessa skillnader. Hur den regionala arbetsmarknaden ser ut och närhet till utbildningsplatser kan vara exempel på sådana faktorer.

Yrkesfördelning

Som tidigare har påvisats var närmare 75 procent av utrikes födda med en ekonomutbildning¹⁸ förvärvsarbetande år 2015, vilket var nästan 20 procentenheter lägre än bland inrikes födda med en ekonomutbildning. Redovisningen går nu vidare med att titta närmare på inom vilka yrken de förvärvsarbetande med en ekonomutbildning arbetar.

¹⁸ Avser personer med en vistelsetid på minst 5 år i Sverige.

Av de förvärvsarbetande med en ekonomutbildning arbetar inom yrken på den högsta kompetensnivån. För inrikes födda har 42 procent ett yrke med normalt krav på fördjupad högskolekompetens. För utrikes födda är motsvarande andel istället 31 procent. Ungefär en femtedel av inrikes födda ekonomutbildade har ett yrke som revisor, finansanalytiker och fondförvaltare med flera. Andelen bland utrikes födda i dessa yrken är 12 procent.

Tabell 6.4.8

Yrkesfördelning bland ekonomutbildade utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	11 645	6 974	4 671	67 809	34 917	32 892
Chefsyrken	11	9	15	23	19	28
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	31	30	31	42	42	41
Därav						
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare. m.fl.	12	12	12	21	21	20
Organisationsutvecklare., utredare och HR-specialister m.fl.	5	5	5	8	9	8
Marknadsförare, informatörer m.fl.	3	3	2	4	5	4
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	10	9	12	8	7	9
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	23	23	22	26	27	25
Därav						
Banktjänstemän, redovisningsekonomer m.fl.	8	9	7	12	14	10
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	5	4	6	7	5	8
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	4	5	3	4	4	3
Övriga yrken med krav på högskolekompetens	5	5	6	4	4	4
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	29	32	25	9	12	6
Därav						
Kontorsassistenter och sekreterare	8	11	4	6	9	3
Undersköterskor	4	6	1	0	0	0
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	17	16	20	3	3	3
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	7	6	7	0	0	0
Summa andel	100	100	100	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	64	62	68	91	88	93

Not: För utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. För utrikes födda saknas yrkesuppgift för 33 procent och för inrikes födda saknas yrkesuppgift för 28 procent.

Vid redovisningen av yrkesfördelningen bör det hållas i minnet att 29 procent av de ekonomutbildade 2015 saknar uppgift om yrke. För utrikes födda saknas yrkesuppgift för 33 procent och för inrikes födda är motsvarande andel 28 procent.

Andelen som arbetar inom yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande uppgår till cirka en fjärdedel oavsett kön eller om man är inrikes eller utrikes född. Desto större är däremot skillnaden för de förvärvsarbetande ekonomutbildade inom yrken som har krav på gymnasial kompetens eller kortare eftergymnasial nivå. Bland utrikes födda uppgår denna andel till 29 procent, vilket i stort sett är lika stor andel som arbetar inom yrken med krav på fördjupad högskolekompetens. Det är främst bland kvinnor som den andelen är särskilt hög, nämligen 32 procent. Jämförs denna andel med den för inrikes födda kvinnor är den 20 procentenheter högre. Vidare har 7 procent av utrikes födda ekonomutbildade ett yrke med låga eller inga formella utbildningskrav, medan inrikes födda ekonomer inte har någon märkbar representation i sådana yrken. Samtidigt förekommer en tydligt lägre andel av utrikes födda inom chefsyrken. Ungefär en tiondel av utrikes födda ekonomer arbetar inom chefsyrken medan motsvarande andel för inrikes födda är över en femtedel.

Tabell 6.4.8 visar att det inte råder så stora skillnader mellan könen, förutom inom chefsyrken samt inom yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå. Män har större representation inom chefsyrken och det gäller oavsett om man är inrikes eller utrikes född. Vidare är det en tydligt större andel ekonomutbildade kvinnor, särskilt bland utrikes födda som arbetar inom yrken som exempelvis kontorsassistenter och sekreterare samt som undersköterskor.

För att ta fram ett sammanvägt mått av hur stor andel av det totala antalet personer med en ekonomutbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning nivåmässigt, multipliceras förvärvsfrekvensen bland ekonomutbildade med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med ekonomutbildning var 74 procent år 2015. Enligt tabell 6.4.8 arbetade 62 procent av dessa i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att 45 procent¹⁹ av utrikes födda kvinnor med ekonomutbildning förvärvsarbetade i ett yrke som nivåmässigt matchade deras utbildning²⁰. Övriga 55 procent står antingen helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda män var något högre, 50 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen väsentligt högre, 83 respektive 86 procent.

Kontrolleras för ålder, genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med fördelningen bland inrikes födda, sker endast marginella förändringar i yrkesfördelningen. Det är således inte skillnader i åldersstruktur som ger

¹⁹ Enligt formeln: 74 % multiplicerat med 62 % är lika med 45 % (Observera att värdena är avrundade till heltal i texten, vid beräkningarna används dock alla decimaler)

²⁰ Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

skillnaderna i yrkesfördelning mellan utrikes och inrikes födda, däremot kan tiden på den svenska arbetsmarknaden vara av betydelse. Denna parameter finns inte med i underlaget till denna rapport, i stället får tiden på den svenska arbetsmarknaden speglas av vistelsetid i landet.

Med tid i landet ökar andelen kvinnor som har ett chefsyrke. För yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken sker den största ökningen mellan de kvinnor vars vistelsetid är 10-19 år och de som varit i Sverige i minst 20 år. För yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå minskar istället andelen bland kvinnor när vistelsetiden är längre. Det är även färre som efter en längre tid i landet arbetar i yrken med låga utbildningskrav.

För utrikes födda män är scenariot liknande, ju längre vistelsetid desto större andel inom chefsyrken och yrken med krav på högskolekompetens. Samtidigt blir andelen allt mindre med ökad vistelsetid i yrken där det är tillräckligt med gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning samt i yrken med låga eller inga utbildningskrav.

En betydligt större andel av utrikes födda med svensk ekonomutbildning arbetar i yrken med krav på högskolekompetens eller i chefsyrken, 84 procent för såväl kvinnor som män. Det är exempelvis en större andel av dem med svensk utbildning som arbetar inom yrkesgrupperna revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare med flera samt som organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister med flera. Andelen i yrken med krav på kortare eftergymnasial nivå är avsevärt mindre bland dem med svensk utbildning, 16 procent bland kvinnor och 11 procent bland män. Detta kan jämföras mot personer med en utländsk validerad utbildning där andelen inom yrken med normalt krav på högskolekompetens eller chefsyrken endast uppgår till 51 procent för kvinnor och 52 procent för män. Vidare är andelen för dem vars utbildning inte är validerad endast 37 procent för kvinnor och 59 procent för män.

En av de största skillnaderna mellan utrikes födda kvinnor och män vars utbildning inte är validerad var att kvinnor i större utsträckning arbetar inom yrken där det är tillräckligt med kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå, 47 procent jämfört med 35 procent för män. Vidare arbetar 16 procent av utrikes födda kvinnor med utländsk utbildning som inte validerats inom yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav. Motsvarande andel för utrikes födda män är 5 procent.

Andelen av de förvärvsarbetande utrikes födda med svensk ekonomutbildning som arbetar inom yrken med normalt krav på högskolekompetens eller chefsyrken ligger något under andelen bland inrikes födda med ekonomutbildning. Görs antagandet att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som dem med yrkesuppgift så är matchningen endast 70 procent för de utrikes födda kvinnorna och 68 procent för de utrikes födda männen med en svensk ekonomutbildning. Motsvarande bland inrikes födda är 83 procent för kvinnor och 85 procent för män.

Om hänsyn tas till vistelsetid framkommer liksom tidigare att förvärvsfrekvensen är som högst för dem som har en svensk utbildning och har varit bosatt i Sverige minst 20 år. Då uppgår andelen förvärvsarbetande till 89 procent. Detta kan jämföras med dem som har en utländsk utbildning och bott minst 20 år i landet, då uppgår förvärvsfrekvensen till 80 respektive 74 procent om utbildningen blivit validerad eller inte.

Yrkesfördelningen varierar något beroende på varifrån man ursprungligen kommer. Andelen utrikes födda kvinnor som jobbade inom yrkesgruppen revisorer, finansanalytiker, fondförvaltare med flera varierar från 6 procent bland kvinnor födda i ett land utanför EU med lågt HDI till 19 procent bland kvinnor födda i Norden. Andelen kvinnor som arbetar inom yrken där det krävs högskolekompetens eller chefsyrken varierar från 39 procent till 82 procent, där kvinnor födda i länder utanför Europa med medel och lågt HDI har den lägsta andelen medan kvinnor födda i Norden samt utanför Europa i länder med högt HDI har de större andelarna. Motsvarande andel för män varierar mellan 49 och 90 procent. Liksom för kvinnor är det länder med lågt och medel HDI som står för de lägsta andelarna medan födda i Norden och övriga EU-länder har de högsta andelarna.

Görs samma antagande som tidigare att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som dem med yrkesuppgift så är 68 respektive 64 procent av de utrikes födda ekonomutbildade kvinnorna och männen från Norden sysselsatta inom ett yrke med normalt krav på högskolekompetens²¹. Motsvarande andel bland utrikes födda från länder med lågt HDI är endast 27 respektive 36 procent. Detta kan återigen jämföras med inrikes födda ekonomutbildade kvinnor och män vars andelar är 83 respektive 85 procent.

Sammanfattningsvis

Sammanfattningsvis kan konstateras att utrikes födda med en ekonomutbildning inte är förvärvsarbetande i lika stor utsträckning som inrikes födda. De står framför allt utanför arbetskraften i större omfattning än inrikes födda men är även i större utsträckning arbetslösa. Detta trots att utrikes födda ekonomutbildade oftare har en längre utbildning jämfört med inrikes födda.

Det antal år som utrikes födda har varit bosatta i Sverige har betydelse för förvärvsfrekvensen, men inte ens när vistelsetiden överskrider 20 år når utrikes födda ekonomutbildade upp till samma andel förvärvsarbetande som inrikes födda. Närmast kommer de utrikes födda som har en svensk utbildning och har vistats i Sverige i över 20 år – då uppgår förvärvsfrekvensen till 90 procent för kvinnor och 87 procent för män.

Även födelseland tycks ha betydelse för andelen förvärvsarbetande. Lägst förvärvsfrekvens har utrikes födda från länder i lågt- och mellan HDI-länder. Vidare ser vi en regional spridning av andel förvärvsarbetande ekonomer, där Skåne län har lägst förvärvsfrekvens och Norrbottens län har högst, 60 respektive 80 procent. Till viss del kan skillnaderna förklaras av skillnader i vistelsetid och huruvida utbildningen är svensk eller utländsk, men troligen spelar andra faktorer som exempelvis den lokala arbetsmarknaden in.

Yrkesstrukturen bland de förvärvsarbetande ekonomerna skiljer sig åt i några hänseenden. Det är en betydligt högre andel bland inrikes födda som har en chefsbefattning eller ett yrke med krav på fördjupad högskolekompetens. Samtidigt är det en betydligt högre andel utrikes födda som har ett arbete som normalt endast kräver gymnasial kompetens. Till viss del arbetar utrikes födda inom yrken med låga eller inga utbildningskrav, vilket inrikes födda väldigt sällan gör.

²¹ Avser antalet personer i åldern 25–64 år.

Med tid i landet och med svensk utbildning ökar andelen utrikes födda som har jobb inom yrken med krav på minst högskolekompetens, men de uppnår inte samma andelar som inrikes födda.

6.5 Lärarutbildade

Gruppen lärarutbildade omfattar här personer med en lärarutbildning inriktad mot grundskolans tidigare år eller ämneslärarutbildning med inriktning mot grundskolans senare år och gymnasieskolan. Ämneslärarutbildningen avser både utbildade inom allmänna och praktiskt-estetiska ämnen. Uppgifter om utländska lärarutbildningar har inhämtats i samband med att utbildningen validerats i Sverige.

Antalet lärarutbildade i åldern 25–64 år var år 2015 nästan 152 000. Av dessa var en tiondel, cirka 15 000, utrikes födda. 700 av dessa var utrikes födda med en vistelsetid i Sverige på mindre än 5 år och ingår inte i nedanstående redovisning av situationen på arbetsmarknaden för personer med lärarutbildning.

Tre av fyra är kvinnor. Detta gäller för såväl inrikes som utrikes födda. I tabell 6.5.1 redovisas en uppdelning efter den utbildningsinriktning som inrikes respektive utrikes födda lärarutbildade hade 2015. Här framgår att 64 procent av utrikes födda har en ämneslärarutbildning med inriktning mot grundskolans senare år och gymnasieskolan, medan motsvarande andel för inrikes födda uppgår till 51 procent. Vidare har män, både inrikes och utrikes födda, i mycket större utsträckning än kvinnor en ämneslärarutbildning.

Tabell 6.5.1

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med lärarutbildning efter utbildningsinriktning, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a teacher education by field of education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	14 333	10 824	3 509	136 869	101 717	35 152
Lärarutbildning för grundskolans tidigare år	36	43	16	49	57	25
Ämneslärarutbildning, grundskolans senare år och gymnasieskolan	64	57	84	51	43	75
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: Avser personer i åldern 25-64 år och för utrikes födda dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Omkring 74 procent av utrikes födda har en svensk lärarutbildning. Andelen är något högre bland kvinnor än bland män, 75 jämfört med 72 procent.

Tabell 6.5.2**Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent***Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent*

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	13 521	10 276	3 245
Svensk utbildning	74	75	72
Utländsk utbildning, validerad	26	25	28
Summa andel	100	100	100

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år. För 548 kvinnor och 264 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och dessa ingår därför inte i redovisningen ovan.

Arbetsmarknadsstatus

Av utrikes födda med en lärarutbildning var 92 procent förvärvsarbetande år 2015. För inrikes födda var motsvarande andel 96 procent, vilket endast ger en skillnad på fyra procentenheter i förvärvsfrekvens. Jämfört med andra utbildningar är dels förvärvsfrekvensen för lärarutbildade högre, och dels är skillnaden mellan inrikes och utrikes födda betydligt mindre. Endast två procent av utrikes födda med en lärarutbildning var arbetslösa jämfört med en procent av inrikes födda. Ungefär 5 procent av utrikes födda med lärarutbildning stod utanför arbetsmarknaden av andra skäl än studier år 2015. Motsvarande andel för inrikes födda var endast något lägre.

Tabell 6.5.3**Utrikes och inrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent***Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a teacher education by labour market status, 2015. Percent*

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	14 333	10 824	3 509	136 869	101 717	35 152
Förvärvsarbetande	92	92	91	96	96	96
Arbetslös	2	2	3	1	0	1
Utanför AK, studerande	1	1	1	0	0	0
Utanför AK, övriga	5	5	6	4	4	3
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: Avser personer i åldern 25-64 år och för utrikes födda dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Bland utrikes födda kvinnor med svensk utbildning som hade en vistelsetid i Sverige på minst 20 år uppgick andelen förvärvsarbetande till 95 procent, vilket alltså endast är en procentenhet lägre än förvärvsfrekvensen för inrikes födda år 2015. Men även för de kvinnor som har en kortare vistelsetid är förvärvsfrekvensen nästan lika hög som för inrikes födda kvinnor. Däremot är förvärvsfrekvensen betydligt lägre bland de kvinnor som har en utländsk utbildning och varit bosatta i landet 5-9 år.

Tabell 6.5.4

Antal lärarutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent

Foreign-born women age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Svensk utbildning		Utländsk utbildning, validerad	
	Antal	Andel	Antal	Andel
5-9 år	315	94	718	80
10-19 år	1 583	96	1 006	90
20 år och längre	5 786	95	868	88

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år. För 548 kvinnor saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och dessa ingår därför inte i sammanställningen.

För utrikes födda män är resultaten likartade. Med en svensk utbildning är förvärvsfrekvensen hög oavsett vistelsetid. Däremot har utrikes födda män med utländsk utbildning en lägre förvärvsfrekvens, oavsett vistelsetid i landet.

Tabell 6.5.5

Antal lärarutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent

Foreign-born men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Svensk utbildning		Utländsk utbildning, validerad	
	Antal	Andel	Antal	Andel
5-9 år	71	96	212	79
10-19 år	394	97	294	85
20 år och längre	1 867	95	407	84

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år. För 264 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk och dessa ingår därför inte i sammanställningen.

Det är förhållandevis små skillnader i förvärvsfrekvens för lärarutbildade som är födda i olika ländergrupper. En stor del av variationen förklaras snarare av vistelsetiden i Sverige än av födelselandet. För både kvinnor och män är förvärvsfrekvensen lägst för personer som varit bosatta i Sverige i 5-9 år och som är födda i ett medel HDI-land utanför Europa. För utrikes födda med en vistelsetid på minst 20 år har födelselandet endast mycket liten betydelse för förvärvsfrekvensen bland kvinnor. Bland män är variationen något större.

Tabell 6.5.6**Andel förvärvsarbetande i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent***Proportion employed persons age 25-64 with a teacher education by country of origin (grouped) and time in Sweden, 2015. Percent*

			Andel förvärvsarbetande efter vistelsetid		
	Antal	Totalt	5-9 år	10-19 år	20 år +
Kvinnor					
Sverige	101 717	96			
Norden	1 882	93	95	95	92
EU-länder	2 445	92	89	94	92
Övriga Europa	2 066	91	82	92	93
Utanför Europa, högt HDI	2 451	93	81	94	94
Utanför Europa, medel HDI	1 718	92	74	94	94
Utanför Europa, lågt HDI	262	94	80	95	95
Män					
Sverige	35 152	96			
Norden	482	92	100	97	90
EU-länder	753	92	90	95	91
Övriga Europa	640	89	72	90	90
Utanför Europa, högt HDI	887	93	91	93	94
Utanför Europa, medel HDI	611	86	74	87	88
Utanför Europa, lågt HDI	136	91	100	91	90

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Sett till den regionala spridningen av utrikes födda med en lärarutbildning så bor 65 procent i något av storstadslänen, det vill säga i Stockholms, Skåne eller Västra Götalands län. Motsvarande andel bland inrikes födda är 49 procent. Den stora skillnaden förklaras helt av Stockholms län, där en betydligt större andel utrikes födda med lärarutbildning bor – 33 procent jämfört med 18 procent bland inrikes födda.

I tabell 6.5.7 redovisas den regionala variationen av lärarutbildades förvärvsfrekvens per län. Jämfört med exempelvis civilingenjörsutbildade varierar inte förvärvsfrekvensen för lärarutbildade särskilt mycket. Medan andelen förvärvsarbetande bland inrikes födda varierar från 95 till 97 procent är spridningen endast något större för utrikes födda, från 88 till 97 procent.

Tabell 6.5.7

Utrikes och inrikes födda i åldern 25-64 år med lärarutbildning efter län, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Antal och procent

Number of persons age 25-64 with a teacher education by country, with proportion employed, 2015. Percent

	Utrikes födda		Inrikes födda	
	Antal	Andel förv. arb.	Antal	Andel förv. arb.
Stockholms län	4 685	91	25 302	95
Uppsala län	595	93	5 225	95
Södermanlands län	398	91	3 605	96
Östergötlands län	570	91	6 540	96
Jönköpings län	361	94	4 895	97
Kronobergs län	238	93	2 854	96
Kalmar län	218	89	3 765	95
Gotlands län	29	97	945	95
Blekinge län	122	91	2 244	96
Skåne län	2 056	91	17 685	95
Hallands län	355	95	4 962	96
Västra Götalands län	2 538	93	24 451	96
Värmlands län	274	92	4 618	95
Örebro län	378	93	4 824	96
Västmanlands län	372	92	3 504	97
Dalarnas län	220	95	3 942	96
Gävleborgs län	223	94	3 512	96
Västernorrlands län	169	93	3 541	96
Jämtlands län	69	97	1 821	96
Västerbottens län	234	88	4 591	95
Norrbottens län	229	90	4 043	95
Totalt	14 333	92	136 869	96

Not: För utrikes födda avses dem som vistats i Sverige i minst 5 år.

Yrkesfördelning

Som tidigare redovisats var 92 procent av utrikes födda med en lärarutbildning²² förvärvsarbetande år 2015, vilket var fyra procentenheter lägre än bland inrikes födda med en lärarutbildning. Redovisningen går nu vidare med att titta närmare på inom vilka yrken de förvärvsarbetande med en lärarutbildning arbetar.

Vid redovisningen av yrkesfördelningen bör det hållas i minnet att för 14 procent av utrikes födda saknas yrkesuppgift och för inrikes födda är motsvarande andel 12 procent.

Majoriteten av de förvärvsarbetande med en lärarutbildning arbetar inom yrken på den högsta kompetensnivån, det vill säga yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken. För inrikes födda har 88 procent ett yrke med normalt krav på fördjupad högskolekompetens. För utrikes födda är motsvarande andel 86 procent. Vid en ytterligare uppdelning per yrkesgrupp framkommer att omkring 60 procent

²² Avser personer med en vistelsetid på minst 5 år i Sverige.

av de lärarutbildade arbetar som grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare, det gäller såväl inrikes som utrikes födda. Andelen är något lägre för män än för kvinnor. Män arbetar i större utsträckning som gymnasielärare.

Tabell 6.5.8

Yrkesfördelningen bland utrikes och inrikes födda kvinnor och män med lärarutbildning i åldern 25-64 år, 2015. Procent

Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a teacher education, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	11 368	8 630	2 738	114 806	85 003	29 803
Chefsyrken	3	3	5	6	5	10
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	86	87	81	88	90	82
Därav						
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	59	63	47	62	68	45
Gymnasielärare	15	13	22	14	11	22
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	7	7	5	6	6	6
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	1	1	1	2	1	2
Lärare i yrkesämnena	1	1	2	1	1	1
Universitets- och högskolelärare	1	1	1	1	1	2
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	2	1	2	2	2	4
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	3	3	4	3	2	4
Därav						
Trafiklärare och instruktörer	1	1	1	0	0	0
Förmedlare m.fl.	1	0	1	0	0	1
Övriga yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	2	2	2	2	2	3
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	7	10	3	3	4
därav						
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	3	3	2	0	0	0
Skötare, vårdare och personliga assistenter m.fl.	1	1	1	0	0	1
Undersköterskor	1	1	1	0	0	0
Övriga yrken med krav på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	3	2	6	2	2	3
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	0	1	0	0	0
Summa andel	100	100	100	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	92	93	89	97	97	96

Not: för utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige.

Andelen som arbetar inom chefsyrken är något högre bland inrikes födda, särskilt bland inrikes födda män. Vidare är andelen utrikes födda som arbetar i yrken där

det är tillräckligt med gymnasial utbildning eller kortare eftergymnasial utbildning större än bland inrikes födda. Exempelvis arbetar cirka 300 utrikes födda lärarutbildade inom yrkesgruppen barnskötare och elevassistenter med flera.

För att ta fram ett sammanvägt mått av hur stor andel av det totala antalet personer med en lärarutbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildningsnivå, multipliceras förvärvsfrekvensen bland utbildade lärare med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med en lärarutbildning var 92 procent år 2015. Enligt tabell 6.5.8 arbetade 93 procent av dessa i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att 86 procent²³ av utrikes födda kvinnor med en lärarutbildning förvärvsarbetar i ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning²⁴. Övriga 14 procent står antingen helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda män var något lägre, 81 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen högre, 93 respektive 92 procent.

Kontrolleras för ålder, genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med fördelningen bland inrikes födda, sker endast marginella förändringar i yrkesfördelningen. Det är således inte skillnader i åldersstruktur som ger skillnaderna i yrkesfördelning mellan utrikes och inrikes födda, däremot kan tiden på den svenska arbetsmarknaden vara av betydelse. Denna parameter finns inte med i underlaget till denna rapport, i stället får tiden på den svenska arbetsmarknaden speglas av vistelsetid i Sverige.

Med vistelsetid i landet ökar andelen kvinnor som har yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken. För utrikes födda kvinnor som har varit bosatta i Sverige i minst 20 år arbetar 96 procent i yrken på denna kvalifikationsnivå. För kvinnor som endast bott i landet 5-9 år uppgår andelen till 83 procent. Av dessa kvinnor med en vistelsetid på 5-9 år arbetar 15 procent inom yrken där det är tillräckligt med kompetens motsvarande gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå, varav en stor andel arbetar inom yrkesgruppen barnskötare och elevassistenter. Jämförelsevis är samma andel för dem som varit bosatta i Sverige i minst 20 år 10 procentenheter lägre.

För utrikes födda män är scenariot likartat, ju längre vistelsetid desto större andel arbetar i ett chefsyrke eller ett yrke med krav på högskolekompetens, och för de män vars vistelsetid i landet är minst 20 år arbetar 91 procent inom dessa yrken. Motsvarande andel för inrikes födda är 96 procent. Bland män med en vistelsetid på 5-9 år arbetar över en fjärdedel inom yrken med krav motsvarande gymnasial nivå. När vistelsetiden hos utrikes födda män är minst 20 år är denna andel tydligt lägre men fortfarande dubbelt så hög jämfört med andelen för inrikes födda män.

²³ Enligt formeln: 92% multiplicerat med 93 % är lika med 86% (Observera att värdena är avrundade till heltal i texten, vid beräkningarna används dock alla decimaler)

²⁴ Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

Görs antagandet att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som de med yrkesuppgift så är 88 procent av utrikes födda kvinnor och 83 procent av utrikes födda män som varit i Sverige i minst 20 år sysselsatta inom ett yrke som matchar deras kompetens. Detta kan åter jämföras mot 93 procent för inrikes födda kvinnor och 92 procent för inrikes födda män.

Utrikes födda med svensk lärarutbildning som arbetar inom ett yrke med krav på högskolekompetens eller ett chefsyrke ligger på i stort sett samma andelar som för inrikes födda, det gäller såväl kvinnor som män. Bland utrikes födda kvinnor med svensk utbildning är det exempelvis 68 procent som arbetar inom yrkesgruppen grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare. Samtidigt arbetar de kvinnor som har en validerad utländsk lärarutbildning i större utsträckning inom yrken där det är tillräckligt med kompetens motsvarande gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå, nämligen 17 procent. Av dessa arbetar kvinnorna i störst utsträckning inom yrkesgruppen barnskötare och elevassistenter.

Andelen utrikes födda män med en svensk utbildning som arbetar inom yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken uppgår till 95 procent. Liksom för inrikes födda män arbetar de i något större utsträckning som gymnasielärare än vad kvinnor gör. Samtidigt uppgår andelen utrikes födda män med validerad utländsk utbildning som arbetar inom yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial nivå till 22 procent, vilket alltså är något högre än för utrikes födda kvinnor.

Vid ett antagande om att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som dem med yrkesuppgift så har 92 procent av de utrikes födda kvinnorna och männen med en svensk lärarutbildning ett yrke som matchar deras kompetens, vilket är exakt samma andel som för inrikes födda.

Avseende skillnader i yrkesfördelningen som beror på födelseland så finns några mindre variationer. För utrikes födda kvinnor är inte skillnaderna särskilt stora vad gäller andelen som arbetar inom yrken med krav på högskolekompetens eller chefsyrken. Andelen är som lägst för kvinnor från medel HDI-länder utanför Europa, 91 procent och som högst för kvinnor födda i Norden, 96 procent. För män är spridningen större, då män från övriga Europa samt från medel- och låg HDI länder utanför Europa har andelar som arbetar inom yrken med krav på högskolekompetens och chefsyrken på 83, 84 respektive 85 procent. Liksom för kvinnor är andelen högst för män födda i Norden.

Sammanfattningsvis

Sammanfattningsvis kan det konstateras att utrikes födda med lärarutbildning har en något lägre andel förvärvsarbetande än inrikes födda. De står utanför arbetskraften i något större omfattning än inrikes födda och är även i större utsträckning arbetslösa.

För utrikes födda som har en svensk lärarutbildning är andelen förvärvsarbetande densamma som för inrikes födda. Däremot skiljer sig andelen förvärvsarbetande från utrikes födda med en validerad utbildning, jämfört med inrikes födda.

Vistelsetiden påverkar i viss utsträckning förvärvsfrekvensen, men inte ens när vistelsetiden är så hög som minst 20 år i landet når andelen förvärvsarbetande upp till nivån för inrikes födda, det gäller såväl för kvinnor som för män.

Födelseland påverkar inte förvärvsfrekvensen särskilt mycket när man tittar på totala nivåer, men när en uppdelning görs efter vistelsetid framkommer att

andelen förvärvsarbetande är betydligt lägre bland dem med kortare vistelsetid på 5-9 år som är födda i ett medel HDI-land utanför Europa.

Yrkesstrukturen bland de förvärvsarbetande med en lärarutbildning skiljer sig i några hänseenden. Det är en högre andel inrikes födda som har en chefsbefattning eller ett yrke med krav på högskolekompetens, 5 procentenheter högre. Andelen hos utrikes födda ökar markant med längre vistelsetid i landet och om utbildningen är svensk. Totalt sett arbetar 8 procent av utrikes födda lärare inom yrken med lägre utbildningskrav²⁵.

6.6 Sjuksköterskeutbildade

Gruppen sjuksköterskeutbildade omfattar här personer med en grundutbildning, specialistutbildning eller barnmorskeutbildning. Uppgifter om utländska sjuksköterskeutbildningar har inhämtats i samband med att utbildningen validerats i Sverige eller som en egenrapporterad uppgift.

Antalet sjuksköterskeutbildade i åldern 25–64 år var år 2015 drygt 121 000. Av dessa är var tionde, cirka 13 200, utrikes födda med en vistelsetid på 5 år eller mer.

Tabell 6.6.1

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter utbildningsinriktning, 2015. Procent.

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a nursing education by field of specialty, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Total	13 242	11 726	1 516	108 116	95 897	12 219
Barnmorskeutbildning	6	6	<1	6	7	0
Sjuksköterskeutbildning, grund	68	68	73	52	52	55
Specialistsjuksköterskeutbildning; anesthesi, intensiv, operation, ambulans	9	8	15	14	12	28
Specialistsjuksköterskeutbildning; barn och ungdom	2	3	1	4	5	1
Specialistsjuksköterskeutbildning; distriktssköterska	8	8	2	12	13	3
Specialistsjuksköterskeutbildning; geriatrisk vård	1	1	1	1	1	<1
Specialistsjuksköterskeutbildning; medicinsk/kirurgisk vård, onkologisk vård	2	2	1	5	6	3
Specialistsjuksköterskeutbildning; psykiatrisk vård	3	3	6	4	3	8
Specialistsjuksköterskeutbildning; annan specialisering	1	1	2	2	2	2
	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

²⁵ Yrken med normalt krav på gymnasial kompetens, kortare eftergymnasial utbildning eller yrken med låga eller inga utbildningskrav

Drygt två tredjedelar av utrikes födda har en sjuksköterskeutbildning på grundnivå, jämfört med cirka hälften av inrikes födda. Det är således vanligare bland inrikes än bland utrikes födda att ha en specialistsjuksköterskeutbildning. Detta gäller samtliga specialistområden.

Närmare tre fjärdedelar av de utrikes födda har en svensk sjuksköterskeutbildning. Bland dem med utländsk utbildning är det en större andel bland männen än bland kvinnorna som har låtit få sin utbildning validerad.

Tabell 6.6.2

Utrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	12 542	11 093	1 449
Svensk utbildning	72	72	70
Utländsk utbildning, validerad	14	13	19
Utländsk utbildning, ej validerad	15	15	11
Summa andel	100	100	100

Not: För 633 kvinnor och 67 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Arbetsmarknadsstatus

Av utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning förvärvsarbetade 89 procent år 2015. Det är 13 procentenheter högre än för samtliga utrikes födda med en eftergymnasial utbildning men lägre än andelen förvärvsarbetande inrikes födda med en sjuksköterskeutbildning, som är 95 procent. Arbetslösheten är låg bland såväl utrikes som inrikes födda men var tionde utrikes född står utanför arbetsmarknaden.

Tabell 6.6.3

Utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter arbetsmarknadsstatus, 2015. Procent.

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with nurses education by labour market status, 2015. Percent

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	13 242	11 726	1 516	108 116	95 897	12 219
Förvärvsarbetande	89	89	89	95	95	95
Arbetslös	1	1	2	<1	<1	1
Utanför AK, studerande	1	1	1	<1	<1	<1
Utanför AK, övriga	9	9	8	4	4	4
Summa andel	100	100	100	100	100	100

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

När resultatet kontrolleras för ålder genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med åldersfördelningen bland inrikes födda kvarstår andelen förvärvsarbete bland utrikes födda kvinnor och män på samma nivåer.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda med sjuksköterskeutbildning är 6 procentenheter lägre än förvärvsfrekvensen bland inrikes födda. Ser man, för utrikes födda, till betydelsen av vistelsetid i Sverige finner man att förvärvsfrekvensen är högst för dem med svensk utbildning som varit i Sverige i minst 10 år. Bland dessa är förvärvsfrekvensen lika hög som bland inrikes födda, för såväl kvinnor som män.

Att förvärvsfrekvensen är mycket högre för dem som har en svensk utbildning och har varit i Sverige 10-19 år jämfört med dem som varit i landet 5-9 år kan delvis bero på att en större andel av dem som varit i Sverige en kortare tid nyligen avslutat sin svenska sjuksköterskeutbildning. En annan förklaring kan vara att de som har en längre vistelsetid i Sverige invandrade redan då de var små och därför har bott i landet under hela skoltiden.

Bland dem med utländsk utbildning är andelen förvärvsarbete betydligt högre bland dem som fått sin utbildning validerad i Sverige än bland dem som inte fått sin utbildning validerad.

Tabell 6.6.4

Antal sjuksköterskeutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbete av dessa, 2015. Procent

Foreign-born women age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	214	94	1 572	95	6 170	94
Utländsk utbildning, validerad	199	87	417	91	1 063	88
Utländsk utbildning, ej validerad	1 005	69	408	77	45	71

Not: För 633 kvinnor saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år, varav cirka 95 procent har en vistelsetid på minst 20 år i Sverige.

Tabell 6.6.5

Antal sjuksköterskeutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk eller utländsk utbildning och vistelsetid i Sverige, samt andel förvärvsarbetande av dessa, 2015. Procent

Foreign-born men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige					
	5-9 år		10-19 år		20 år och längre	
	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens	Antal	Förvärvs-frekvens
Svensk utbildning	44	100	188	95	785	93
Utländsk utbildning, validerad	33	82	41	95	81	93
Utländsk utbildning, ej validerad	202	68	71	82	4	100

Not: För 67 män saknas uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Andelen förvärvsarbetande av dem med en sjuksköterskeutbildning skiljer sig väldigt lite mellan födelselandsgrupper. Det är främst skillnaderna i förvärvsfrekvens bland dem som varit i Sverige en kort tid, 5-9 år, som bidrar till skillnaderna i förvärvsfrekvens mellan de olika födelselandsgrupperna.

Tabell 6.6.6

Andel förvärvsarbetande med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter födelselandsgrupp och vistelsetid i Sverige, 2015. Procent

Proportion employed persons age 25-64 with a nursing education by country of origin (grouped) and time in Sweden, 2015. Percent

			Andel förvärvsarbetande efter vistelsetid		
	Antal	Totalt	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Kvinnor					
Sverige	95 897	95			
Norden	2 959	88	70	89	90
EU-länder	2 316	88	83	93	88
Övriga Europa	1 573	91	80	92	92
Utanför Europa, högt HDI	2 813	90	70	91	91
Utanför Europa, medel HDI	1 287	88	69	91	93
Utanför Europa, lågt HDI	778	89	74	89	94
Män					
Sverige	12 219	95			
Norden	259	86	62	92	88
EU-länder	244	90	79	92	96
Övriga Europa	146	94	85	97	94
Utanför Europa, högt HDI	466	89	66	93	91
Utanför Europa, medel HDI	211	85	71	88	94
Utanför Europa, lågt HDI	190	89	82	89	94

Not: För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Av sjuksköterskeutbildade från länder med högt HDI dominerar personer födda i Iran vilka utgör 46 procent av de sjuksköterskeutbildade i denna grupp. Utöver Iran är grupperna från Chile och Sydkorea de största grupperna med 12 respektive 8 procent vardera. Gruppen Utanför Europa, medel HDI domineras av utbildade sjuksköterskor födda i Irak, Indien och Filippinerna, med 25, 16 respektive 15 procent. Gruppen Utanför Europa, lågt HDI domineras av sjuksköterskeutbildade födda i Etiopien, Somalia och Afghanistan, med 22, 15 respektive 13 procent.

Från EU-länderna kommer sjuksköterskeutbildade främst från Polen, 28 procent, Tyskland 17 procent och Rumänien 11 procent medan de från övriga Europa främst kommer från länderna i det forna Jugoslavien.

De som kommit som flykting- och anhöriginvandrare, som i stor utsträckning är födda i låg- och medel-HDI-länder, har en förvärvsfrekvens på cirka 90 procent. Detta är betydligt högre än för flyktinginvandrare med andra utbildningar. Förvärvsfrekvensen bland sjuksköterskeutbildade flyktingar är cirka 90 procent oavsett hur länge de har varit i Sverige. Detta gäller såväl män som kvinnor.

Sammanfattningsvis kan konstateras att utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning inte är förvärvsarbetande i lika stor utsträckning som inrikes födda, men skillnaden är mindre än för många andra utbildningsgrupper. Utrikes födda står utanför arbetskraften i större omfattning än inrikes födda, men är i huvudsak inte arbetslösa. Förvärvsfrekvensen är högre bland utrikes födda med en svensk sjuksköterskeutbildning än bland dem med en utländsk utbildning. Bland utrikes födda med sjuksköterskeutbildning är förvärvsfrekvensen hög redan efter 5-9 år.

Yrkesfördelning

Närmare 90 procent av utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning och en vistelsetid i Sverige på minst 5 år var således förvärvsarbetande 2015, vilket var cirka 6 procentenheter lägre än bland inrikes födda med en sjuksköterskeutbildning. Redovisningen går nu vidare med att titta närmare på inom vilka områden de förvärvsarbetande med en sjuksköterskeutbildning arbetar.

Vid redovisningen av yrkesfördelningen bör det hållas i minnet att 18 procent av utrikes födda och 16 procent av de inrikes födda med sjuksköterskeutbildning saknar uppgift om yrke. Som inom alla utbildningsgrupper är täckningen sämst bland företagarna, där 35 procent av inrikes födda och 48 procent av utrikes födda sakar uppgift om yrke. Bland utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning klassificeras en procent av kvinnor och tre procent av män huvudsakligen som företagare, motsvarande bland inrikes födda är en procent för såväl kvinnor som män.

Merparten av de förvärvsarbetande med en sjuksköterskeutbildning arbetar som sjuksköterskor, det vill säga på den högsta kompetensnivån, detta gäller för såväl kvinnor som män som för utrikes och inrikes födda.

Om man ser till skillnader mellan utrikes och inrikes födda så är det en något mindre andel som arbetar i ett chefsyrke bland utrikes födda medan andelen inom yrken som normalt endast ställer krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå är betydligt högre bland utrikes födda, gäller såväl kvinnor som män.

Tabell 6.6.7

Yrkesfördelningen bland utrikes och inrikes födda kvinnor och män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år, 2015. Procent*Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a nursing education, 2015. Percent*

	Utrikes födda			Inrikes födda		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	9 615	8 527	1 088	86 349	76 437	9 912
Chefsyrken	5	5	7	7	7	10
Sjuksköterskeyrken	82	83	76	84	85	77
Därav						
Grundutbildade sjuksköterskor	37	38	33	35	35	33
Barnmorskor	5	6	<1	5	6	<1
Anestesisjuksköterskor	2	2	5	3	3	7
Distriktssköterskor	5	6	1	8	8	2
Psykiatrisjuksköterskor	5	4	7	3	3	7
Ambulanssjuksköterskor m.fl.	1	<1	4	2	1	13
Geriatricsjuksköterskor	12	12	13	8	9	6
Intensivvårdssjuksköterskor	3	3	4	3	3	4
Operationssjuksköterskor	3	3	2	3	3	1
Barnsjuksköterskor	3	3	1	3	4	1
Skolsköterskor	2	2	<1	3	3	<1
Röntgensjuksköterskor	1	1	3	<1	<1	<1
Övriga specialistsjuksköterskor	5	5	3	7	7	4
Andra yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens	3	3	3	4	4	6
Yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	1	2	2	1	4
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	8	10	2	2	2
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	1	1	1	<1	<1	<1
Summa andel	100	100	100	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	91	91	89	98	98	98

Not: 18 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda saknar uppgift om yrke. Motsvarande för inrikes födda är 16 procent. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

För att ta fram ett sammanvägt mått av hur stor andel av det totala antalet personer med sjuksköterskeutbildning i åldersgruppen 25-64 år som förvärvsarbetar i ett yrke som matchar deras utbildning nivåmässigt, multipliceras förvärvsfrekvensen bland sjuksköterskeutbildade med andelen av de förvärvsarbetande som arbetar i ett yrke som kräver högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta mått benämns i denna rapport som matchning.

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda kvinnor med en sjuksköterskeutbildning var 89 procent år 2015. Enligt tabell 6.6.7 arbetade 91 procent av dessa i ett yrke med krav på högskolekompetens eller i ett chefsyrke. Detta betyder att 81 procent²⁶ av utrikes födda kvinnor med en sjuksköterskeutbildning förvärvsarbetar i ett yrke som nivåmässigt matchar deras utbildning²⁷. Övriga 19 procent står antingen helt utanför arbetsmarknaden, är arbetslösa eller arbetar i ett yrke där det endast krävs gymnasial eller kortare eftergymnasial utbildning eller i ett yrke med inga eller låga formella utbildningskrav. Matchningen för utrikes födda män var något lägre, 79 procent. För inrikes födda kvinnor och män var matchningen högre, 92 respektive 93 procent.

Kontrolleras för ålder, genom att åldersfördelningen bland utrikes födda likställs med fördelningen bland inrikes födda, sker endast marginella förändringar i yrkesfördelningen. Andelen av utrikes födda män som arbetar som grundutbildade sjuksköterskor ökar med knappt en procentenhet, men annars finns det inga stora skillnader. Det är således inte skillnader i åldersstruktur som ger skillnaderna i yrkesfördelning mellan utrikes och inrikes födda, däremot kan tiden på den svenska arbetsmarknaden vara av betydelse. Denna parameter finns inte med i underlaget till denna rapport, i stället får tiden på den svenska arbetsmarknaden speglas av vistelsetid i landet.

Med tid i landet ökar andelen som har ett chefsyrke relativt kraftigt. Även andelen som har ett sjuksköterskeyrke ökar. Det är även färre som efter en längre tid i landet arbetar i yrken med låga utbildningskrav. Dessa förändringar efter tid i Sverige gäller såväl bland kvinnor som bland män.

Bland utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning som bott i Sverige under en längre tid är matchningen bättre. Görs antagandet att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som dem med yrkesuppgift så har 86 procent av de utrikes födda kvinnorna och 87 procent av de utrikes födda männen som varit i Sverige i minst 20 år ett yrke som matchar deras kompetens.

En marginellt större andel av dem med en svensk än dem med en validerad utländsk sjuksköterskeutbildning arbetar inom ett yrke på den högsta kvalifikationsnivån, med krav på fördjupad högskolekompetens, gäller såväl kvinnor som män. Bland personer med en icke-validerad sjuksköterskeutbildning är det däremot mycket mindre vanligt att jobba som sjuksköterska eller inom ett annat yrke med krav på högskolekompetens.

Andelen i yrken med låga utbildningskrav är avsevärt mindre bland dem med svensk eller validerad utländsk sjuksköterskeutbildning, 3 procent eller färre bland både kvinnor och män. Detta kan jämföras med drygt 50 procent av kvinnor och män med en icke validerad utländsk utbildning.

En orsak till att en större andel av dem med en icke validerad än bland dem med en validerad utländsk utbildning arbetar inom yrken med låga krav på utbildning är sannolikt att de inte får arbeta som sjuksköterska. En stor andel av dem med en icke validerad utländsk utbildning har kommit hit som flyktinginvandrare.

²⁶ Enligt formeln: 89 % multiplicerat med 91 % är lika med 81 % (Observera att värdena är avrundade till heltal i texten, vid beräkningarna används dock alla decimaler)

²⁷ Om man antar att de som saknar uppgift om yrke har samma yrkesfördelning som de med yrkesuppgift.

Vistelsetid i Sverige spelar också en roll för att förklara dessa skillnader då de med icke-validerade utbildningar har en kortare vistelseprofil än de med validerade utbildningar.

Andelen av de förvärvsarbetande utrikes födda med svensk eller validerad utländsk sjuksköterskeutbildning som arbetar inom yrken med normalt minst krav på högskolekompetens ligger på samma höga nivå som bland inrikes födda med sjuksköterskeutbildning.

Matchningen bland utrikes födda med en svensk sjuksköterskeutbildning ligger på samma nivå som för inrikes födda. Görs antagandet att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som de med yrkesuppgift så är 93 procent av de utrikes födda kvinnorna och 92 procent av de utrikes födda männen med en svensk sjuksköterskeutbildning sysselsatta inom ett matchande yrke.

Gör man samma antaganden för utrikes födda kvinnor och män med en validerad utländsk sjuksköterskeutbildning har 86 respektive 88 procent ett yrke med normalt krav på högskolekompetens.

Sammanfattningsvis

Jämförs sjuksköterskeutbildade med övriga utbildningsgrupper med en lång eftergymnasial utbildning, kommer de sjuksköterskeutbildade ut i högre utsträckning på arbetsmarknaden, detta gäller såväl inrikes som utrikes födda. Vad gäller utrikes födda är andelen förvärvsarbetande högre bland sjuksköterskeutbildade än bland flertalet med annan utbildningsbakgrund. Utrikes födda med en svensk eller utländsk validerad sjuksköterskeutbildning har en lika hög förvärvsfrekvens som inrikes födda med en sjuksköterskeutbildning.

Sysselsättningsnivån för utrikes födda stiger med tid i Sverige och är betydligt högre för dem med svensk eller validerad utländsk sjuksköterskeutbildning än för övriga utrikes födda. Den gruppen kommer upp till samma sysselsättningsnivå som de inrikes födda efter en vistelsetid på 10 år.

Yrkesfördelningen skiljer sig något mellan utrikes och inrikes födda. Framför allt förvärvsarbetar utrikes födda med en sjuksköterskeutbildning i mindre omfattning som specialistsjuksköterskor än de inrikes födda. Det är dessutom en lägre andel bland utrikes födda som har en chefsbefattning.

Utrikes födda kvinnor och män i åldern 25–64 år med sjuksköterskeutbildning hade år 2015 en matchning på 81 respektive 79 procent. Motsvarande andel för inrikes födda kvinnor och män med en sjuksköterskeutbildning var 92 respektive 93 procent.

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

I denna rapport beskrivs i vilken utsträckning utrikes födda personer har arbete som matchar deras utbildning. Populationen som studeras omfattar inrikes och utrikes födda kvinnor och män i åldern 25-64 år som var folkbokförda i Sverige den 31 december 2015.

Datamaterialet har hämtats från SCB:s olika register och databaser. Den främsta källan har varit Stativ, en longitudinell individdatabas för integrationsstudier.

STATIV

STATIV är en longitudinell individdatabas som ursprungligen skapats på uppdrag av Integrationsverket. I databasen ingår uppgifter från olika register hos SCB, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen. STATIV har utvecklats av SCB tillsammans med Integrationsverket för att utgöra ett underlag för belysning av tillståndet och utvecklingen inom olika samhällsområden ur ett integrationspolitiskt perspektiv. Innehållet utformades för att passa Integrationsverkets syften utifrån verkets uppgift. När Integrationsverket avvecklades den 30 juni 2007 fördes ansvaret för STATIV över till SCB.

Objektet i databasen är individen och avser samtliga folkbokförda individer per den 31 december 1997–2015. Personer som varit folkbokförda enbart under en del av året ingår därmed inte. Databasen uppdateras varje år med en ny årgång. Från databasen har uppgifter om bland annat grund för bosättning, utbildning och arbetsmarknad hämtats. För mer information om databasen, se www.scb.se/stativ.

Definitioner och förklaringar

Utbildning

Uppgifter om utbildning hämtas ursprungligen från SCB:s utbildningsregister. I denna rapport delas utbildningsnivån in enligt förgymnasial, gymnasial och kort och lång eftergymnasial utbildning. Med lång eftergymnasial utbildning avses en eftergymnasial utbildning på minst tre år. Även eftergymnasial utbildning som inte avslutats med examen räknas som eftergymnasial utbildning.

Som civilingenjörsutbildad klassificeras personer med en civilingenjörsexamen eller med en master- eller forskarexamen inom teknikområdet.

Som naturvetenskapligt utbildad klassificeras personer med en kandidat-, magister-, master- eller forskarexamen inom området naturvetenskap, matematik, statistik och datavetenskap eller med en ospecificerad 3- eller 4-årig eftergymnasial utbildning inom naturvetenskap, data.

Som ekonomutbildad klassificeras personer med en civilekonomexamen, en kandidat-, magister-, master- eller forskarexamen inom ekonomiområdet eller med en ospecificerad 3- eller 4-årig eftergymnasial utbildning inom ekonomiområdet.

Som sjuksköterskeutbildad klassificeras personer med en grundutbildning till sjuksköterska, specialistsjuksköterskeutbildning eller barnmorskeutbildning.

Som lärarutbildad klassificeras personer med en utbildning mot grundskolans tidigare år eller med en ämneslärarutbildning. Till denna grupp klassificeras inga utrikes födda med en icke validerad utländsk utbildning.

Arbetsmarknadsstatus

Arbetsmarknadsstatus har klassificerats in i fyra grupper

- Förvärvsarbetande
- Arbetslös
- Utanför arbetskraften, studerande
- Utanför arbetskraften, övriga

Som förvärvsarbetande klassificeras person som enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) arbetat motsvarande minst en timme i veckan under november månad 2015.

Som arbetslös klassificeras person som var inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i mätmånaderna september, oktober och/eller november 2015 och som inte klassificerades som förvärvsarbetande.

Som studerande utanför arbetskraften klassificeras person som under höstterminen 2015 enligt SCB:s register om registrering, närvaro och studiemedel inom olika skolformer varit studiedeltagande och inte klassificerats som förvärvsarbetande eller arbetslös.

Som övrig utanför arbetskraften klassificeras person som inte klassificerats som förvärvsarbetande, arbetslös eller studerande.

Human Development Index (HDI)

HDI är ett sätt att mäta välfärd som jämför förväntad medellivslängd, läskunnighet, utbildning och levnadsstandard för jordens länder. Det används för att särskilja om landet är ett industriland, ett utvecklingsland eller ett underutvecklat land, samt för att mäta den ekonomiska politikens effekt på livskvaliteten.

Yrke

Uppgift om yrke hämtas från SCB:s yrkesregister. Från och med 2014 används en ny yrkesnomenklatur SSYK2012.

Då vissa delar av arbetsmarknaden inte undersöks varje år saknas uppgift om yrke enligt den nya nomenklaturen för en relativt stor andel av de förvärvsarbetande år 2015. De yrkesuppgifter som redovisas i rapporten har dessutom avgränsats till att omfatta enbart yrkesuppgifter som avser huvudsyssla och där år för yrkesuppgift inte föregår år för examen.

Yrkets kvalifikationsnivå

Yrkets kvalifikationsnivå speglar typen av arbetsuppgifter och deras komplexitet. Den tillämpas operationellt genom att någon eller några av följande aspekter beaktas:

- Arbetsuppgifterna i yrket jämfört med de som beskrivs under olika yrkesområden med tillhörande kvalifikationsnivå
- Längden på den formella utbildning som är normalt för yrket
- De arbetslivserfarenheter och den mängd informell träning som krävs i yrket

Detta medför en uppdelning på fyra olika kvalifikationsnivåer. Den högsta nivån omfattar yrken med krav på fördjupad högskolekompetens²⁸, delar av chefsyrkena och av de militära yrkena. Den näst högsta nivån omfattar yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande²⁹ och delar av chefsyrkena och de militära yrkena. Den tredje nivån omfattar yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial kompetens medan den fjärde och lägsta nivån omfattar yrken med inga eller låga formella utbildningskrav.

I rapporten refereras ofta till andelen personer på de två högsta nivåerna enligt - *sysselsatta inom yrken med krav på högskolekompetens* eller *chefsyrken* - vilket då avser yrken med krav på fördjupad högskolekompetens, yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande samt chefsyrken.

Andel sysselsatta inom yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken

För att kunna beräkna andelen av en population med en viss utbildning som har ett förvärvsarbete i nivå med sin utbildning görs antagandet att de som saknar uppgift om yrke har samma fördelning som dem med yrkesuppgift. Om till exempel 80 procent av en viss population är förvärvsarbetande och 85 procent av de förvärvsarbetande med en yrkesuppgift har ett yrke på adekvat nivå beräknas 85 procent av 80 procent, är lika med 68 procent, av den aktuella populationen ha ett yrke på adekvat nivå.

Vistelsetid

Avser totalt antal dagar som folkbokförd i Sverige. Vistelsetid anges enbart för personer som har invandrat och räknas från datum för folkbokföring. I denna rapport har antalet dagar grupperats i fyra grupper efter vistelsetidens längd; 0- 4 år, 5-9 år, 10-19 år och 20 år och längre.

Svensk/utländsk utbildning

För utrikes födda har skillnad gjorts mellan dem med en svensk och dem med en utländsk utbildning och för dem med utländsk utbildning mellan dem med en i Sverige validerad, bedömd och godkänd utbildning, och dem med en utländsk utbildning som ej validerats, inte bedömts, i Sverige. Som utländsk validerad utbildning klassificeras utländska utbildningar godkända av Socialstyrelsen,

²⁸ Exempel på yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens är civilingenjörssyrkena, naturvetenskapliga yrken såsom kemister och biologer, psykologer, socialsekreterare, läkare, sjuksköterskor och andra specialister inom hälso- och sjukvård, läraryrkena, organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister, marknadsförare, revisorer, IT-arkitekter, systemutvecklare, jurister, bibliotekarier, präster, journalister och konstnärer.

²⁹ Exempel på yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande är ingenjörer och tekniker, biomedicinska analytiker, banktjänstemän och redovisningsekonomer, företagssäljare, försäkringsrådgivare, skattehandläggare, poliser, chefssekreterare, behandlingsassistenter, fritidsledare, köksmästare, drifts-, support- och nätverkstekniker.

utbildningar validerade av Högskoleverket/Universitets- och högskolerådet samt utländska lärarutbildningar godkända av Skolverket. Som utländsk ej validerad utbildning klassificeras utbildningar vars källa för högsta utbildning är enkäten "Utbildning i annat land än Sverige" som varje år skickas ut till nyinvandrade utrikes födda. Även utbildningsuppgifter som kommit in via SFI och SIV (Statens invandrarverk) har klassificerats som utländsk ej validerad utbildning. När uppgift om högsta utbildning härrör från Folk- och Bostadsräkningen 1990 har utbildningen varken klassificerats som svensk eller utländssk.

Födelseland (grupperat)

För utrikes födda har födelseland delats in i sex olika landsgrupper:

- Norden
- EU
- Övriga Europa
- Utanför Europa, högt HDI
- Utanför Europa, medel HDI
- Utanför Europa, lågt HDI

EU omfattar samtliga EU-länder exklusive de nordiska EU-länderna. Övriga Europa omfattar de europeiska länder som inte tillhör Norden eller EU. Utanför Europa, högt, medel respektive lågt HDI omfattar de utomeuropeiska länder som 2015 klassificerades ha ett högt, medel respektive lågt HDI. HDI (Human Development Index) är ett index som används för att jämföra välbefindandet i olika länder. Det är en sammanvägning av förväntad livslängd, utbildningsnivå och BNP.

Grund för bosättning

Medborgare i ett land utanför Norden och EU behöver uppehållstillstånd för att bosätta sig i Sverige. Det är Migrationsverket som beslutat om uppehållstillstånd och i uppehållstillståndet finns en grund för bosättningen. I denna studie används det beslut om uppehållstillstånd som ges i samband med den första invandringen till Sverige.

I denna rapport används följande gruppering av grund för bosättning:

- Flyktinginvandrare
- Anhöriginvandrare
- Övriga invandrare

Som flyktinginvandrare klassificeras flyktingar m.fl. såsom konventionsflyktingar, skyddsbehövande och personer med synnerligen ömmande omständigheter som inte är EU-/EES-medborgare.

Som anhöriginvandrare klassificeras personer med anknytning som inte är EU-/EES-medborgare, exklusive adoptivbarn.

Som övriga invandrare klassificeras övriga invandrare med uppgift om grund för bosättning såsom exempelvis arbetskraftsinvandrare och studenter.

Medborgare i ett EU-land lämnar in en ansökan om uppehållsrätt till Skatteverket och där registreras inte någon information om varför personen väljer att flytta till Sverige. För de nordiska medborgarna är det fri rörlighet mellan de nordiska länderna och inte heller för denna grupp registreras någon grund för bosättning.

Statistikens tillförlitlighet

Statistiken som redovisas i denna rapport avser den folkbokförda befolkningen och bygger huvudsakligen på uppgifter från SCB:s totalräknade register. Dessa har generellt sett god kvalitet, men det finns vissa felkällor. Det finns personer som borde vara folkbokförda men som inte är det (undertäckning) och personer som är folkbokförda men inte borde vara det (övertäckning). Det är framförallt övertäckningen som är ett problem för statistiken. Vid beräkning av exempelvis andelen förvärvsarbetande ingår de i befolkningen, men kan inte vara förvärvsarbetande, vilket gör att andelen förvärvsarbetande underskattas.

I rapporten *Övertäckning i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie* (SCB, Bakgrundsfakta, Befolknings- och välfärdsstatistik 2015:1) har SCB analyserat övertäckningen och skapat en metod som med hjälp av registerdata för ett flertal år ger en uppskattning av övertäckningen. Totalt motsvarade den skattade övertäckningen cirka 0,8 procent av befolkningen år 2012. För personer födda i Sverige uppskattades övertäckningen vara 0,3 procent. För utrikes födda var övertäckningen större. För personer födda i Norden antas övertäckningen vara cirka 2 procent och för personer från övriga världen beräknades övertäckningen vara knappt 4 procent av befolkningen. Under 2015 genomfördes ett arbete på SCB som bland annat avsåg att göra en aktuellare skattning av övertäckningen. En ny metod, baserat på resultaten som presenteras i rapporten *Övertäckning i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie*, togs fram för att skatta övertäckningen i RTB. Totalt bedömdes övertäckningen i RTB vara knappt 70 000 personer den 31 december 2014.

Bra att veta

SCB ansvarar för statistik om integration sedan Integrationsverkets nedläggning 30 juni 2007. Tidigare publicering inom området, till exempel *Rapport Integration*, har getts ut av Integrationsverket. De rapporter som SCB författat finns tillgängliga på SCB:s webbplats och kan beställas i tryckt form. På SCB:s webbplats redovisas även indikatorer om integration. Indikatorerna spänner över flera ämnesområden och redovisas för riket, län och kommuner samt vissa stadsdelsområden, se www.scb.se/integration.

Referenser

SCB (2001) SSYK 96. *Standard för svensk yrkesklassificering 1996*. Meddelanden i samordningsfrågor 1998:3, nytryck 2001.

SCB (2001) SSYK 2012. *Standard för svensk yrkesklassificering 2012*. Meddelanden i samordningsfrågor 2012, nytryck 2012.

SCB (2006). *Beskrivning av statistiken. Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik*. AM0207.

SCB (2013) *Integration. En beskrivning av läget i Sverige. Integration. Rapport 6*.

SCB (2014) *Trender och prognoser 2014*.

SCB (2015) *Övertäckningen i Registret över totalbefolkningen – en registerstudie*. Befolkning och Velfärd, Bakgrundsfakta 2015:1

Tabellbilaga

Tabell T.1

Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år, efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	1 150	966	1 399
Chefsyrken	3	5	11
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	64	53	57
Därav			
Civilingenjörssyrken	22	22	24
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik	7	5	6
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	8	7	10
Universitets- och högskolelärare	21	8	5
Organisationsutvecklare, utredare, HR-spec. m.fl.	2	3	5
Övriga yrken med krav på fördjupad högsk.komp.	5	9	8
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	17	21	23
Därav			
Ingenjörer och tekniker	10	11	9
Övriga yrken med krav på högskolekomp. eller motsv	7	11	14
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	12	18	9
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	4	1	0
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	84	80	91

Not: 24 procent av de förvärvsarbetande med en vistelsetid 5–9 år saknar uppgift om yrke, motsvarande gäller för 23 procent av dem med vistelsetid 10–19 år och 21 procent för dem med vistelsetid 20 år och längre.

Tabell T.2

Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år, efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a civil engineering education by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	2 794	1 451	3 598
Chefsyrken	4	8	13
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	66	60	59
Därav			
Civilingenjörssyrken	25	29	30
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik	3	4	3
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	13	11	13
Universitets- och högskolelärare	21	10	5
Organisationsutvecklare, utredare, HR-spec. m.fl.	1	3	3
Övriga yrken med krav på fördjupad högst.komp.	3	3	4
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	15	19	20
Därav			
Ingenjörer och tekniker	8	12	10
Övriga yrken med krav på högskolekomp. eller motsv	6	7	9
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	10	12	7
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	5	1	1
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	85	87	92

Not: 25 procent av de förvärvsarbetande med en vistelsetid 5–9 år saknar uppgift om yrke, motsvarande gäller för 28 procent av dem med vistelsetid 10–19 år och 26 procent för dem med vistelsetid 20 år och längre.

Tabell T.3

Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år, efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent*Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent*

	Svensk utbildning	Utländsk utbildning Validerad	Ej validerad
Antal	1 887	934	524
Chefsyrken	8	5	6
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	71	40	50
Därav			
Civilingenjörssyrken	27	16	23
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik	7	3	6
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	9	6	10
Universitets- och högskolelärare	19	1	4
Organisationsutvecklare, utredare, HR-spec. m.fl.	4	2	2
Övriga yrken med krav på fördjupad högsk.komp.	5	12	6
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	18	26	19
Därav			
Ingenjörer och tekniker	9	12	11
Övriga yrken med krav på högskolekomp. eller motsv	9	14	7
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	3	27	20
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	2	5
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	97	71	75

Not: 19 procent av de förvärvsarbetande med en svensk utbildning saknar uppgift om yrke, motsvarande gäller för 25 procent av dem med en validerad utländsk utbildning och 28 procent för dem med en icke validerad utländsk utbildning.

Tabell T.4

Yrkesfördelningen bland civilingenjörsutbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år, efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Svensk utbildning	Utländsk utbildning Validerad	Ej validerad
Antal	4 933	935	1 432
Chefsyrken	9	4	11
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	71	40	49
Därav			
Civilingenjörssyrken	32	21	21
Övriga yrken inom naturvetenskap och teknik	4	2	3
IT-arkitekter, systemutvecklare och testledare m.fl.	13	9	17
Universitets- och högskolelärare	17	1	3
Organisationsutvecklare, utredare, HR-spec. m.fl.	3	1	2
Övriga yrken med krav på fördjupad högsk.komp.	3	6	4
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	15	26	20
Därav			
Ingenjörer och tekniker	9	15	11
Övriga yrken med krav på högskolekomp. eller motsv	6	12	9
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	3	27	16
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	2	3	4
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	95	70	80

Not: 22 procent av de förvärvsarbetande med en svensk utbildning saknar uppgift om yrke, motsvarande gäller för 33 procent av dem med en validerad utländsk utbildning och 32 procent för dem med en icke validerad utländsk utbildning.

Tabell T.5

Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes och inrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015.

Procent

Distribution of occupation among women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	1 316	1 239	1 484
Chefsyrken	1	4	6
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	62	52	54
Därav inom området			
naturvetenskap och teknik	14	17	19
utbildning	36	20	16
ekonomi och förvaltning	3	6	9
IT	4	3	6
juridik, kultur och socialt arbete m.m.	1	6	4
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	12	16	19
Därav inom området			
teknik	1	3	4
hälso- och sjukvård samt laboratorium	7	8	9
ekonomi och förvaltning	2	4	5
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	1	2
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	20	25	19
Därav inom området			
omsorgsyren	13	17	9
Maskinell tillverkning och transport m.m.	1	2	2
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	6	7	8
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	4	2	2
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	76	72	79

Not: 23 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda kvinnor med naturvetenskaplig utbildning saknar uppgift om yrke.

Tabell T.6

Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes och inrikes födda män i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015.

Procent

Distribution of occupation among men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	1 820	1 433	1 968
Chefsyrken	3	9	8
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	65	59	52
Därav inom området			
naturvetenskap och teknik	16	21	17
utbildning	32	22	17
ekonomi och förvaltning	2	4	5
IT	11	9	11
juridik, kultur och socialt arbete m.m.	1	3	2
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	10	12	15
Därav inom området			
teknik	2	3	5
hälso- och sjukvård samt laboratorium	3	3	3
ekonomi och förvaltning	2	3	4
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	2	3	3
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	16	17	22
Därav inom området			
omsorgsyren	3	4	4
Maskinell tillverkning och transport m.m.	5	6	8
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	8	7	9
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	7	3	3
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	78	80	75

Not: 26 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda män med naturvetenskaplig utbildning saknar uppgift om yrke.

Tabell T.7

Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes födda kvinnor i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015.

Procent

Distribution of occupation among women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Svensk utbildning	Utländsk validerad	Ej Validerad
Antal	1 618	845	1 406
Chefsyrken	4	2	5
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	73	37	47
Därav inom området			
naturvetenskap och teknik	25	6	14
utbildning	30	21	19
ekonomi och förvaltning	9	4	4
IT	5	3	5
juridik, kultur och socialt arbete m.m.	2	3	6
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	15	20	14
Därav inom området			
teknik	3	2	3
hälso- och sjukvård samt laboratorium	8	12	6
ekonomi och förvaltning	4	4	4
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	3	1
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	7	38	29
Därav inom området			
omsorgsyrken	2	27	18
maskinell	1	2	3
tillverkning och transport m.m.			
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	4	9	8
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	3	5
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	92	59	66

Not: 24 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda med en naturvetenskaplig eftergymnasialutbildning saknar uppgift om yrke. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Tabell T.8

Yrkesfördelningen bland naturvetenskapligt eftergymnasialt utbildade utrikes födda män i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Distribution of occupation among men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Svensk utbildning	Utländsk validerad	Ej Validerad
Antal	1 850	519	2 539
Chefsyrken	5	2	8
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	77	28	53
Därav inom området			
naturvetenskap och teknik	25	5	1
utbildning	35	14	3
ekonomi och förvaltning	5	2	18
IT	10	7	3
juridik, kultur och socialt arbete m.m.	0	1	27
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	11	15	12
Därav inom området			
teknik	1	3	0
hälso- och sjukvård samt laboratorium	5	3	5
ekonomi och förvaltning	3	3	2
Övriga yrken med normalt krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	5	4
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	5	47	21
Därav inom området			
omsorgsyrken	2	10	1
maskinell	1	19	3
tillverkning och transport m.m.			
Övriga yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	2	17	16
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	3	8	8
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	92	45	72

Not: 26 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda med en naturvetenskaplig eftergymnasialutbildning saknar uppgift om yrke. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Tabell T.9

Yrkesfördelning bland utrikes födda ekonomutbildade kvinnor i åldern 25-64 efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent*Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by time in Sweden, 2015. Percent*

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år +
Antal	2 294	1 947	2 733
Chefsyrken	4	8	13
Yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens	23	27	39
Därav			
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare. m.fl.	6	11	19
Organisationsutvecklare., utredare och HR-specialister m.fl.	3	4	8
Marknadsförare och informatörer m.fl.	3	3	4
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	10	9	9
Yrken med normalt krav på högskolekomp. eller motsvarande	14	22	31
Därav			
Banktjänstemän, redovisningsekonomer m.fl.	5	9	12
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	4	4	5
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	2	4	8
Övriga yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	4	5	5
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	45	37	17
Därav			
Kontorsassistenter och sekreterare	12	11	9
Undersköterskor	9	7	2
Övriga yrken med krav på gymn. eller kortare eftergymn. nivå	24	19	6
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	13	6	1
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	42	57	82

Not: För utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. För utrikes födda saknas yrkesuppgift för 32 procent.

Tabell T.10**Yrkesfördelning bland utrikes födda ekonomutbildade män i åldern 25-64 efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by time in Sweden, 2015. Percent*

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år +
Antal	1 626	1 059	2 077
Chefsyrken	10	16	17
Yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens	25	25	38
Därav			
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare. m.fl.	7	9	16
Organisationsutvecklare., utredare och HR-specialister m.fl.	3	4	7
Marknadsförare och informatörer m.fl.	2	2	3
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	13	10	12
Yrken med normalt krav på högskolekomp. eller motsvarande	14	28	31
Därav			
Banktjänstemän, redovisningsekonomer m.fl.	3	5	10
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	5	6	7
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	1	3	4
Övriga yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	5	7	6
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	35	30	14
Därav			
Kontorsassistenter och sekreterare	4	4	3
Lastbils- och bussförare	4	2	1
Övriga yrken med krav på gymn. eller kortare eftergymn. nivå	27	23	9
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	16	2	1
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	49	69	85

Not: För utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. För utrikes födda saknas yrkesuppgift för 35 procent.

Tabell T.11**Yrkesfördelning bland utrikes födda ekonomutbildade kvinnor i åldern 25-64 efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015.**Percent*

	Svensk Utbildning	Utländsk utbildning Validerad	Ej validerad
Antal	2 976	1 499	2 189
Chefsyrken	11	4	7
Yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens	42	24	18
Därav			
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare. m.fl.	20	9	4
Organisationsutvecklare., utredare och HR- specialister m.fl.	7	4	3
Marknadsförare och informatörer m.fl.	4	1	3
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	11	9	8
Yrken med normalt krav på högskolekomp. eller motsvarande	31	23	11
Därav			
Banktjänstemän, redovisningsekonomer m.fl.	13	9	3
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	6	3	3
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	7	6	1
Övriga yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	5	5	3
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	16	43	47
Därav			
Kontorsassistenter och sekreterare	10	16	8
Undersköterskor	1	6	12
Övriga yrken med krav på gymn. eller kortare eftergymnasial nivå	5	21	27
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	0	6	16
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	84	51	37

Not: 32 procent av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke och 3 procent saknar uppgift om utbildningen är svensk eller utländsk, och ingår därmed inte i denna sammanställning

Tabell T.12**Yrkesfördelning bland utrikes födda ekonomutbildade män i åldern 25-64 efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent**

Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Svensk Utbildning	Utländsk utbildning Validerad	Ej validerad
Antal	2 133	679	1 601
Chefsyrken	15	5	17
Yrken med normalt krav på fördjupad högskolekompetens	42	18	22
Därav			
Revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare. m.fl.	17	7	6
Organisationsutvecklare, utredare och HR-specialister m.fl.	7	2	4
Marknadsförare och informatörer m.fl.	3	1	2
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	14	8	10
Yrken med normalt krav på högskolekomp. eller motsvarande	28	29	20
Därav			
Banktjänstemän, redovisningsekonomer m.fl.	10	4	3
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	7	4	6
Skatte- och socialförsäkringshandläggare m.fl.	5	4	1
Övriga yrken med krav på högskolekompetens eller motsv.	6	7	7
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	11	44	35
Därav			
Kontorsassistenter och sekreterare	4	7	3
Undersköterskor	0	7	4
Övriga yrken med krav på gymn. eller kortare eftergymnasial nivå	7	31	29
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	4	4	5
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	84	52	59

Not: 35 procent av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke och 4 procent saknar uppgift om utbildningskällan är svensk/utländsk, och ingår därmed inte i ovan sammanställning.

Tabell T.13**Yrkesfördelningen bland utrikes födda lärarutbildade kvinnor i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a teacher education by time in Sweden, 2015. Percent*

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år +
Antal	687	2 102	5 841
Chefsyrken	1	1	4
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	79	88	88
Därav			
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	61	63	63
Gymnasielärare	7	12	14
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	9	9	7
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	2	4	5
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	4	3	2
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	15	9	5
Därav			
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	9	4	2
Övriga yrken med krav på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	6	5	4
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	2	0	0
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	83	91	94

Not: för utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. 14 procent (1371 kvinnor) av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke.

Tabell T.14**Yrkesfördelningen bland utrikes födda lärarutbildade män i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a teacher education by time in Sweden, 2015. Percent*

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år +
Antal	191	551	1 996
Chefsyrken	2	4	5
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	67	81	82
Därav			
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	47	49	46
Gymnasielärare	14	22	23
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	4	5	5
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	3	6	7
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	3	3	4
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	27	11	8
Därav			
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	5	3	2
Övriga yrken med krav på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	21	8	7
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	1	1	0
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	72	88	91

Not: för utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. 14 procent (438 män) av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke.

Tabell T.15**Yrkesfördelning bland utrikes födda lärarutbildade kvinnor i åldern 25-64 efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent*

	Svensk utbildning	Utländsk utbildning, validerad
Antal	6 409	1 885
Chefsyrken	3	2
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	92	76
Därav		
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	68	51
Gymnasielärare	14	10
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	7	9
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	4	6
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	2	4
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	3	17
Därav		
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1	8
Övriga yrken med krav på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	2	9
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	1
Summa andel	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	97	82

Not: för utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. 14 procent (1371 kvinnor) av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke.

Tabell T.16**Yrkesfördelning bland utrikes födda lärarutbildade män i åldern 25-64 efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent*

	Svensk utbildning	Utländsk utbildning, validerad
Antal	1 988	611
Chefsyrken	5	3
Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	87	69
Därav		
Grundskollärare, fritidspedagoger och förskollärare	49	47
Gymnasielärare	26	13
Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	5	4
Övriga yrken med krav på fördjupad högskolekompetens.	7	6
Yrken med krav på högskolekomp. eller motsv.	4	4
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	4	22
Därav		
Barnskötare och elevassistenter m.fl.	1	4
Övriga yrken med krav på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	3	18
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	0	1
Summa andel	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	95	76

Not: för utrikes födda avses en vistelsetid på minst 5 år i Sverige. 14 procent (438 män) av de förvärvsarbetande saknar uppgift om yrke.

Tabell T.17

Yrkesfördelningen bland utrikes födda kvinnor med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a nursing education by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	818	1746	5963
Chefsyrken	1	3	6
Sjuksköterskeyrke	59	87	85
Därav			
Grundutbildade sjuksköterskor	38	46	35
Barnmorskor	3	6	6
Anestesisjuksköterskor	1	1	2
Distriktssköterskor	<1	4	7
Psykiatrisjuksköterskor	2	4	5
Ambulanssjuksköterskor m.fl.	<1	<1	<1
Geriatricsjuksköterskor	7	14	13
Intensivvårdssjuksköterskor	3	2	3
Operationssjuksköterskor	1	3	3
Barnsjuksköterskor	1	3	3
Skolsköterskor	1	1	2
Röntgensjuksköterskor	<1	<1	1
Övriga specialistsjuksköterskor	1	3	6
Andra yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	2	2	3
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	<1	1
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	32	7	5
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	5	1	<1
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	62	92	95

Not: 18 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda kvinnorna saknar uppgift om yrke.

Tabell T.18

Yrkesfördelningen bland utrikes födda män med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter vistelsetid i Sverige, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a nursing education by time in Sweden, 2015. Percent

	Vistelsetid i Sverige		
	5-9 år	10-19 år	20 år och längre
Antal	148	239	701
Chefsyrken	4	7	8
Sjuksköterskeyrke	52	82	80
Därav			
Grundutbildade sjuksköterskor	25	46	31
Barnmorskor	<1	<1	<1
Anestesisjuksköterskor	2	3	5
Distriktssköterskor	<1	<1	2
Psykiatrisjuksköterskor	3	5	9
Ambulanssjuksköterskor m.fl.	2	3	5
Geriatricsjuksköterskor	6	14	14
Intensivvårdssjuksköterskor	5	4	4
Operationssjuksköterskor	4	1	2
Barnsjuksköterskor	<1	<1	1
Skolsköterskor	<1	<1	<1
Röntgensjuksköterskor	3	2	3
Övriga specialistsjuksköterskor	2	3	4
Andra yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	2	1	4
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	3	2	3
Yrken med krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	32	8	6
Yrken med inga eller låga formella utbildningskrav	7	1	<1
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	61	91	94

Not: 19 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda männen saknar uppgift om yrke.

Tabell T.19**Yrkesfördelningen bland utrikes födda kvinnor och med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent***Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent*

	Svensk utbildning	Utländsk validerad	Utländsk ej validerad
Antal	6150	1249	787
Chefsyrken	5	6	1
Sjuksköterskeyrke	90	86	42
Därav			
Grundutbildade sjuksköterskor	40	40	25
Barnmorskor	6	9	2
Anestesisjuksköterskor	2	1	<1
Distriktssköterskor	8	2	<1
Psykiatrisjuksköterskor	5	4	1
Ambulanssjuksköterskor m.fl.	<1	<1	<1
Geriatricsjuksköterskor	12	20	8
Intensivvårdssjuksköterskor	3	1	1
Operationssjuksköterskor	3	2	1
Barnsjuksköterskor	3	2	1
Skolsköterskor	2	2	<1
Röntgensjuksköterskor	1	<1	1
Övriga specialistsjuksköterskor	5	5	2
Andra yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	3	3	2
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	1	1	1
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	1	3	45
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	<1	<1	8
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	99	97	47

Not: 8 procent av de förvärvsarbetande utrikes födda och 2 procent av inrikes födda med sjuksköterskeutbildning saknar uppgift om yrke. För utrikes födda avses personer med en vistelsetid i Sverige på minst 5 år.

Tabell T.20

Yrkesfördelningen bland utrikes födda män och med sjuksköterskeutbildning i åldern 25-64 år efter svensk/utländsk utbildning, 2015. Procent

Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent

	Svensk utbildning	Utländsk validerad	Utländsk ej validerad
Antal	791	127	135
Chefsyrken	7	9	10
Sjuksköterskeyrke	86	83	28
Därav			
Grundutbildade sjuksköterskor	37	43	11
Barnmorskor	<1	<1	<1
Anestesisjuksköterskor	6	2	<1
Distriktssköterskor	2	<1	<1
Psykiatrisjuksköterskor	9	7	1
Ambulanssjuksköterskor m.fl.	5	2	<1
Geriatrisjuksköterskor	13	20	4
Intensivvårdssjuksköterskor	5	1	1
Operationssjuksköterskor	3	2	1
Barnsjuksköterskor	1	1	<1
Skolsköterskor	<1	<1	<1
Röntgensjuksköterskor	3	<1	6
Övriga specialistsjuksköterskor	3	5	2
Andra yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	3	4	2
Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	2	2	4
Yrken med normalt krav på kompetens på gymnasial eller kortare eftergymnasial nivå	2	3	47
Yrken med normalt inga eller låga formella utbildningskrav	<1	<1	8
Summa andel	100	100	100
Därav yrken med krav på högskolekompetens/chefsyrken	98	97	44

In English

Summary

The purpose of this report is to describe the situation on the labour market for foreign-born persons in Sweden with post-secondary education, compared with the situation for Swedish-born. After a description of level and field of education among foreign- and Swedish-born persons age 25-64 years overall, the report then focusses only on persons who have been in Sweden at least five years. This limit enables better comparisons between Swedish-born persons and foreign-born persons who have had reasonable period to establish themselves in the labour market.

The report describes not just to what extent foreign- and Swedish-born persons are employed, but also to what extent their jobs match their education. To enable such a comparison, the proportion of gainfully employed multiplied by the share of employed in occupations requiring higher skills is used, that is, occupations that require university qualifications or in managerial occupations. Five post-secondary educational groups are studied: civil engineering, natural science, business economics, teaching, and nursing.

Post-secondary educated

Roughly 40 percent of both foreign- and Swedish-born persons age 25-64 years in Sweden have a post-secondary education. There is a significantly larger percentage of foreign born with only compulsory schooling and a lower percentage who have secondary education. The proportion of post-secondary educated is significantly higher among foreign-born persons who arrived in Sweden during the last 20 years than among those who came earlier.

One reason more recent immigrants are likely to have a post-secondary education is that they are relatively young. Among foreign-born persons age 25-64 who have been in Sweden for less than 20 years the proportion age 45 or older is significantly lower than among those who came 20 years ago or more. The proportion with long post-secondary education (three years or more) is highest among younger people, both foreign- and Swedish-born.

Educational structure

A comparison of field of education among post-secondary educated shows that it is more common for foreign-born than Swedish-born to have an education in humanities and arts or in the natural sciences. Similar proportions of foreign- and Swedish-born have a post-secondary education in social sciences and business economics, as well as in agriculture and forestry. The field of education/teaching is more common among 25-64-year-old Swedish-born persons than foreign-born persons.

Labour market status

Three of four foreign-born persons in Sweden age 25-64 years with a post-secondary education were gainfully employed in 2015, compared to 90 percent of Swedish-born persons of the same age and level of education. Among Swedish born-persons in this group unemployment was only one percent, compared to 6 percent among foreign-born persons.

Further, 14 percent of foreign-born persons age 25-64 with a post-secondary education were outside the labour force in 2015, compared to 5 percent of Swedish-born persons. Among the subgroup with a *long* post-secondary education (three years or longer) the proportion employed is higher – 80 percent of foreign-born women and 78 percent of men, but still lower than the corresponding group of Swedish born person, 93 percent of women and 91 percent of men.

The longer foreign-born persons have been in Sweden the more likely it is they are employed. The most pronounced increase in employment rates over time in Sweden among foreign-born is among women: 60% of foreign born women age 25-64 who have been in Sweden for 5-9 years were employed in 2015, compared to 84 percent of those who have been in Sweden for 20 years or more. Of foreign-born men who have been in Sweden for 5-9 years 67 percent were employed in 2015, compared to 81 percent who have been in Sweden for 20 years or more.

Profession skill levels

The next step in the analysis is to see to what extent those employed have an occupation in line with their education. The occupations which can most appropriately be matched with a tertiary education are managerial positions, occupations requiring in-depth post-secondary skills and professions requiring academic qualifications or their equivalents.

The proportion of workers in occupations requiring in-depth academic skills is significantly higher among Swedish-born persons than among foreign-born persons. This is true for both persons with a long (three years or more) and short (less than three years) post-secondary education, as well as for both women and men. Compared to Swedish-born, foreign-born persons with post-secondary education are also less likely to have a managerial position. Instead, it is more common among foreign-born with tertiary education to work in occupations which require only secondary-education level skills or have low or no formal educational requirements.

The proportion of foreign born-persons with an occupation that requires post-secondary skills increases with the time they have been in Sweden. It is also more common to have an occupation with a high competency requirement among foreign born with a Swedish education than those with a foreign education. This applies to both post-secondary educated women and men.

Among women there is a considerable difference in employment in occupations with high competency requirements between those with a validated foreign education and those whose foreign education has not been validated. Employment in such occupations among women whose education has been validated was 69 percent in 2015, compared to 48 percent among women whose education has not been validated. Among men this difference is not seen.

Matching on the labour market

To highlight the extent to which foreign-born and Swedish-born post-secondary educated persons have jobs that match their education, five educational groups are studied in depth: engineering education, business economics, natural sciences, nursing and teachers' education. These educational groups include persons age 25-64 years and among foreign-born, only those that have been in Sweden for five years or longer.

In 2015 the proportion employed among foreign-born persons was lower than among Swedish-born for all five educational groups. The largest differences were within the educational groups business economics, the natural sciences or engineering with Swedish-born persons having employment rates that were 19, 17, and 16 percent, respectively, higher than foreign-born persons.

Within the educational groups teachers' education and nursing, the difference in employment rates among Swedish- and foreign-born are much lower, at 4 and 6 percent, respectively.

Among foreign-born post-secondary educated persons within engineering, business economics and the natural sciences employment rates are highest among those who obtained their education in Sweden. The highest employment rates among foreign-born persons are seen among those with a Swedish education who have been in Sweden for 20 years or more. But even this group has a lower rate of employment than Swedish-born persons with a similar educational background.

For teachers and nurses, the situation is different. Among those who have a Swedish teacher' or nursing education, the proportion employed is approximately equal among foreign- and Swedish-born, regardless of length of stay in Sweden. The most probable reasons for this difference is that the teaching and nursing profession generally require certification, and there is often a shortage of trained and certified teachers and nurses.

Within all educational groups, the percentage of employed persons whose occupation requires skills that match their education is lower among foreign-born than among Swedish-born. However, the data on occupation is incomplete for both Swedish- and foreign-born persons. In this analysis, it is assumed that persons for whom data on occupation is lacking have the same distribution of occupation as persons for whom data exists.

Among foreign-born persons with an engineering education roughly 70 percent have a job that requires post-secondary competence (including managerial positions). The other 30 percent have jobs with lower competency requirements or are outside the labour force, currently studying or unemployed. Among Swedish-born persons with an engineering education, close to 95 percent work in a profession that requires a skills level that matches their education.

Among persons with a post-secondary education in the natural science 65 percent of foreign-born persons have a job that require post-secondary competence, compared to 85 percent of Swedish-born persons.

For persons with a teachers' or nursing education the difference between foreign-born and Swedish-born is smaller. Among foreign-born persons with teacher's education 85 percent have jobs requiring post-secondary competence or a managerial profession, compared to 95 percent of Swedish-born. For persons with a nursing education, the corresponding employment rates in 2015 were 80 percent of foreign-born and just over 90 percent of Swedish-born.

Among persons who obtained their engineering, natural science, or business education in Sweden employment rates in occupations which require post-secondary competence are similar to among the Swedish- and foreign-born. For these three fields of education, time in Sweden is an important factor – person who have been in Sweden longer have higher have higher rates of employment in occupations that match their educational competence. But among foreign-born persons, even those with a Swedish education who have been in Sweden for 20

years or more employment rates in jobs that require high competence levels do not reach the same levels as among Swedish-born.

This report shows clear differences between Swedish- and foreign-born persons when it comes to matching between education and occupation. A partial explanation for the generally lower employment rates among foreign-born persons is over-coverage in the population registers; some foreign-born persons have left the country but remain registered. Differences in the educational structure between Swedish- and foreign-born persons can also lead to foreign-born persons being referred to occupations where the demand for labour is less.

Also, an education obtained in a foreign country may often not satisfy the demands of the Swedish labour market. Other reasons why foreign-born persons have lower employment rates can be difficulties with the Swedish languages, differences in contact networks and discrimination. This report shows that for the five educational backgrounds analyzed, there are foreign-born persons with post-secondary education whose competence could be better utilized by matching them with jobs that match their education.

A note of thanks

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

List of tables and diagrams

Swedish and foreign-born women and men age 25-64 by level of education, 2015. Percent	17
Foreign-born women and men age 25-64 by time in Sweden and level of education, 2015. Percent	18
Proportion foreign- and Swedish-born persons with long post-secondary education by age group, 2015. Percent	19
Foreign-born women and men age 25-64 by reason for immigration and level of education, 2015. Percent	20
Foreign-born women and men age 25-64 by country of birth and level of education, 2015. Percent	21
Swedish- and foreign-born women and men age 25-64 with a post-secondary education by field of education, 2015. Percent	23
Field of education among post-secondary -educated foreign-born age 25-64 by time in Sweden, 2015. Percent	24
Field of education among post-secondary-educated foreign-born persons age 25-64 by country of birth (grouped), 2015. Percent.....	24
Field of education among post-secondary-educated foreign-born persons age 25-64 by reason for immigration, 2015. Percent	25
Swedish and foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by labour market status, 2015. Percent	27
Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by time in Sweden and labour market status, 2015. Percent.....	28
Proportion employed of foreign born with time in Sweden of 20 years and Swedish-born by age, 2015. Percent.....	28
Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by reason for immigration to Sweden and labour market status, 2015. Percent	29
Foreign-born women and men age 25-64 with post-secondary education by country or origin (grouped) and labour market status, 2015. Percent	30
Foreign-born employed women and men age 25-64 with post-secondary education by occupational qualification requirements, 2015. Percent	32
Swedish-born employed women and men age 25-64 with post-secondary education by occupational qualification requirements, 2015. Percent.....	33
Foreign-born employed women and men age 25-64 with long post-secondary education by time in Sweden with distribution of occupational qualification requirements, 2015. Percent	34
Foreign-born employed women and men age 25-64 with long post-secondary education by Swedish/foreign education and occupational qualification requirements, 2015. Percent	36
Proportion of foreign-born women and men age 25-64 with long post-secondary education who have a managerial job or an occupation that normally requires a post-secondary education by time in Sweden and Swedish/foreign education, 2015. Percent	37

Proportion self-employed persons age 25-64, 2015. Percent	39
Proportion self-employed persons age 25-64 by level of education, 2015. Percent..	40
Proportion self-employed among persons age 25-64 with long post-secondary education per branch, 2015. Percent	41
Proportion self-employed among foreign- and Swedish-born persons age 25-64 with long post-secondary education by branch, 2015. Percent	42
Proportion of post-secondary education Swedish and foreign-born women and men age 25-64 with an occupation matching education, 2015. Percent	45
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 by civil engineering degree type, 2015. Percent	47
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by field of education, 2015. Percent	47
Foreign-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	48
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education by labour market status, 2015. Percent	48
Number of foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	49
Number of foreign-born men age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	49
Number of women and men age 25-64 with a civil engineering education by country group of birth, with proportion employed by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent	50
Number of foreign- and Swedish-born women age 25-64 with a civil engineering education, with proportion employed by county, 2015. Percent	51
Distribution of occupation among foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a civil engineering education, 2015. Percent	53
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with post-secondary education in natural science by level of education, 2015. Percent	57
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by field of education, 2015. Percent	57
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish and foreign education, 2015. Percent	58
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by labour market status, 2015. Percent	58
Foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	59
Foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	59

Proportion employed persons age 25-64 with a post-secondary education in natural science by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent	60
Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a post-secondary education in natural science, 2015. Percent	62
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by type of degree, 2015. Percent.....	65
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent.....	65
Foreign- and Swedish-born employed women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent	66
Proportion of employed foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education and time in Sweden, 2015. Percent.....	66
Proportion of employed foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education and time in Sweden, 2015. Percent.....	67
Proportion of employed women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by country group of birth and time in Sweden, 2015. Percent	68
Number of foreign- and Swedish- born men and women age 25-64 with a post-secondary education in business economics, with proportion employed by county, 2015. Percent	69
Distribution of occupation among foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a post-secondary education in business economics, 2015. Percent	70
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a teacher education by field of education, 2015. Percent.....	74
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	75
Foreign- and Swedish--born women and men age 25-64 with a teacher education by labour market status, 2015. Percent.....	75
Foreign-born women age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	76
Foreign-born men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	76
Proportion employed persons age 25-64 with a teacher education by country of origin (grouped) and time in Sweden, 2015. Percent	77
Number of persons age 25-64 with a teacher education by country, with proportion employed, 2015. Percent.....	78
Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a teacher education, 2015. Percent	79
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a nursing education by field of specialty, 2015. Percent	82

Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	83
Foreign- and Swedish-born women and men age 25-64 with nurses education by labour market status, 2015. Percent	83
Foreign-born women age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	84
Foreign-born men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education and time in Sweden, with proportion employed, 2015. Percent	85
Proportion employed persons age 25-64 with a nursing education by country of origin (grouped) and time in Sweden, 2015. Percent	85
Distribution of occupation among women and men age 25-64 with a nursing education, 2015. Percent	87
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by time in Sweden, 2015. Percent.....	99
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a civil engineering education by time in Sweden, 2015. Percent.....	100
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent.....	101
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a civil engineering education by Swedish/foreign education, 2015. Percent.....	102
Distribution of occupation among women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by time in Sweden, 2015. Percent	103
Distribution of occupation among men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by time in Sweden, 2015. Percent	104
Distribution of occupation among women age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education, 2015. Percent.....	105
Distribution of occupation among men age 25-64 with a post-secondary education in natural science by Swedish/foreign education, 2015. Percent	106
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by time in Sweden, 2015. Percent.....	107
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by time in Sweden, 2015. Percent.....	108
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent	109
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a post-secondary education in business economics by Swedish/foreign education, 2015. Percent	110
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a teacher education by time in Sweden, 2015. Percent	111
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a teacher education by time in Sweden, 2015. Percent	112

Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	113
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a teacher education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	114
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a nursing education by time in Sweden, 2015. Percent	115
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a nursing education by time in Sweden, 2015. Percent	116
Distribution of occupation among foreign-born women age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	117
Distribution of occupation among foreign-born men age 25-64 with a nursing education by Swedish/foreign education, 2015. Percent	118

List of terms

andel	share	land	country
annan	another	med	with
antal	number	medelfolkmängd	average population
av	of	män	men
behöriga	eligible	Norden	Nordic countries
bosättningskäl	reason of residence	och	and
eftergymnasial utbildning	post-secondary education	okänd/okänt	unknown
egnahem	owner-occupied housing	per	per
elever	students	personer	persons
en	one	pojkar	boys
EU	EU-member countries	procent	percent
flickor	girls	procentenhet	percentage point
folkmängd	population	riket	country
från	from	SFI	Swedish for immigrants
födelseregion	region of birth	skillnad	difference
förgymnasial utbildning	compulsory school	slutfört	finished
förvärvsarbetande	economically active	som	that
föräldrar	parents	stadsdel	urban district
grundskole-utbildning	primary education	Sverige	Sweden
gymnasial utbildning	upper secondary education	till	to
gymnasieskolan	upper secondary school	totalt	total
hyresrätt	rented dwelling	två	two
högskola	higher education	URB-områden	URB-areas
i	in	under	during
inflyttning	in-migration	utbildning	education
inom	within	utbildningsnivå	educational level
inrikes födda	Swedish born	utflyttning	out-migration
kommun	municipality	utlandet	abroad
komvux	municipally administered adult education	utom	excluding
		utrikes födda	foreign born
		vistelsetid	period of residence
		våren	spring
		ålder	age
		år	year/-s
		övrig utbildning	other education
		övriga skäl	other reasons
		övriga världen	outside Nordic countries/EU
kvinnor	women		

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Statistikservice: tfn 010-479 50 00

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Statistics service, phone +46 10 479 50 00